

Turvaa

työn

muutoksissa

2020

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

VUOSIKERTOMUS

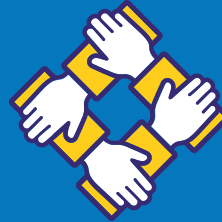

Sisältö

VUOSIKERTOMUS 2020

- 3** Vuoden 2020 avainasiat
- 4** Toimitusjohtajan katsaus
- 6** Työllisyysrahasto lyhyesti
- 8** Strategia, missio, visio ja arvot

11 HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

- 12** Työllisyysrahaston tehtävät
- 14** Sidosryhmäyhteistyö
- 15** Työttömyysvakuutusmaksut
- 20** Aikuiskoulutusetuudet
- 27** Talous
- 31** Sijoitustoiminta
- 34** Riskienhallinta
- 37** Henkilöstö
- 39** Kurkistus tulevaan vuoteen
- 40** Hallinto- ja ohjausjärjestelmä
- 52** Palkitsemisraportti

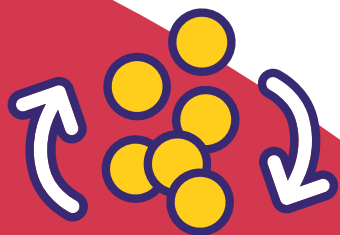
57 TILINPÄÄTÖS

- 58** Tilinpäätös (IFRS)
- 61** Tilinpäätöksen liitetiedot
- 99** Tilintarkastuskertomus

Vuoden 2020 avainasiat

Huolehdimme työttömyysturvan ja aikuiskoulutusetuuksien rahoituksesta poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Rahoitimme työttömyys- ja aikuiskoulutusetuuksia

3 947

miljoonalla eurolla.
Maksuvalmiutemme
pysyi hyvällä tasolla.

Aikuiskoulutustukea
myönnettiin

27 066

henkilölle, mikä on jälleen
uusi käyttäjäennätys.

Aikuiskoulutustuki
sekä sen asiointi- ja
käsittelyjärjestelmät
uudistuivat elokuussa.

Toimitusjohtajan katsaus

Poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta hoidimme perustehtävämme hyvin vuonna 2020.

Lähdimme Työllisyysrahastossa vuoteen 2020 hyvistä taloudellisista asetelmista, joissa rahaston suhdannepuskuri oli lähes sallitussa enimmäismäärässään ja rahaston pitkäaikaiset lainat oli maksettu pois edellisenä vuonna. Vuoden 2020 alussa otimme myös onnistuneesti käyttöön tulorekisterin palkkatietojen hyödyntämisen aikuiskoulutusetuuksien käsittelyssä. Koronaviruspandemia aiheutti totaalisen muutoksen yhteiskuntien toimintaan kaikkialla maailmassa maaliskuussa 2020. Suomi ei ollut tästä poikkeus, ja tämä näkyi myös Työllisyysrahaston toiminnassa. Maaliskuun puolivälissä siirryimme lähes kokonaan etätöihin. Samalla henkilöstömme otti nopean etätyöloikan ja opetteli uusia työskentelytapoja.

Heti koronaviruspandemian alettua oli selvää, että muuttunut talous- ja työllisyystilanne aiheuttaa suuria haasteita rahaston taloudelle ja maksuvalmiudelle. Maaliskuussa Työllisyys-

rahaston hallitus vetosi Suomen hallitukseen rahaston maksuvalmiuden ja työttömyyspäivärahojen maksatuksen turvaamiseksi. Monilla eri toimenpiteillä ja hyvässä yhteistyössä valtion ja rahoituslaitosten kanssa voitiin varmistaa se, että merkittävästi kasvaneet työttömyysturvamenot saatiin rahoitettua ja ihmisten tarvitsema työttömyysturva maksettua. Työttömyysturvan rahoituksen turvaaminen oli meille erityisen tärkeä etappi, sillä työttömyysturva saattaa olla sitä saavien ihmisten ainoa tulonlähde, joka takaa heidän päivittäisen toimeentulonsa.

TOIMIA MAKSUKYVYN TURVAAMISEKSI

Työllisyysrahasto sopi keväällä viiden pohjoismaisen pankin kanssa yhteensä 800 miljoonan euron valmiusluottolimiiteistä, joihin saatiin valtion takaus. Kesäkuussa laskimme liikkeeseen kaksi joukkovelkakirjalainaa, jotka olivat yhteismäärältään 1 200 miljoonaa euroa. >>

Suomen valtio turvasi rahoitustamme myös sillä, että lomautuspäivärahoihin maksettiin peruspäivärahan suuruinen valtionosuus vuonna 2020. Tämä oli tärkeää, koska erityisesti lomautusmenot kasvoivat kevään ja kesän aikana.

Vuoden 2020 tulos, eli nettovarallisuuden muutos, oli hyvin merkittävästi alijäämäinen, jonka kattamiseksi käytimme suhdanepuskuriin keräämiämme varoja. Vuoden 2021 talousnäkymät ovat epävarmat, mutta odotuksissa on talouden kasvua, kun koronapandemia alkaa todennäköisesti rokotuksien myötä hellittää. Työttömien työnhakijoiden määrän arvioidaan kuitenkin pysyvän kohonneella tasolla vuonna 2021.

Elokuussa Työllisyysrahaston hallintoneuvosto päätti esittää sosiaali- ja terveysministeriölle maltillista korotusta vuoden 2021 työttömyysvakuutusmaksuihin ja turvata tällä tavoin rahaston kykyä kattaa työttömyysturvamenot.

Eduskunta hyväksyi aikuiskoulutustuen lakiuudistuksen keväällä 2020, ja se tuli voimaan elokuun alussa. Rahastossa valmis-

tauduimme näihin tuleviin muutoksiin muun muassa uudella etuuksien asiointipalvelulla ja käsittelyjärjestelmällä sekä automatisoimalla maksuhakemusten käsittelyn. Kaikki hankkeen tavoitteet eivät toteutuneet alkuperäisen aikataulun mukaan, mutta pystyimme turvaamaan hakemusten käsittelyn ja aikuis-koulutustuen maksatuksen syksyn aikana yhteisillä ponnistuksilla. Valmistauduimme myös tulorekisterin seuraavaan vaiheeseen, jossa myöntämämme etuudet ilmoitetaan tulorekisteriin ja hakemusten käsittelyssä hyödynnetään tulorekisteriin ilmoitettuja etuustietoja 2021 alkaen.

JATKUVAA KEHITTÄMISTÄ

Vuonna 2020 teimme paljon yhteistyötä meille tärkeiden sidosryhmiemme kanssa. Jatkoimme Työllisyysrahaston tunnettuuden ja maineen tutkimista suuren yleisön sekä vaikuttajien keskuudessa. Tulokset kertoivat, että luottamus ja sidosryhmiemme tuki meihin säilyivät entisellä kohtuullisella tasolla.

Joulukuussa Suomen hallitus teki päätöksiä, jotka merkitsevät muutoksia Työllisyysrahaston toimintaan. Työttömyysturvan lisäpäivät poistuvat asteittain vuo-

desta 2023 alkaen. Samalla poistuu Työllisyysrahaston keräämä omavastuumaksu. Päätökseen liittyy uusi muutosturvapaketti, jonka Työllisyysrahasto rahoittaisi.

Vuoden lopussa sosiaali- ja terveysministeriö asetti selvityshenkilöt arvioimaan, miten Työllisyysrahaston nykyiset tehtävät, tukimuodot ja palvelut työnantajille ja yksilöille tukevat jatkuvaa oppimista ja työkyvyn ylläpitämistä työnantajan, yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

Poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta olemme hoitaneet perustehtävämme hyvin vuoden 2020 aikana. Kaikki toimintamme perustuu osaavaan ja innostuneeseen henkilöstöön, ja siitä kaikki rahaston työntekijät ansaitsevat suuret kiitokset. Tämä vuosi on vaatinut meiltä kaikilta tiivistä ja hyvää yhteistyötä. Työllisyysrahaston toiminnan kehittäminen jatkuu myös vuonna 2021.

JANNE METSÄMÄKI

toimitusjohtaja

Työllisyysrahasto lyhyesti

Työllisyysrahasto on tärkeä osa suomalaista sosiaaliturvajärjestelmää. Rahasto kerää työttömyysvakuutusmaksut, joilla rahoitetaan työttömyysturvaa sekä edistetään osaamisen kehittämistä aikuiskoulutusetuuksilla.

Työllisyysrahasto on osa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan.
Rahaston toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

RAHOITAMME TYÖTTÖMYYSTURVAA

Työllisyysrahasto rahoittaa työttömyysturvaa maksamalla työttömyyskassoille ansiopäivärahoihin tarvittavat varat. Rahasto hoitaa myös valtionosuuden maksamisen työttömyyskassoille. Työttömyysvakuutusmaksujen tuotosta tilitetään vuosittain Kelalle se osuus, joka vastaa kassoihin kuulumattomien palkansaajien osuutta. Työttömyysturvan lisäksi työttömyysvakuutusmaksujen tuotolla rahoitetaan ansiosidonnaiselta päiväraha-ajalta kertyvää työeläkettä. Nämä osuudet tilitetään Eläketurvakeskukselle ja Valtion Eläkerahastolle.

Työntekijä voi saada työ- ja elinkeinoministeriön maksamaa palkkaturvaa, jos hänellä on palkkasaatavia työnantajan maksukyvyttömyydestä johtuen. Myös tämä etuus rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksuilla.

MYÖNNÄMME AIKUISKOULUTUSETUUKSIA

Työllisyysrahasto maksaa aikuiskoulutustukea ja ammattitutkintostipendejä, joilla tuetaan työuran aikaista ammatillisen osaamisen kehittämistä. Palkansaajan aikuiskoulutustuki ja ammattitutkintostipendit rahoitetaan kokonaan työttömyysvakuutusmaksujen tuotosta. Rahoitamme myös aikuiskoulutustuen ajalta kertyneen työeläkkeen, joka tilitetään Eläketurvakeskukselle ja Valtion Eläkerahastolle. Valtio maksaa yrittäjän aikuiskoulutustuen sekä valtion työntekijöiden ammattitutkintostipendit.

MUUT TEHTÄVÄMME

Työllisyysrahasto määrää ja perii työnantajilta työttömyysturvan omavastuumaksuja. Jos työnantaja irtisanoo tai lomauttaa ikään-tyneen työntekijän ja tämä jää pitkäaikaisyöttömäksi, työnantaja voi olla velvollinen maksamaan omavastuumaksun. Maksulla rahoitetaan irtisanotun tai lomautetun työntekijän työttömyysetuusmenoja.

Työnantaja, joka on päättänyt työntekijän työsuhteen työsuhteen työsopimuslain säädösten vastaisesti, on velvollinen maksamaan työntekijälle korvausta. Työnantaja myös tilittää Työllisyysrahastolle maksettujen ansiosidonnaisten päivärahojen määrään perustuvan vähennyksen maksettavasta korvauksesta. Työllisyysrahasto toimii näissä työsuhteen päättymisriita-asioissa maksettavan korvauksen ja työntekijän saamien työttömyysetuuksien yhteensovituksen asiantuntijana.

Rahasto myöntää myös työnantajan koulutuskorvauksia esimerkiksi kunnille, seurakunnille, yhdistyksille ja säätiöille. Koulutuskorvauksella parannetaan työnantajan mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen ammatillista osaamista kehittävä koulutus.

Työllisyysrahastolla on suhdannepuskuri, jonka tarkoituksena on turvata työttömyysvakuutusmaksujen tasaista maksukehitystä. Tavoitteena on kerätä hyvinä aikoina puskuria, jota voidaan käyttää työttömyyden kasvaessa ja pitää maksukorotukset pienempinä. Suhdannepuskuria on käytetty viimeisten 20 vuoden aikana jo useaan otteeseen tasaamaan työttömyysvakuutusmaksun korotuksia.

Avainluvut

milj. euroa	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos milj. euroa	Muutos %
TULOT							
Työnantajamaksutulo	2 043	1 769	1 458	1 238	993	-246	-19,8 %
Palkansaajamaksutulo	870	1 243	1 519	1 379	1 073	-307	-22,2 %
Valtionosuus kassat	1 102	945	774	688	1 248	561	81,6 %
Omavastuumaksutulo	66	54	50	39	26	-13	-32,8 %
Nettorahoitustuotot	-4	-5	-7	8	-16	-25	
TULOT YHTEENSÄ	4 077	4 006	3 794	3 353	3 324	-29	-0,9 %
MENOT							
Työttömyyskassat	-1 581	-1 320	-1 068	-954	-1 372	419	43,9 %
Valtionosuus kassat	-1 102	-945	-774	-685	-1 245	560	81,7 %
Eläketurvakeskus	-846	-768	-620	-577	-870	293	50,8 %
Kansaneläkelaitos	-167	-208	-228	-206	-207	2	0,8 %
Aikuiskoulutusetuudet	-116	-151	-187	-187	-197	10	5,5 %
Työ- ja elinkeinoministeriö	-23	-19	-20	-24	-25	1	5,6 %
Valtion Eläkerahasto	-11	-13	-12	-8	-9	1	19,1 %
Vakuutusyhtiöt	-1	0	0	0	0	0	
Hallintokulut	-12	-11	-13	-19	-21	2	
MENOT YHTEENSÄ	-3 859	-3 435	-2 921	-2 659	-3 947	1 288	48,4 %
KAUDEN TULOS	220	572	872	694	-623		
NETTOVARALLISUUS	-466	106	969	1 668	1 045		

Strategia, missio, visio ja arvot

Työllisyysrahaston strategia sisältää mission, vision, strategiset tavoitteet sekä arvot.

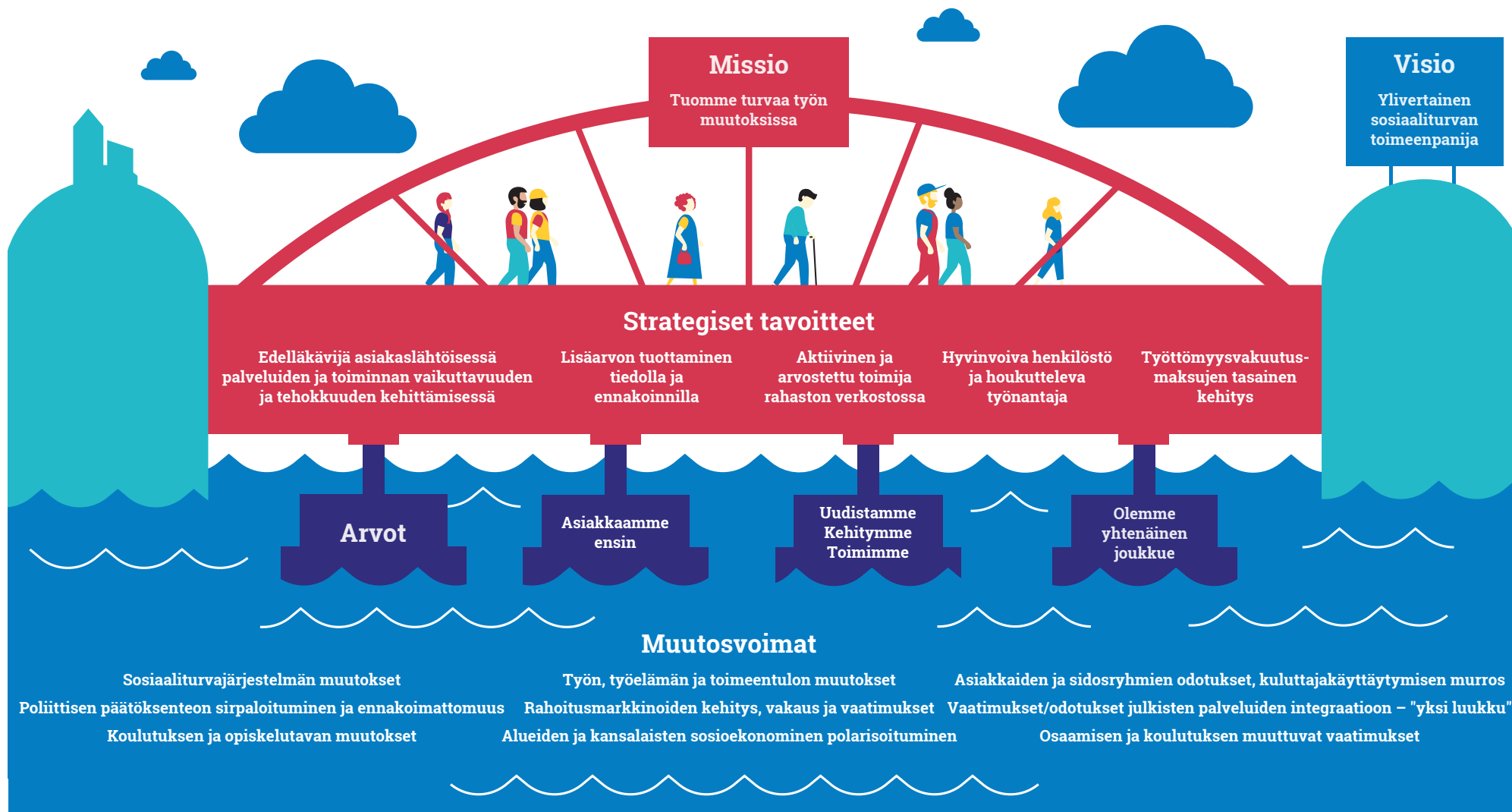
Vuonna 2020 keskityimme erityisesti Työllisyysrahaston perustan rakentamiseen sekä ensimmäisiin askeliin strategian toteuttamisessa. Keskeistä oli jatkuva parantaminen - toiminnan yksinkertaistaminen, tehokkuus ja laadukkuus, sekä ihminen - työnkuvien ja taitojen rakentaminen tukemaan kehittymistä.

Strategisina tavoitteinamme ovat

- edelläkävijyys asiakaslähtöisessä palveluiden kehittämisessä
- toimintamme vaikuttavuuden ja tehokkuuden kehittäminen sekä lisäarvon tuottaminen tiedolla ja ennakoinnilla
- olla aktiivinen ja arvostettu toimija rahaston verkostossa
- olla houkutteleva työnantaja, jolla on hyvinvoiva henkilöstö
- työttömyysvakuutusmaksujen kehityksen pysyminen tasaisena.

Työllisyysrahaston strategia

” Työllisyysrahastolla on kolme perustehtävää.

Työllisyysrahaston missio on *Tuomme turvaa työn muutoksissa*. Visiona on olla ylivertainen sosiaaliturvan toimeenpanija. Rahaston kolme perustehtävää ovat työttömyysetuuksien rahoitus, maksujen määrääminen ja perintä sekä aikuiskoulutusetuuksien myöntäminen ja rahoittaminen.

Rahaston arvoja ovat asiakkaamme ensin, uudistamme, kehitymme ja toimimme sekä olemme yhtenäinen joukkue.

Rahaston toimintasuunnitelmat vuosille 2020 ja 2021 on laadittu strategisten tavoitteiden mukaisesti, ja niissä riittää tehtävää

myös tuleville vuosille. Strategisten tavoitteiden etenemistä arvioidaan säännöllisesti vuosittain Työllisyysrahaston hallituksessa.

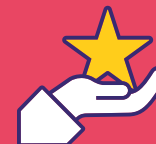
MISSIO

Tuomme turvaa
työn muutoksessa

VISIO

Ylivertainen sosiaaliturvan
toimeenpanija

ARVOT

Asiakkaamme ensin
Uudistumme, kehitymme,
toimimme
Olemme yhtenäinen joukkue

Hallituksen toimintakertomus

Työllisyysrahaston tehtävät

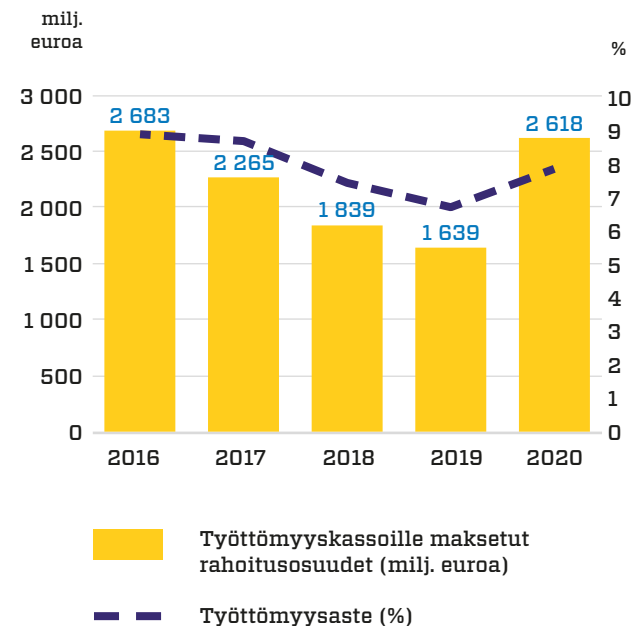
Työllisyysrahaston päätehtävät ovat työttömyysetuuksien rahoitus, työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen ja perintä sekä aikuiskoulutusetuuksien myöntäminen ja rahoitus.

Rahasto kerää työnantajien ja palkansaajien maksamat työttömyysvakuutusmaksut. Tammikuusta 2019 alkaen maksut on määrätty tulorekisteristä saatavien, toteutuneiden palkkatietojen perusteella. Työttömyysvakuutusmaksuprosentit vahvistetaan vuosittain eduskunnan hyväksymällä lailla. Tasaisen maksukehityksen turvaamiseksi rahastolla on suhdannepuskuri, jonka avulla maksujen nousupainetta voidaan tasata, kun työttömyys kasvaa.

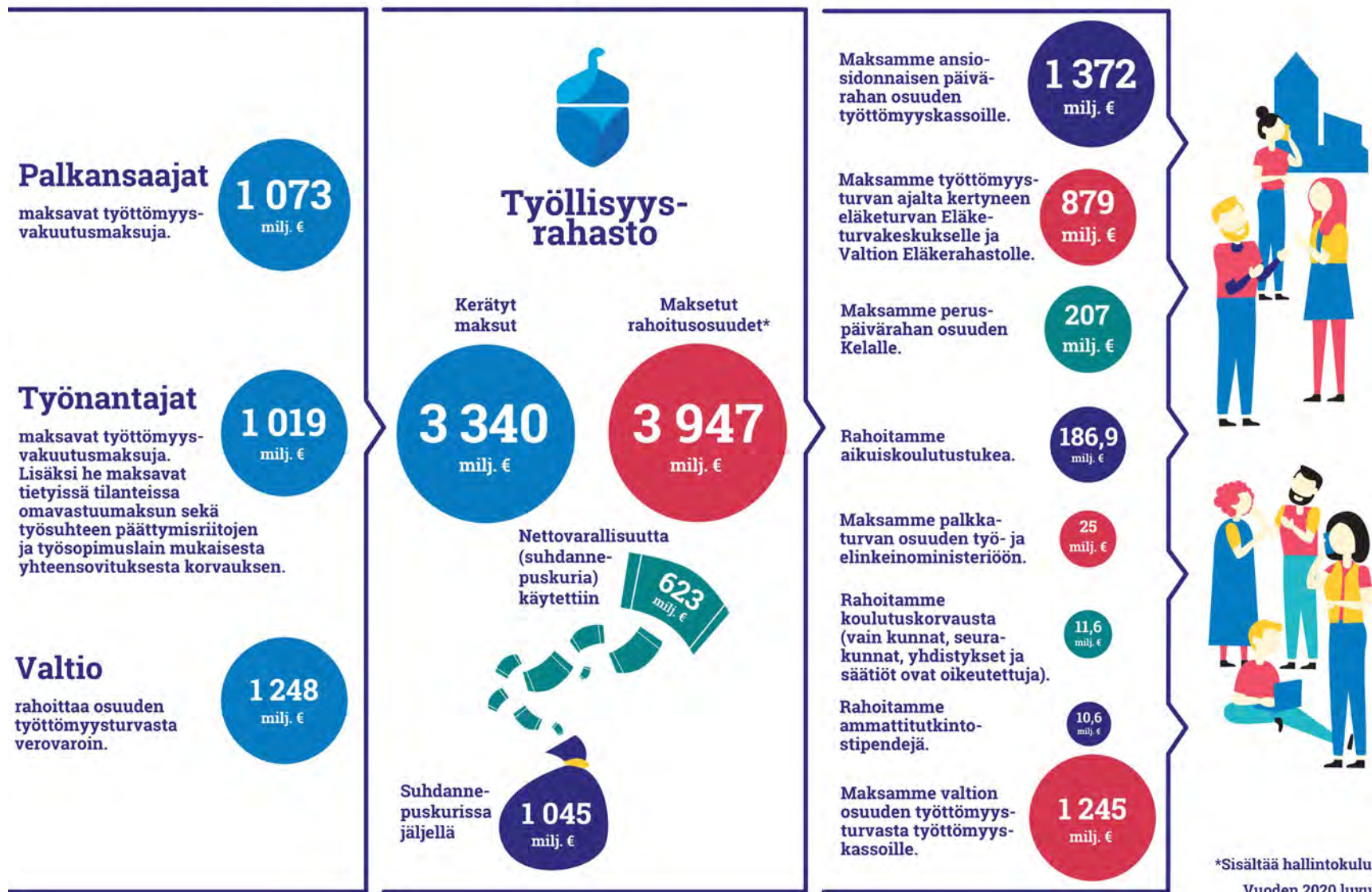
Työllisyysrahaston rahoittamia etuuksia ovat sekä ansiosidonnainen työttömyysturva, jonka työttömyyskassat maksavat, että Kelan maksama työttömyysturva. Rahoitettaviin etuuksiin kuuluvat myös rahaston myöntämät aikuiskoulutustuet ja ammattitutkintostipendit. Työllisyysrahasto välittää työttömyyskassoille valtion maksaman peruspäivärahan suuruisen osuuden työttömyyspäivärahoihin. Työllisyysrahasto vastaa myös työttömyyspäivärahan, vuorotteluvapaan ja aikuiskoulutustuen maksuajalta kertyvän työeläkkeen rahoituksesta.

Työttömyysvakuutusjärjestelmä toimii siten, että palkansaajien ja työnantajien maksamat työttömyysvakuutusmaksut käytetään suoraan ja täysimääräisesti työttömyysturvan, aikuiskoulutusetuuksien sekä palkka- ja eläketurvan rahoittamiseen. Lisäksi niillä rahoitetaan mm. koulutuskorvausta ja omavastuumaksuja. Vuonna 2020 rahoitimme työttömyys- ja aikuiskoulutusetuuksia yhteensä 3 947 miljoonalla eurolla.

Työllisyysrahaston rahoitus työttömyyskassoille

Rahoitamme laajasti suomalaista työelämää

Vuonna 2020 Työllisyysrahasto rahoitti saajatahojaan keräämiensä työttömyysvakuutusmaksujen ja verovaroin rahoitettavan valtionosuuden lisäksi keräämästään puskurirahastosta noin 623 miljoonalla eurolla.

Sidosryhmäyhteistyö

Yksi Työllisyysrahaston strategisista tavoitteista on olla aktiivinen ja arvostettu toimija rahaston verkostossa.

Työllisyysrahasto tekee tiivistä yhteistyötä useiden eri sidosryhmien kanssa niin tehtäviensä toimeenpanoon kuin lainsäädäntöön liittyen ja vaikuttaa toimintaympäristössään tietoa jakamalla sekä asiantuntijoidensa työllä.

Vuonna 2020 yhteistyötä tehtiin työttömyyskassojen, ministeriöiden, Eläketurvakeskuksen, Kelan, Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Verohallinnon sekä lukuisten muiden sidosryhmien kanssa. Aikuiskoulutusetuuksiin ja osaamisen uudistamiseen liittyvissä asioissa Työllisyysrahaston kiinteä yhteistyökumppani ovat oppilaitokset. Sidosryhmäyhteistyötä tehdään myös yli valtiorajojen: rahasto on mukana eurooppalaisessa sosiaalivakuutuslaitosten ESIP-järjestössä (European Social Insurance Platform) ja osallistuu sosiaalivakuutuslaitosten pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Rahasto viestii ja vuorovaikuttaa sidosryhmiensä kanssa kohdennetusti ja monikanavaisesti, kunkin sidosryhmän tarpeet huomioiden. Esimerkiksi kansanedustajiin ja työttömyysvakuutusmaksuja maksaviin työnantajiin Työllisyysrahasto pitää yhteyttä säännöllisen uutiskirjeen avulla. Oppilaitoksille ja aikuiskoulutustukea hakeville asiakkaille puolestaan järjestettiin webinaareja vuoden 2020 aikana.

Työllisyysrahaston tavoitteena on toimia medialle kiinnostavana tietolähteenä palkan- saajan sosiaaliturvaan, työttömyysvakuutusmaksuihin ja osaamisen uudistamiseen liittyvissä aiheissa. Rahasto tarjoaa ja toimittaa tietoja muiden sidosryhmien lisäksi myös medialle sekä julkaisee säännöllisesti mediatiedotteita.

Työttömyysvakuutusmaksut

Työllisyysrahasto määrää ja perii työttömyysvakuutusmaksut sekä valvoo, että työnantajat täyttävät työttömyysvakuutusmaksuihin liittyvät velvoitteensa.

Työttömyysvakuutusmaksun maksuvelvollisuus perustuu lakiin työttömyysetuuksien rahoituksesta (555/1998). Maksuvelvollisuus koskee sekä työnantajaa että työntekijää. Kaikki työllistävät työnantajat sekä jokainen 17 vuotta täyttänyt ja alle 65-vuotias työntekijä ovat velvollisia maksamaan työttömyysvakuutusmaksuja. Työnantaja on velvollinen maksaman työttömyysvakuutusmaksua, jos työnantaja on maksanut kalenterivuoden aikana työntekijöille palkkaa yhteensä yli 1 300 euroa.

Työnantaja suorittaa sekä palkansaajan että työnantajan työttömyysvakuutusmaksun Työllisyysrahastolle vuosittaisten maksuprosenttien mukaan. Työnantaja pidättää palkansaajan osuuden työttömyysvakuutusmaksusta työntekijän palkasta palkanmaksun yhteydessä. Työnantaja ilmoittaa maksamansa palkat tulorekisteriin, josta tiedot välittyvät Työllisyysrahastolle. Työllisyysrahasto määrää työttömyysvakuutusmaksun työnantajan maksettavaksi tulorekisteriin ilmoitettujen palkkatietojen perusteella.

”

Työllisyysrahasto määrää työttömyysvakuutusmaksun tulorekisteriin ilmoitettujen palkkatietojen perusteella.

Työttömyysvakuutusmaksun perusteena olevana palkkana pidetään työ- tai virkasuhteessa saatua palkkaa, tulospalkkiota tai muuta vastiketta, joka on maksettu tai sovittu maksettavaksi korvauksena työstä. Työttömyysturvalaissa tarkoitettu osaomistaja on maksuvelvollinen, mutta osaomistajan maksuprosentti on palkansaajan maksua pienempi. Yrittäjän eläkelaisissa ja maatalousyrittäjän eläkelaisissa tarkoitettu yrittäjä ei ole maksuvelvollinen.

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUN MÄÄRÄ VUONNA 2020

Työllisyysrahaston hallintoneuvosto antoi esityksen vuoden 2020 työttömyysvakuutusmaksuista sosiaali- ja terveysministeriölle 29.8.2019. Esityksen mukaisesti maksuprosentit alenivat vuodelle 2020. (Toimintakertomuksessa kaikki vastaavat luvut vuoden 2019 osalta on esitetty suluissa.)

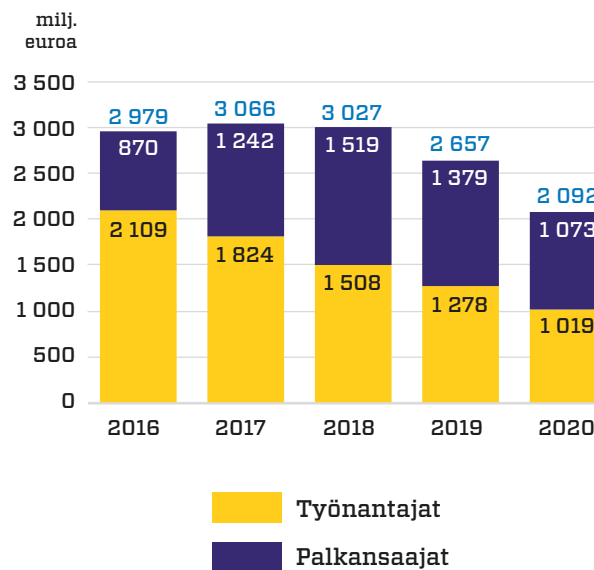
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu oli 1,25 % (1,50 %) palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu oli 0,45 % (0,50 %) palkasta, jos palkkasumma oli alle 2 125 500 (2 086 500) euroa, ja sen ylittävältä osalta maksu oli 1,70 % (2,05 %) palkasta. Työnantajien keskimääräinen maksu oli 1,25 % (1,50 %).

Työttömyysturvalaissa tarkoitetun yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu oli 0,65 % (0,78 %) palkasta. Yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu oli 0,45 % (0,50 %) palkasta.

Valtion liikelaitosten työttömyysvakuutusmaksu oli 0,45 % (0,50 %) palkkojen määrästä, jos palkkasumma oli alle 2 125 500 (2 086 500) euroa, ja sen ylittävältä osalta maksu oli 0,99 % (1,16 %) palkasta. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksu oli 0,45 % (0,50 %) palkasta, jos palkkasumma oli alle 2 125 500 (2 086 500) euroa, ja sen ylittävältä osalta maksu oli 1,21 % (1,38 %) palkasta.

Vuoden 2020 työnantajan työttömyysvakuutusmaksutulot olivat yhteensä 993 miljoonaa euroa (1 238 milj. euroa), ja työnantajan omavastuumaksutulot yhteensä 26 miljoonaa euroa (39 milj. euroa). Palkansaajan työttömyysvakuutustulot olivat yhteensä 1 073 miljoonaa euroa (1 379 milj. euroa). Työllisyysrahasto sai perittyä vuoden 2020 maksut Suomen yleisesti vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen nähden hyvin. Vuoden 2020 aikana erään-tyneistä maksuista jäi avoimiksi noin 0,3 % (0,4 %).

Kerätyt työttömyysvakuutusmaksut

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUJEN LASKUTUKSESSA HYÖDYNNETTIIN ENTISTÄ ENEMMÄN AUTOMAATIOTA

Kansallisesta tulorekisteristä saatavat palkkatiedot otettiin käyttöön työttömyysvakuutusmaksujen määräämisessä 1.1.2019. Työttömyysvakuutusmaksu määrätään työnantajan tulorekisteriin ilmoittamien palkkatietojen perusteella. Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan maksamansa palkat tulorekisteriin.

Tulorekisterin käyttöönoton myötä Työllisyysrahastossa uudistettiin työttömyysvakuutusmaksujen maksumenettelyä. 1.1.2019 alkaen maksujen määräämisessä ja perinnässä on ollut käytössä kaksi vaihtoehtoa menettelyä: niin sanotut toteumamalli ja ennakkomalli. Lähtökohtana on, että työttömyysvakuutusmaksu määrätään neljä kertaa vuodessa (huhti-, heinä-, loka- ja tammikuussa) työnantajan tulorekisteriin ilmoittaman toteutuneen palkanmaksun perusteella.

Työttömyysvakuutusmaksu on kuitenkin työnantajan pyynnöstä voitu määrätä vaihtoehtoisesti ennakkona. Ennakkomallin mukaisessa laskutuksessa työnantajalle määrätään ennen vakuutusvuoden alkamista työttömyysvakuutusmaksun ennakkomaksu maksettavaksi neljässä erässä, ja vakuutus-

vuoden päätyttyä työnantajalle on määrätty lopullinen työttömyysvakuutusmaksu sekä maksettu ennakonpalautusta tai peritty tasausmaksua. Myös ennakkomallissa käytetään maksun määräämisen perusteena tulorekisteriin ilmoitettuja palkkatietoja.

Tulorekisterin käyttökokemuksen perusteella on havaittu, ettei ennakkomallin mukaiselle laskutukselle ole enää merkittävää kysyntää työnantajien puolelta. Vakuutusvuonna 2020 ennakkomallin valitsi laskutustavaksi 64 työnantajaa yhteensä 147 854 maksuvelvollisesta työnantajasta eli noin 0,04 % maksuvelvollisista työnantajista.

Ennakkomallin poistamista koskeva lakimuutos vahvistettiin 11.12.2020, ja malli poistuu käytöstä 1.1.2021 alkaen. Vuodesta 2021 alkaen työttömyysvakuutusmaksut määrätään kaikille työnantajille tulorekisteriin ilmoitettujen toteutuneiden palkanmaksujen perusteella.

Tulorekisteriin ilmoitettavat palkkatiedot ja toteutuneeseen palkanmaksuun perustuva laskutus vähentävät työnantajan hallinnollista taakkaa, kun työnantajan ei tarvitse tehdä työttömyysvakuutusmaksuja varten erillisiä ilmoituksia Työllisyysrahastolle.

Työllisyysrahasto myös oikaisee oma-aloitteisesti jo määrättyt työttömyysvakuutusmaksut, kun työnantaja tekee korjauksen tulorekisteriin. Oikaisu tehdään pääsääntöisesti seuraavan laskutusjakson yhteydessä. Työnantajan ei siis tarvitse tehdä Työllisyysrahastolle erillistä vaatimusta maksun oikaisemiseksi, kun työnantaja on korjannut tiedot tulorekisteriin.

”

**Tulorekisterin
ansiosta työnantajan
ei tarvitse tehdä
työttömyysvakuutus-
maksuja varten
erillisiä ilmoituksia
Työllisyysrahastolle.**

Koulutuskorvauksen tarkoituksena on parantaa työnantajan mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen heidän ammatillista osaamistaan kehittävää koulutusta.

Tulorekisterin käyttöönoton, toteutumamallisen laskutuksen sekä järjestelmäkehityksen myötä työttömyysvakuutusmaksujen määräämisessä on pystytty hyödyntämään entistä enemmän automaatiota. Vuonna 2020 annetuista työttömyysvakuutusmaksun määrää koskevista päätöksistä noin 99 % muodostettiin automaattisesti. Automaation johdosta maksujen määräämisen prosessi on tehostunut ja rahaston asiantuntijat ovat voineet keskittyä asiakkaiden neuvontaan sekä vaativiin asiantuntijatehtäviin, kuten esimerkiksi toiminnan ja prosessien parantamiseen.

TYÖNANTAJAN KOULUTUSKORVAUS

Koulutuskorvauksen tarkoituksena on parantaa työnantajan mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen heidän ammatillista osaamistaan kehittävää koulutusta. Koulutuskorvaukseen ovat oikeutettuja työnantajat, joilla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinotulon verottamisesta annetun lain tai maatilatalouden tuloverolain perusteella. Koulutuskor-

vaukseen oikeutettuja työnantajia ovat muun muassa kunnat, seurakunnat, yhdistykset ja säätiöt. Työllisyysrahasto käsittelee työnantajien koulutuskorvaushakemukset ja maksaa koulutuskorvauksen siihen oikeutetuille työnantajille.

Vuoden 2020 aikana Työllisyysrahasto hyvit- ti koulutuskorvauksia 609 (646) työnantajal- le noin 11,6 miljoonaa euroa (11,7 milj. euroa) vuoden 2019 koulutuspäiviltä. Hakemuksessa ilmoitettujen koulutuspäivien lukumäärä oli yhteensä noin 557 100 (585 200). Koulutus- korvausta saaneista työnantajista 301 (316) oli kaupunkeja ja kuntia.

Koulutuskorvausta haetaan vakuutusvuot- ta seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä. Vuonna 2020 käytettiin ensimmäistä kertaa tulorekisteriin ilmoitettu- ja palkkatietoja koulutuskorvauksen määrän perusteena, kun rahastossa käsiteltiin vakuu- tusvuoden 2019 koulutuskorvaushakemuksia.

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUJEN VALVONTA

Työllisyysrahasto valvoo työttömyysvakuu- tusmaksuihin liittyvien velvoitteiden täyttä- mistä. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että työnantajien työttömyysvakuutusmak- sujen perusteeksi ilmoittamat palkkasummat vastaavat todellisuutta ja että työttömyys- vakuutusmaksut määrätään oikein. Lisäksi valvonnassa puututaan työttömyysvakuutus- maksuvelvollisuuden laiminlyönteihin.

Valvonnassa käytetään Verohallinnol- ta ja muilta viranomaisilta saatuja tietoja. Työllisyysrahasto vertailee tietoja myös yhteistyössä Eläketurvakeskuksen ja Tapa- turmavakuutuskeskuksen kanssa. Muilta tahoilta saatuja tietoja verrataan työnantajan ilmoittamiin tietoihin.

Tulorekisterin käyttöönoton myötä valvonta perustuu jatkossa pääasiassa tulorekiste- ristä saataviin tietoihin sekä yhteistyöhön

Verohallinnon, muiden viranomaisten ja sosiaalivakuuttajien kanssa. Tulorekisteristä saatuja tietoja tarkasteltaessa voidaan kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, onko tiedot ilmoitettu tulorekisteriin oikein tai ovatko ilmoitetut tiedot ristiriitaisia.

Vuoden 2020 aikana Työllisyysrahasto otti valvontaan 1 773 tapausta (2 017). Valvontatapauksista määrättiin lisämaksuja noin 4,1 miljoonaa euroa (1,7 milj. euroa) ja palautuksia määrättiin noin 0,4 miljoonaa euroa (0,4 milj. euroa).

TYÖNANTAJAN TYÖTTÖMYYSTURVAN OMAVASTUUMAKSU

Työllisyysrahasto määrää ja perii työnantajalta työttömyysturvan omavastuumaksun ikääntyneen pitkäaikaistyöttömän, eli niin sanotun lisäpäiväoikeuden saaneen irtisanotun työntekijän tai 60 ikävuoden jälkeen työttömäksi jääneen irtisanotun työntekijän, työttömyysetuusmenojen rahoittamiseksi. Omavastuumaksun määräytymisestä sekä maksun perintämenettelystä säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (1998/555) 8a luvussa.

Työllisyysrahastossa tuli vireille noin 7 700 (8 300) uutta omavastuuasiaa vuonna 2020. Rahasto määräsi työnantajalle omavastuumaksun noin 1 200 (1 900) tapauksessa.

Omavastuumaksuja kirjattiin vuonna 2020 noin 26 miljoonaa euroa (39 milj. euroa). Keskimääräinen käsittelyaika maksupäätökseen johtaneissa tapauksissa oli 58 päivää (110).

TYÖSOPIMUSLAIN MUKAINEN YHTEENSOVITUS

Työnantaja, joka on päättänyt työntekijän työsuhteen työsopimuslain säädösten vastaisesti, on velvollinen maksamaan työntekijälle korvausta. Korvauksesta vähennetään pääsäännön mukaan 75 % työntekijälle työsuhteen päättymisen jälkeen maksetuista ansiosidonnaisista työttömyysetuuksista, ja työnantaja tilittää tämän osuuden Työllisyysrahastolle. Työsopimuslain mukaan työsuhteen päättämistä koskevassa riita-asiassa tuomioistuimen on kuultava Työllisyysrahastoa, jos kantajalle on työsuhteen päättämisen jälkeen maksettu ansioon suhteutettua työttömyyspäivärahaa. Vähennys rahastolle tehdään myös työnantajan ja työntekijän sopiessa työsuhteen perusteetoman päättämisen johdosta maksettavasta korvauksesta.

Työllisyysrahasto antoi vuonna 2020 yhteensä noin 790 lausumaa ja sopimuskommenttia (750).

Aikuiskoulutusetuudet

Työssä tarvittavien valmiuksien tukemiseksi ja osaamisen kehittämiseksi Työllisyysrahasto myöntää ja maksaa aikuiskoulutustukea ja ammattitutkintostipendejä.

Aikuiskoulutustukea myönnetään palkansaajalle tai päätoimiselle yrittäjälle ammatillisen osaamisen uudistamisen rahoittamiseksi. Ammattitutkintostipendejä myönnetään ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon suorittamisen johdosta.

Palkansaajien aikuiskoulutusetuudet rahoitetaan kokonaan työttömyysvakuutusmaksujen tuotosta. Yrittäjän aikuiskoulutustuen ja valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta vastaa valtio.

Myönnettyjen aikuiskoulutusetuuksien rahamäärä kasvoi hieman vuonna 2020. Aikuiskoulutustukea ja ammattitutkintostipendejä myönnettiin yhteensä noin 197 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua yhteensä noin 6 % vuodesta 2019.

AIKUISKOULUTUSTUKI AMMATILLISEN OSAAMISEN KEHITTÄMISEEN

Työssä olevat palkansaajat ja yrittäjät, joille on kertynyt työhistoriaa vähintään kahdeksan vuotta, voivat hakea ammattitaidon ylläpitämiseen ja osaamisen kehittämiseen aikuiskoulutustukea. Tukea voi saada julkisen valvonnan alaisiin opintoihin Suomessa. Opinnot voivat olla tutkintoon tai tutkinnon osan suorittamiseen johtavia tai ammatillista lisä- tai täydennyskoulutusta.

AIKUISKOULUTUSTUKI UUDISTUI ELOKUUSSA 2020

Aikuiskoulutustukea on myönnetty vuodesta 2001 alkaen. Tänä aikana on tapahtunut muutama isompi lakimuutos. Vuonna 2010 tuen myöntämisen ehtoja parannettiin ja aikuiskoulutustuen suosio lähti voimakkaaseen kasvuun. Vuoden 2017 lakimuutokset leikkasivat aikuiskoulutustukea, mikä aiheutti hetkeksi tuen kysynnän kasvun hidastumisen.

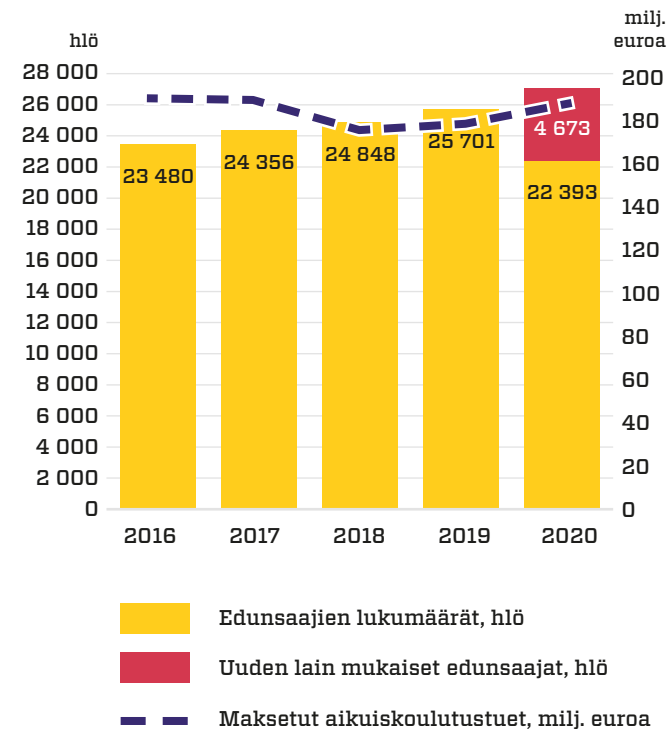
Uudistuksen vaikutuksia aikuiskoulutustuen käyttöön on mahdollista arvioida tulevien vuosien aikana.

Viimeisin lakimuutos tuli voimaan 1.8.2020, ja sen tavoitteena on entistä joustavampi työn ja opiskelun yhdistäminen. Lisäksi tavoitteena on saada aikuiskoulutustuelle uusia käyttäjäryhmiä, jotka tällä hetkellä ovat aliedustettuina tuen hakijoissa. Muutoksilla on ollut vaikutusta palkansaajan aikuiskoulutustuen hakemiseen, tuen määrään, tukikuukausien kulumiseen ja opintovaatimukseen. Lakiuudistuksella ei ole ollut vaikutusta yrittäjän aikuiskoulutustukeen.

AIKUISKOULUTUSTUEN SUOSIO KASVOI VUONNA 2020

Vuonna 2020 aikuiskoulutustukea maksettiin 27 066 (25 701) henkilölle yhteensä 186,9 miljoonaa euroa (176,6 milj. euroa). Aikuiskoulutustuen saajista yrittäjän aikuiskoulutustukea sai 714 henkilöä ja palkansaajan aikuiskoulutustukea yhteensä 26 352 henkilöä. Uudistunutta aikuiskoulutustukea sai tästä joukosta 17,7 % eli yhteensä 4 673 henkilöä. Vuoden 2020 loppuun mennessä tietoa uudistuneen aikuiskoulutustuen käytöstä on kertynyt vasta viideltä kuukaudelta, joten seuraavissa kappaleissa esitetyt tiedot etuuden käytöstä ja sen muutoksista ovat alustavia tuloksia. Pysyvämpiä vaikutuksia aikuiskoulutustuen käyttöön on mahdollista arvioida tulevien vuosien aikana.

Edunsaajien lukumäärät ja maksetut aikuiskoulutustuet

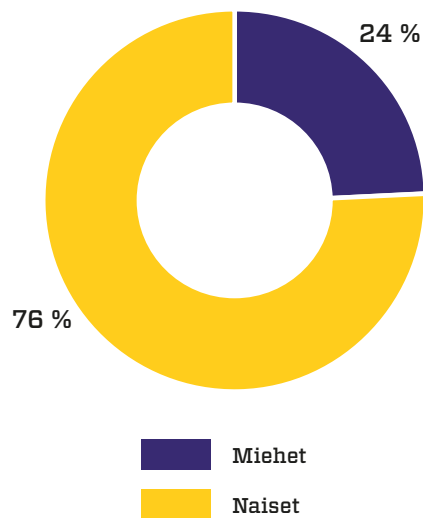

Mies- ja naishakijoiden osuuksissa ei ole tapahtunut muutoksia viimeisen viiden vuoden aikana. Vuonna 2020 selvä enemmistö edunsaajista oli edelleen naisia, 76 %. Miehiä edunsaajista oli 24 %. Muutosta tähän trendiin ei ole havaittavissa lakimuutoksen voimaantulon jälkeen.

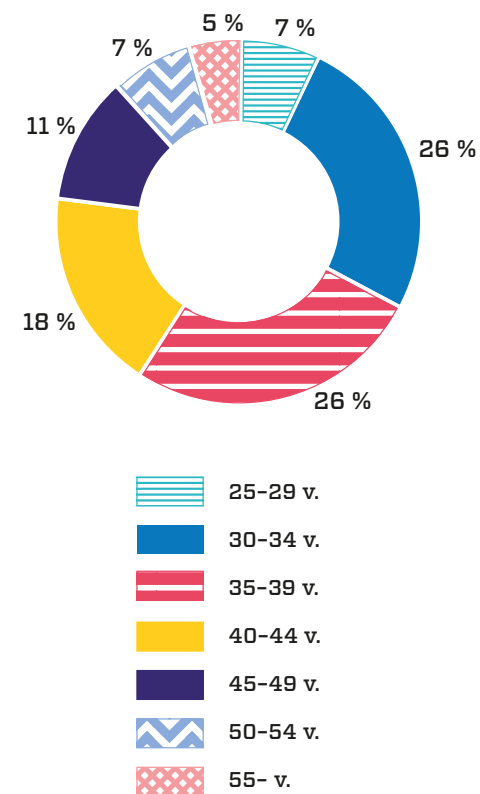
Aikuiskoulutusetuuksien saajien ikähaarukka pysyi lähes samana. Edunsaajista 52 % oli 30–39-vuotiaita. Edunsaajista 28 % oli 40–49-vuotiaita, ja yli 55-vuotiaiden osuus oli 5 %. Elokuussa voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen on havaittavissa pientä kasvua 26–30-vuotiaiden ikäryhmän osuudessa. 26–30-vuotiaiden suhteellinen osuus on 16 % kaikista edunsaajista, kun se ennen lakimuutosta oli 12 %.

Vuonna 2020 edunsaajista 41 % (40 %) opiskeli ammattikorkeakouluissa, 28 % (28 %) ammatillisissa oppilaitoksissa, 28 % (28 %) yliopistoissa ja 3 % (3 %) muissa oppilaitoksissa. Elokuussa 2020 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen ammattikorkeakouluopintojen perusteella maksetun aikuiskoulutustuen osuus on kasvanut 4 prosenttiyksikköä, eli yhteensä 44 prosenttiin, ja ammatillisten oppilaitosten osuus laskenut 4 prosenttiyksikköä yhteensä 24 prosenttiin.

Aikuiskoulutustuen saajat sukupuolittain vuonna 2020

Aikuiskoulutustuen saajat iän mukaan vuonna 2020

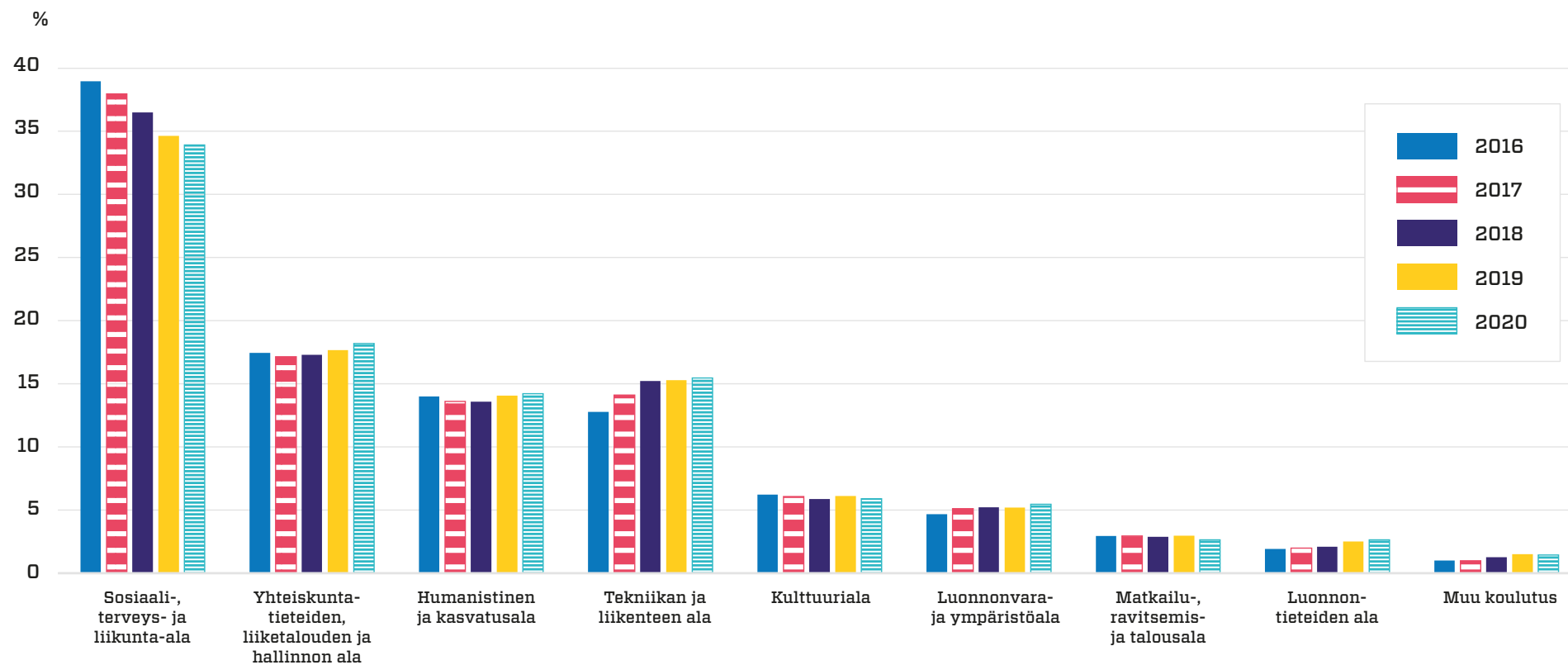

Vuonna 2020 aikuiskoulutustuella opiskeltiin edelleen eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalle, 34 % (34,6 %). Elokuun lakimuutoksen jälkeen kyseinen ala on edelleen suosituin, mutta sen suhteellinen osuus on laskenut parilla prosenttiyksiköllä 32 pro-

senttiin. Pientä suhteellisen osuuden kasvua lakimuutoksen jälkeisellä ajalla on havaittavissa yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, jossa aikuiskoulutustuen saajien määrä on noussut 17,7 prosentista noin 20 prosenttiin, tekniikan ja liikenteen

alalla, jossa nousua on ollut 15,5 prosentista 16,6 prosenttiin, sekä humanistisen ja kasvatusalan opiskelussa, jossa tuen saajien määrässä on ollut nousua 14 prosentista noin 15,6 prosenttiin.

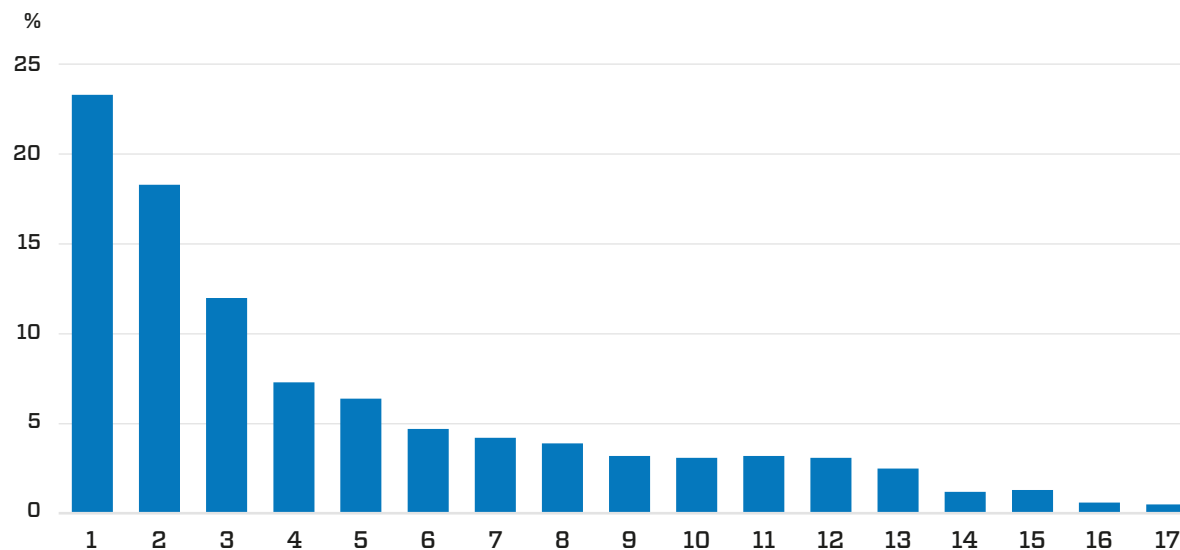
Mille aloille kouluttaudutaan?

Työnantajan toimialan mukaan tarkasteltuna edunsaajista 23 % (24 %) työskenteli terveys- ja sosiaalipalveluissa. Seuraavaksi eniten, 18 % (13 %), työskenteli julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen alalla. 12 % (13 %) edunsaajista työskenteli tukku- ja vähittäiskaupassa. Lakimuutoksen jälkeen on tapahtunut merkittävä muutos terveys- ja sosiaalipalvelualan työntekijöiden osalta, joiden osuus on laskenut kuudella prosenttiyksiköllä 18 prosenttiin. Muutoksen taustalla ovat todennäköisesti koronapandemiasta johtuvat haasteet, jotka saattavat vaikeuttaa opintovapaalle jäämisen mahdollisuutta. Julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen alalla on ollut päinvastainen trendi. Lakimuutoksen jälkeen edunsaajien osuus on kasvanut lähes yhdeksällä prosenttiyksiköllä 27 prosenttiin.

Aikuiskoulutustukea käytetään selvästi yleisimmin tutkintoon johtavaan koulutukseen, jonka osuus oli 84 % (84 %). Elokuussa 2020 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä tutkintotavoitteisen opiskelun osuus on laskenut 6 %, eli sen osuus on 78 % uuden lain mukaisesta aikuiskoulutustuesta. Vastaavasti tutkinnon osien ja ammatillisen lisäkoulutuksen osuus on noussut kuudella prosenttiyksiköllä yhteensä 18 prosenttiin.

Miltä aloilta kouluttaudutaan?

Toimiala

1. Terveys- ja sosiaalipalvelut (23 %)
2. Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (18 %)
3. Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (12 %)
4. Koulutus (7 %)
5. Teollisuus (6 %)
6. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (5 %)
7. Kuljetus ja varastointi (4 %)
8. Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (4 %)
9. Rahoitus- ja vakuutustoiminta (3 %)
10. Informaatio ja viestintä (3 %)
11. Muu palvelutoiminta (3 %)
12. Majoitus- ja ravitsemistoiminta (3 %)
13. Rakentaminen (3 %)
14. Toimiala tuntematon (1 %)
15. Taiteet, viihde ja virkistys (1 %)
16. Maatalous, metsätalous ja kalatalous (1 %)
17. Kiinteistöalan toiminta (1 %)

AMMATTITUTKINTOSTIPENDI AMMATILLISEN TUTKINNON SUORITTANEELLE

Ammattitutkintostipendijärjestelmä on ollut voimassa 1.1.1996 alkaen. Stipendin voi saada henkilö, joka on suorittanut ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon, on alle 68-vuotias ja jolle on kertynyt työhistoriaa vähintään viisi vuotta tutkinnon suorittamispäivään mennessä. Lisäksi stipendin saajan pitää olla alle 68-vuotias ja oikeutettu Suomen sosiaaliturvaan. Ammattitutkintostipendi on veroton kertakorvaus, suuruudeltaan 400 euroa.

Ammattitutkintostipendien suosiossa pieniä kasvua vuonna 2020

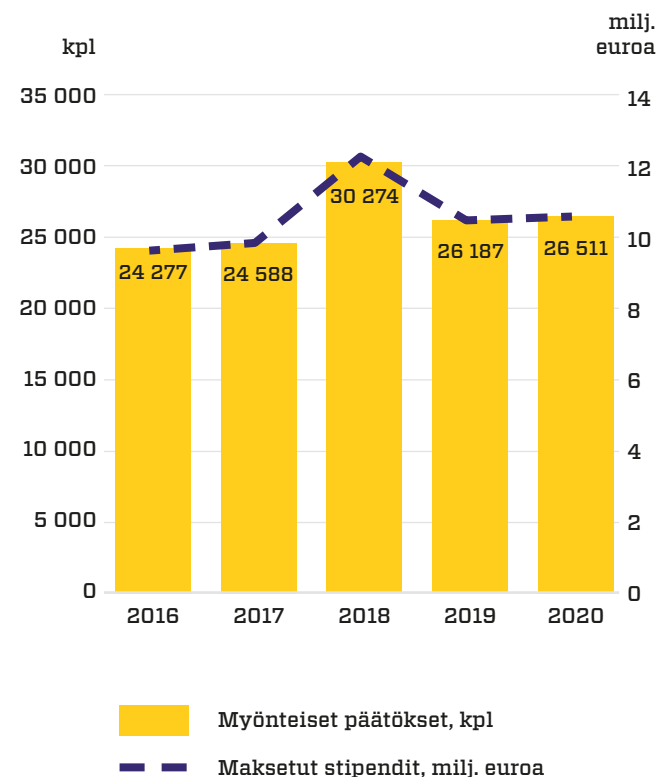
Myönteisiä ammattitutkintostipendi-päätöksiä annettiin 26 511 kappaletta, ja stipendin sai 26 443 henkilöä. Myönteisten päätösten määrä on noin prosentin enemmän kuin 2019. Stipendejä maksettiin yhteensä 10,6 miljoonaa euroa, vajaan prosentin verran enemmän kuin edellisenä vuonna (10,5 milj. euroa).

Ammattitutkintostipendin hakemisessa on vuosittaiset piikit kesäkuussa ja vuodenvaihteessa joului- ja tammikuussa. Näin oli myös vuonna 2020: eniten saapui hakemuksia kesäkuussa (4 216 kpl), toisella sijalla oli joulukuu (3 496 kpl) ja heti perässä tammikuu (3 313 kpl). Näiden kolmen kuukauden aikana saapui 38,2 % koko vuoden hakemismäärästä.

Suoritetuista tutkinnoista eniten stipendejä haetaan ammatitutkintojen perusteella 42,7 % (41,1 %). Perustutkinnot pysyivät toisella sijalla 31,2 % (33,7 % vuonna 2019), vaikka osuus oli edellisvuoteen verrattuna laskusuuntainen. Kolmanneksi eniten stipendejä haettiin erikoisammattitutkintojen perusteella 26,1 % (25,1 %).

Vuonna 2020 selvä enemmistö, noin 64 %, stipendin saajista oli naisia. Ammattitutkintostipendin saajien suorittamista tutkinnoista yleisimmät olivat vuonna 2020: sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (9 % myönnettyistä stipendeistä), lähiesimiestyön ammatitutkinto (9 % myönnettyistä stipendeistä) ja tuotekehityksen erikoisammattitutkinto (5 % myönnettyistä stipendeistä).

Myönteiset päätökset ja maksetut ammattitutkintostipendit

MUUTOKSEN HAKEMINEN JA PERUSTEETTOMASTI MAKSETUN ETUUDEN TAKAISINPERINTÄ

Ammattitutkintostipendi- tai aikuiskoulutustukipäätökseen tyytymätön hakija voi hakea päätökseen muutosta. Ensimmäinen muutoksenhakuaste on sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta SAMU. Toisena ja viimeisenä muutoksenhakuasteena toimii vakuutusosikeus. Vuoden 2020 aikana valituksia lähetettiin lautakuntaan 173 kpl (216 kpl), joista 20 koski lakimuutoksen jälkeisiä päätöksiä ensi- ja maksuhakemuksista. Vakuutusosikeudelle lähetettiin valituksia 44 kpl (37 kpl).

Yleisin syy, miksi valituksia tehtiin, oli etuuskien takaisinperintä tai takaisinperittävän määrän kohtuullistaminen. Jos etuutta on maksettu aiheettomasti tai määrältään liian suurena, on liikamaksu perittävä etuudensaajalta takaisin. Takaisinperintäpäätöksiä tehtiin yhteensä 1 932 kpl (1 970 kpl).

TOIMINNAN KEHITYS AIKUISKOULUTUSETUUKSIEN KÄSITTELYSSÄ

Aikuiskoulutustukietuuksien käsittelytyön vaiherikas vuosi käynnistyi tammikuussa 2020 tulorekisterin käyttöönotolla: aloitimme tulorekisteristä saatavien palkkatietojen hyödyntämisen aikuiskoulutustuen hakemusten käsittelyssä. Tulorekisterin hyödyntämisen ja aikuiskoulutustukea koskevien lakimuutosten myötä uudistimme myös aikuisopiskelijoiden asiointipalvelua. Työnantajien ja aikuiskoulutustukihakijan asiointin taakka vähentyi, kun palkkatodistusten ja liitteiden toimittamisen vaiva poistui suurella osalla hakemustilanteita.

Aikuiskoulutustuen lakiuudistus tuli voimaan elokuussa 2020. Aikuiskoulutustuen uudistusten toteuttamiseksi käynnistettiin rahastossa projekti, jossa on valmisteltu muun muassa lakimuutosten edellyttämät tietojärjestelmämuutokset, henkilöstön koulutus sekä asiakasviestintä. Uudistusprojektin tavoite on ollut turvata asiakkaalle läpinäkyvä ja sujuva asiointikokemus sekä varmistaa aikuiskoulutustukipäätösten mahdollisimman lyhyt käsittelyaika. Hakemusten käsittelyai-

kojen turvaamiseksi rahastossa tehtiin myös päätös maksuhakemusten käsittelyn automaattisesta tilanteesta, joissa asiakas antaa automaattiselle käsittelylle suostumuksensa. Ensimmäiset automaattiset päätökset annettiin marraskuussa 2020. Kasvavien hakemäärien myötä automaatio on merkittävässä roolissa, jotta turvataan mahdollisimman nopea etuuden maksaminen asiakkaalle.

Vuoden 2020 aikana rahaston etuuspalvelussa on valmistauduttu myös tulorekisterin hyödyntämisen laajentamiseen vuoden 2021 alusta, jolloin tulorekisteristä on saatavissa palkkatietojen lisäksi tiedot maksetuista eläkkeistä ja etuuksista. Rahasto on ilmoittanut vuoden 2021 alusta lukien tulorekisteriin maksamansa aikuiskoulutustuet sekä ammattitutkintostipendit. Lisäksi rahasto valmistautui hyödyntämään tulorekisteristä saatavia eläke- ja etuustietoja helmikuun 2021 alusta, jolloin tulevat käsiteltäväksi ensimmäiset vuodelle 2021 kohdistuvat aikuiskoulutustukihakemukset. Etuustietojen hyödyntäminen tulorekisteristä sujuvoittaa hakemusten käsittelyä ja vähentää entuudestaan tarvetta pyytää asiakkailta erillisiä liitteitä hakemuksen käsittelyvaiheessa.

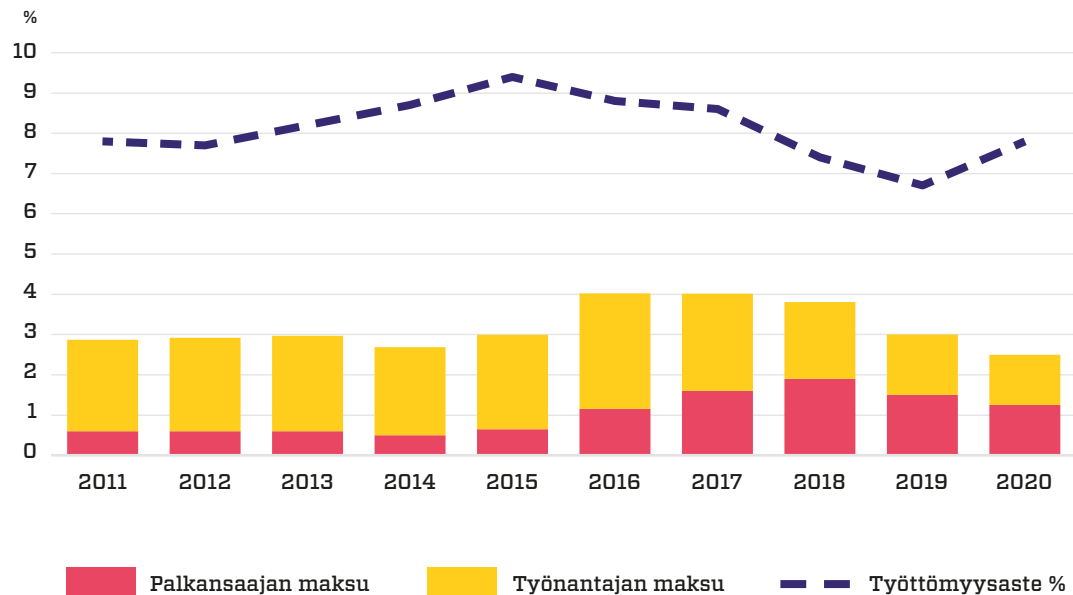
Talous

SUHDANNEPUSKURIN NETTOVARALLISUUS LASKI

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1. luvun 3 §:n mukaan Työllisyysrahastolla on maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi suhdannepuskuri. Suhdannepuskurin määrä muodostuu rahaston tuottojen ja menojen erotuksesta, ja puskurin enimmäismäärä on kuuden prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaava vuotuisten menojen määrä. Suhdannepuskuri voi olla syvässä suhdannetaantumassa velkapuolella vastaavien menojen verran.

Suhdannepuskurin lakisääteinen enimmäismäärä muuttui 1.1.2020 alkaen niin, että aikaisemman seitsemän prosenttiyksikön sijaan se vastaa kuuden prosenttiyksikön työttömyydestä aiheutuvia menoja.

Työttömyysvakuutusmaksujen maksuprosentit ja työttömyysaste

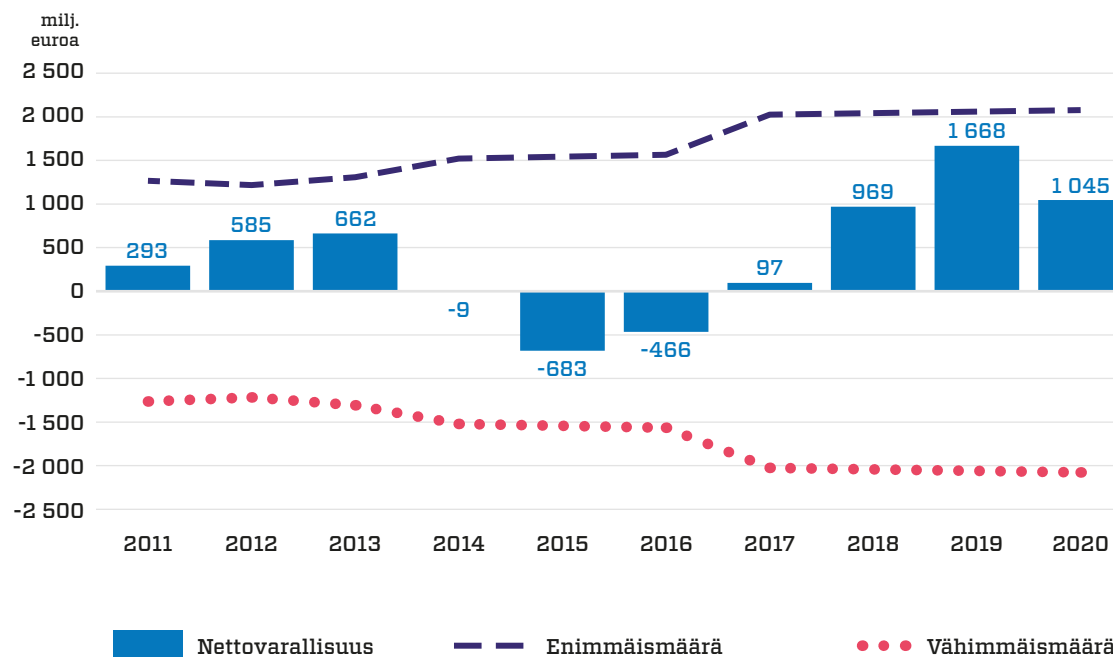

Puskurin enimmäismäärä lasketaan siten, että Työllisyysrahaston vastuulla olevat vuotuiset menot, 2 702 miljoonaa euroa vuonna 2020, jaetaan kyseisen vuoden keskimääräisellä työttömyysaste prosentilla (7,8) ja kerrotaan luvulla 6. Laissa tarkoitettu puskurin enimmäismäärä oli 2 078 miljoonaa euroa vuonna 2020. Työllisyysrahaston nettovarallisuus oli 1 045 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa.

Työllisyysrahaston hallintoneuvoston hyväksymien sijoitusperiaatteiden mukaan rahastolla tulee olla likvidejä sijoituksia alle vuoden mittaisissa rahamarkkinavälineissä vähintään määrä, joka vastaa yhden kuukauden menoja. Tämä rahamäärä on noin 330 miljoonaa euroa. Edellä kuvattu niin sanottu likviditeettipuskuri oli vähimmäismääräänsä suurempi vuoden 2020 aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriölle toimitetun vuotta 2021 koskevan talousarvion mukaan rahaston nettovarallisuus olisi 228 miljoonaa euroa positiivinen 31.12.2021. Vuoden 2020 tilinpäätöstä laadittaessa arvioimme, että nettovarallisuuden määrä olisi vuoden 2021 lopussa noin 500 miljoonaa euroa positiivinen.

Suhdannepuskurin kehitys

Tilinpäätöstä laadittaessa arvioimme, että nettovarallisuuden määrä olisi vuoden 2021 lopussa noin 500 miljoonaa euroa positiivinen.

VELKARAOHITUS

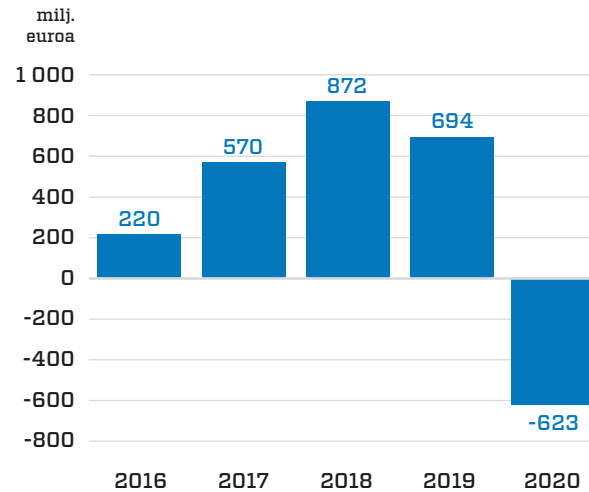
Työllisyysrahasto toteutti vuoden 2020 aikana merkittävän velkarahoitusohjelman, jolla pyrittiin varmistamaan rahaston maksuvalmius ja osaltaan rahoittamaan koronaviruspandemian aiheuttamia kasvaneita työttömyysturvan menoja.

Rahasto uudisti valmiusluottolimiitit (RCF) sopimalla viiden pankin kanssa yhteensä 800 miljoonan euron limiiteistä kahden vuoden juoksuajalle. Valmiusluottolimiiteillä on Suomen valtion takaus. Valmiusluottolimiittejä ei käytetty vuoden 2020 aikana.

Kesäkuussa 2020 Työllisyysrahasto laski liikkeeseen kaksi 600 miljoonan euron määräistä joukkovelkakirjalainaa kolmen ja seitsemän vuoden juoksuajoilla. Vuoden 2020 aikana Työllisyysrahasto laski liikkeeseen lisäksi lyhytaikaisia yritystodistusvelkakirjoja ja rahoitti myös tätä kautta työttömyysturvan kasvaneita menoja.

Työllisyysrahastolla on luottoluokituslaitos Standard & Poor'sin (S&P) vahvistama luottoluokitus AA+ vakain näkymin. Luottoluokitus on sama kuin Suomen valtiolla.

Nettovarallisuuden muutos

TYÖLLISYYSRAHASTO TURVASI MAKSUVALMIUTENSA

Työllisyysrahasto vastasi koronaviruspandemian aiheuttamiin haasteisiin turvaamalla maksuvalmiutensa. Koronaviruspandemia muutti Suomen taloudellista toimintaympäristöä äkillisesti vuoden 2020 maaliskuusta alkaen, jolloin työttömien työnhakijoiden määrä alkoi nopeasti kasvaa.

Seuraavan sivun aikajanakuvasta näkyvät viime vuoden keskeiset koronaviruspandemian aiheuttamat työllisyyden muutokset Suomessa sekä Työllisyysrahaston toimenpiteet maksuvalmiutensa turvaamiseksi.

Työllisyys Suomessa

03/20: Taloudellinen aktiivisuus vähenee koronaviruksen leviämisen hillitsemisen seurauksena. Työttömien työnhakijoiden, erityisesti lomautettujen, määrä kääntyy nousuun.

03/20: Suomen hallitus toteaa maan olevan koronatilanteen vuoksi poikkeustilanteessa ja ottaa käyttöön valmiuslain, jolla rajoitetaan muun muassa elinkeinotoimintaa.

04/20: Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta nousee huhtikuussa 16,5 prosenttiin ja on 7,7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten.

06/20: Koronavirustartunnat pysyvät kesän ajan matalalla tasolla, ja työttömien työnhakijoiden määrä vähenee toukokuuhun verrattuna jonkin verran. Valtio alkaa rahoittaa lomautusajalta maksettavia ansiopäivärahoja peruspäivärahaa vastaavalla määrällä vuoden 2020 loppuun asti.

08/20: Koronatartuntojen määrä kääntyy nousuun syksyn myötä, mikä heikentää taloudellisia näkymiä monilla aloilla. Lomautettuja on elokuun lopussa vielä yli 50 000 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Maaliskuu

Huhtikuu

Kesäkuu

Elo-syyskuu

Työllisyysrahaston toimet

03/20: Työllisyysrahaston skenaariot työttömyyden kehityksestä ennustavat työttömyysturvamenojen moninkertaistuvan koronaviruspandemian seurauksena. Rahastossa aloitetaan valmistelut työttömyyspäivärahojen rahoituksen turvaamiseksi.

03/20: Työllisyysrahasto vetoaa Suomen hallitukseen työttömyysturvan rahoituksen turvaamiseksi.

04/20: Työllisyysrahasto sopii uusista, yhteensä 800 miljoonan euron valmiusluottolimiiteistä (RCF) viiden pohjoismaisen pankin kanssa kahden vuoden juoksuajalle. Valmiusluottolimiiteillä on Suomen valtion takaus.

06/20: Työllisyysrahasto turvaa maksuvalmiutensa laskemalla liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa, yhteismäärältään 1 200 miljoonaa euroa.

08/20: Työllisyysrahaston talousarvio 2021 vahvistetaan. Rahasto esittää vuoden 2021 työttömyysvakuutusmaksuihin korotuksia työttömyysmenojen kattamiseksi.

09/20: Standard & Poor's vahvistaa Työllisyysrahaston luottoluokitukseksi AA+ vakain näkymin.

Sijoitustoiminta

Työllisyysrahasto harjoittaa sijoitustoimintaa siinä laajuudessa kuin se on tarpeen tulojen ja menojen eriaikaisuudesta johtuvien rahoitusyliäämien sijoittamiseksi sekä maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Työllisyysrahaston sijoitus- ja rahoitusomaisuuden määrä oli 1 831 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa (1 020 milj. euroa vuonna 2019).

Vuonna 2020 sijoitusmarkkinoiden kehitystä hallitsi koronaviruspandemian mukanaan tuoma epävarmuus. Vuoden alussa sijoittajat ryhtyivät seuraamaan tiiviisti pandemian kehitystä maailmanlaajuisesti. Markkinat suhtautuivat alkuvaiheessa koronavirukseen melko rauhallisesti, ja hyvä pörssikehitys jatkui tammi-helmikuussa. Tilanne muuttui kuitenkin selvästi huonompaan suuntaan maaliskuussa sekä koronaviruspandemian että talouden osalta.

Osakkeiden arvot kääntyivät markkinoilla jyrkkään laskuun keväällä, kun koronaviruspandemia levisi useampiin maihin ja aiheutti paljon sairastumisia.

Kurssit putosivat muutamassa viikossa kymmeniä prosentteja, ja myyntipaine markkinoilla oli varsin raju. Sijoitusmarkkinoiden likviditeetti oli ajoittain kovalla koetuksella, ja se heijastui laajasti useimpien sijoitusinstrumenttien kaupankäyntiin. Keskuspankit toimivat tässä tilanteessa ripeästi ja tekivät päätöksiä uusista tukitoimista, joilla sekä lisättiin rahan tarjontaa pankkijärjestelmässä että laajennettiin arvopapereiden osto-ohjelmia. Nämä päätökset paransivat markkinoiden toimintaedellytyksiä ja loivat uskoa sijoittajille.

Korkomarkkinoilla nähtiin maaliskuussa samaten kovaa myyntipainetta, ja se kohdistui poikkeuksellisesti myös valtionlainoihin. Turvallisina sijoituskohteina pidetyt valtioiden velkakirjat ovat monesti vahvistuneet arvoonsa silloin, kun pörssimarkkinat ovat kehittyneet heikosti. Nyt lainojen arvot heikentyivät samanaikaisesti osakekurssien kanssa.

Työllisyysrahaston sijoitustoiminnan yhtenä keskeisenä tavoitteena on tukea lakisääteisten tehtävien hoitoa ja varmistaa osaltaan riittävä maksuvalmius rahaston vastuulla olevien menojen rahoittamista varten. Tämän tavoitteen täyttämiseksi jouduimme vuonna 2020 suorittamaan merkittäviä sijoituspääomien uudelleen kohdistamisia Työllisyysrahaston sijoitussalkussa.

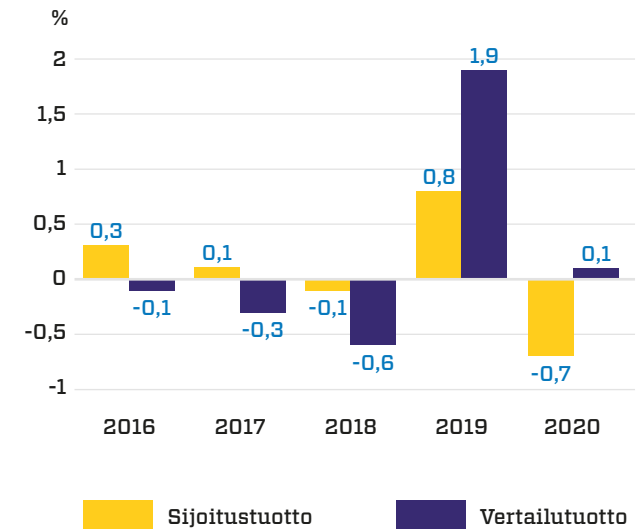
Koronapandemian laajentumisen hillitsemiseksi päätetyt rajoitustoimet sekä Suomessa että muualla maailmassa vähensivät taloudellista toimeliaisuutta merkittävästi ja synnyttivät lyhyessä ajassa maaliskuussa laajoja henkilöstön lomautuksia ja irtisanomisia Suomessa. Työttömyyskassojen maksamien päivärahojen määrä kasvoi erittäin voimakkaasti, ja jouduimme Työllisyysrahastossa realisoimaan sijoitusvarallisuuttamme useilla sadoilla miljoonilla euroilla. Jouduimme myös myymään sijoituksiamme alentuneilla hinnoilla, mikä heikensi sijoitusten tuottoa.

Kesäkuussa 2020 suorittamiemme joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskujen seurauksena maksuvalmiutemme palautui hyvälle tasolle ja pidimme huomattavan osan rahavaroiستamme loppuvuoden aikana pankkitileillä, millä varauduimme aiempaa suurempien menojen maksamiseen.

Teimme sijoituksia aktiivisesti rahamarkkinainstrumenteissa, joukkolainoissa, rahastoissa ja pienessä määrin myös osakkeissa sekä vaihtoehtoisissa sijoituksissa. Rahaston varoista oli tilivuoden lopussa sijoitettuina rahamarkkinasijoituksiin 1 127 miljoonaa euroa (446 milj. euroa), joukkovelkakirjoihin 682 miljoonaa euroa (536 milj. euroa), osakkeisiin 0 miljoonaa euroa (18 milj. euroa) ja muihin sijoituksiin 21 miljoonaa euroa (19 milj. euroa).

Vuonna 2020 saavutimme sijoittamillemme varoille -0,7 prosentin tuoton (0,8 %). Tuotto alitti sijoitussuunnitelmaamme kirjatun tuotto-odotuksen ja myös sijoitustoiminnan vertailutuoton.

Sijoitusten tuotto

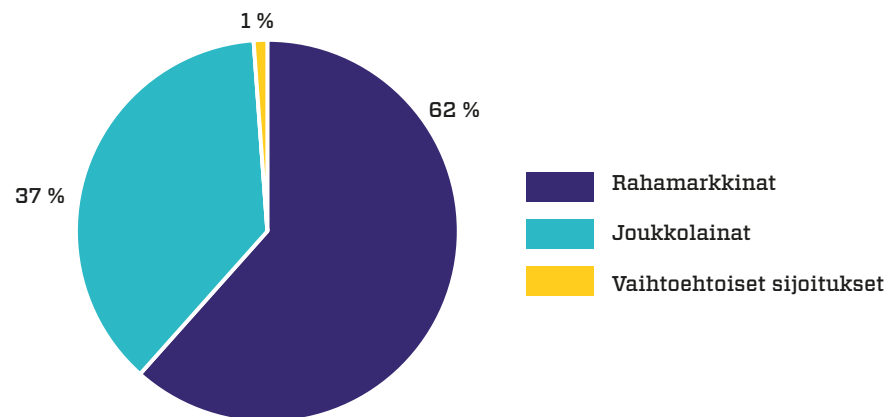
VASTUULLINEN SIOJITTAMINEN

Vastuullisuus sijoitustoiminnassa merkitsee käytännössä sitä, että huomioimme vastuullisuusasiat sijoituspäätöstä tehtäessä ja uskomme, että pystymme tätä kautta parantamaan sijoitusten tuotto/riski-suhdetta.

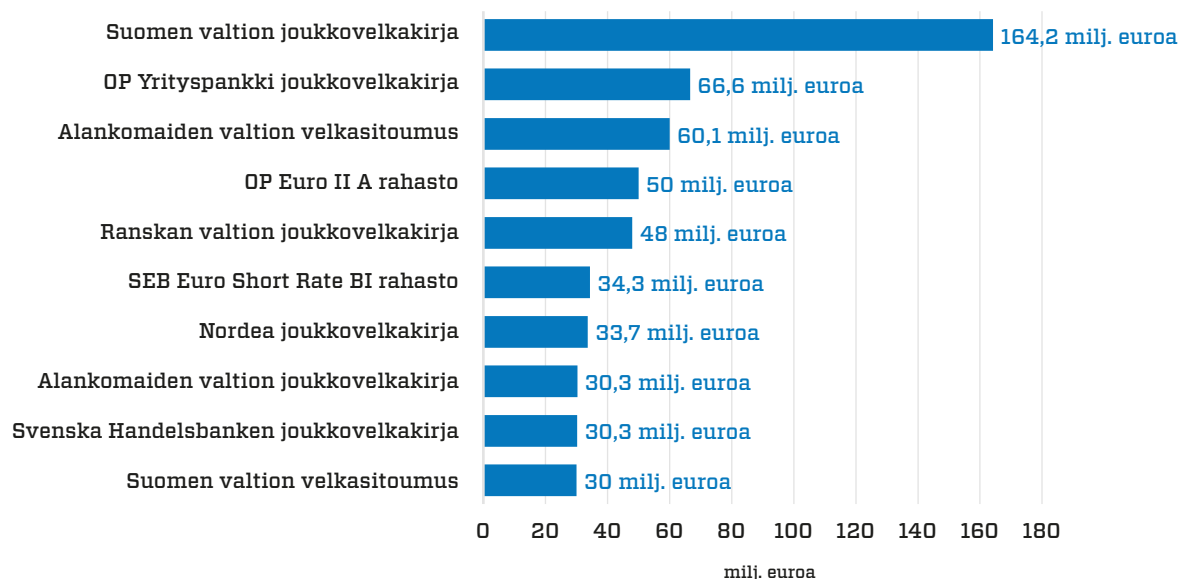
Otamme sijoituspäätöstä tehtäessä huomioon sijoituskohteen taloudellisten lukujen lisäksi ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä ESG-tekijöitä (Environment, Social and Governance). Sovellamme ESG-integrointia mahdollisuuksien mukaan kaikissa sijoituksissamme, pois lukien indeksisijoitukset. Varmistamme osaltaan ESG-asioiden huomioon ottamista myös siten, että ulkopuolinen taho käy sijoituksemme läpi kaksi kertaa vuodessa ja raportoi mahdollisista poikkeamista.

Suljemme pois mahdollisten sijoituskohteiden joukosta sellaiset yritykset, joiden toimintatapoja pidetään vastuuttomina liittyen esimerkiksi korrupioon, lapsityövoiman käyttöön, työntekijöiden oikeuksien tai ihmisoikeuksien polkemiseen. Lisäksi sijoitamme mahdollisuuksin mukaan niihin yrityksiin, jotka noudattavat YK:n Global Compact -periaatteita.

Sijoitusten jakauma

Suurimmat sijoitukset

Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa Työllisyysrahaston sisäistä valvontaa ja tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita organisaation toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia Työllisyysrahaston menettelyjä ja toimintatapoja, joiden avulla hallitus ja johto voivat saada kohtuullisen varmuuden tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta, taloutta ja toimintaa koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta sekä toiminnan lainmukaisuudesta.

Riskienhallinnan tavoite on pitää huolta siitä, että Työllisyysrahaston ottamat riskit ovat oikeassa suhteessa rahaston tavoitteisiin sekä määriteltyyn riskienottohalukkuuteen. Työllisyysrahaston riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että rahaston toimintaedellytykset säilyvät kaikissa tilanteissa, myös poikkeusoloissa. Työllisyysrahaston riskienhallintaa toteutetaan rahaston hallituksen hyväksymien riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti, osallistaen koko henkilöstö omalla toiminnallaan osaksi riskienhallinnan prosessia.

Vuonna 2020 koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi erityisesti Työllisyysrahaston taloudellisten riskien hallintaan, mutta myös muuhun rahaston toimintaan. Työllisyysrahasto perusti koronatilanteen hoitoa ja koordinoitua varten kriisinhallintaryhmän, jota johtaa rahaston toimitusjohtaja. Ryhmä on ylläpitänyt tilannekuvaa rahaston koronatoimista sekä raportoinut toimista säännöllisesti ja aktiivisesti Työllisyysrahastoa valvovalle Finanssivalvonnalle sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

Keväällä 2020 Työllisyysrahasto ryhtyi aktiivisiin toimiin kasvavien työttömyysturvameinojen kattamiseksi ja työttömyysetuuksien rahoituksen turvaamiseksi. Toimenpiteillä hallittiin Työllisyysrahaston rahoitusriskiä ja varmistettiin Työllisyysrahaston maksuvalmius. Näin huolehdittiin siitä, että työttömyyskassojen ansiosidonnaisen sekä Kelan peruspäivärahana maksettavan työttömyysturvan rahoitus säilyi vakaalla pohjalla.

Vuonna 2020 taloudellisten riskien hallinnassa keskeisiä toimia olivat seuraavat:

SUHDANNEPUSKURIN KÄYTTÖ

Työllisyysrahaston suhdannepuskurissa olevia varoja ja niillä tehtyjä sijoituksia realisoitiin kevään 2020 aikana. Tuolloin realisoitujen sijoitusten määrä oli noin 300 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 nettovarallisuuden muutos oli -623 miljoonaa euroa ja suhdannepuskurissa oli vuoden lopussa varoja 1 045 miljoonaa euroa.

VELKARAHOITUS

Alkuvuoden 2020 aikana Työllisyysrahasto toteutti ja varmisti noin 2 000 miljoonaa euroa velkarahoituskapasiteettia lisääntyneitä työttömyysturvan menoja varten.

Työllisyysrahasto uudisti pankkilainarahoituksen ohjelmat uusilla kahden vuoden mittaisilla sopimuksilla, joihin saatiin valtion takaus. Tämän lisäksi Työllisyysrahasto laski liikkeeseen kaksi 600 miljoonan euron määräästä joukkovelkakirjalainaa kolmen ja seitsemän vuoden juoksuajoilla sekä laski liikkeeseen lyhyitä alle vuoden mittaisia yri-
tystodistusvelkakirjoja.

MUITA TOIMENPITEITÄ

Työllisyysrahasto vetosi maan hallitukseen työttömyysturvan rahoituksen turvaamiseksi. Työttömyysetuuksien rahoitusta koskevia säädöksiä muutettiin siten, että valtio maksoi poikkeuksellisesti lomautuksen ajalta maksettavasta ansiopäivärahasta työttömyyspäivärahan perusosaa vastaavan määrän vuonna 2020.

Koronaviruspandemiasta huolimatta lakisääteiset työttömyysvakuutusmaksut kerättiin normaalisti.

KYBERRISKIT

Poikkeusolosuhteet luovat uusia mahdollisuuksia myös kyberrikosten ja tietoturvaan kohdistuvien uhkien toteutumiselle. Työllisyysrahaston kyberriskien hallinnassa hyödynnetään erilaisia keinoja havaita ja tunnistaa kyberriskejä. Työllisyysrahaston turvallisuusstrategiaan kuuluu myös säännöllinen harjoittelu, joka varmentaa kyvykkyyttä toimia mahdollisissa kyberhyökkäys-tilanteissa.

STRATEGIA- JA MAINERISKIT

Strategiariskien hallinnalla pidetään huolta siitä, että Työllisyysrahasto saavuttaa strategiset tavoitteensa.

Työllisyysrahasto panostaa digitalisaation edistämiseen palveluiden parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Aikuiskoulutusetuuksien uudistuksen toimeenpanon keskeinen strateginen tavoite oli merkittävä automaation lisääminen aikuiskoulutustuki-prosessin nopeuttamiseksi ja asiakasodotuksiin vastaamiseksi.

**Työllisyysrahasto
panostaa digitalisaation
edistämiseen palveluiden
parantamiseksi
ja toiminnan
tehostamiseksi.**

Työllisyysrahastolle on tärkeää toimia luotettavasti ja hyvin myös koronavirus-pandemian aikana. Rahasto on panostanut sekä ennakoivaan että tilannesidonnaiseen asiakasviestintään ja asiakaspalveluhenkilöstön koulutukseen asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin vastaamiseksi erityisesti poikkeusolojen vaikeissa tilanteissa. Sidosryhmi- en odotuksiin Työllisyysrahasto on pyrkinyt vastaamaan aktiivisella viestinnällä ja tiedon tuottamisella.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnalla turvataan Työllisyysrahaston lakisääteisen toiminnan jatkuvuutta ja avaintoimintojemme keskeytymättömyyttä sekä arjessa että toiminnan muutoksissa.

Rahaston avaintoimintojen jatkuvuuden turvaamiseksi siirryimme maaliskuussa 2020 nopeasti lähes kokonaan etätyöhön maan hallituksen suositusten mukaisesti ja etätyötä on jatkettu edelleen siitä lähtien. Tällä nopealla siirtymällä varmistettiin tietoturvallinen toiminta ja luottamuksellinen asiakaspalvelu.

SÄÄNTELYRISKIT

Työllisyysrahaston toiminta perustuu lakiin ja säädösten mukaiseen toimintaan. Säätelyriskien hyvällä hallinnalla huolehditaan siitä, että Työllisyysrahasto toimii lain- ja vaatimustenmukaisesti, vastuullisesti sekä eettisillä toimintatavoilla. Säätelyriskien tunnistaminen ja lainsäädännön muutosten aktiivinen seuranta ovat keinoja varmistaa säädöstenmukaista toimintaa.

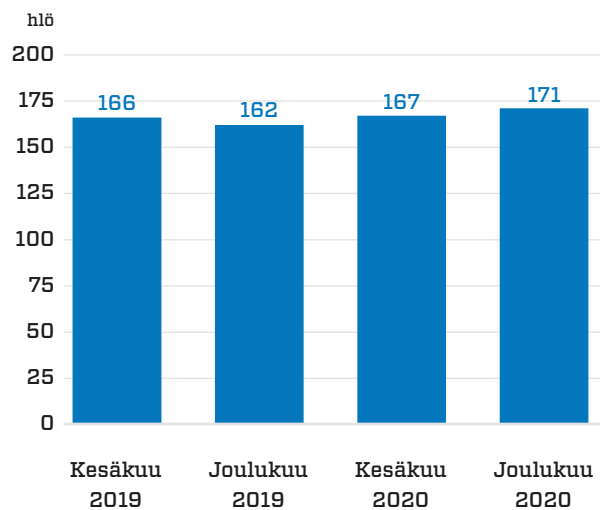
Henkilöstö

Vuoden 2020 keväällä työllisyysrahastolaiset siirtyivät laajasti ja onnistuneesti etätyöhön, joka jatkuu toistaiseksi. Poikkeusoloissakin henkilöstö on työpanoksellaan turvannut sen, että rahaston palvelut on saatu hoidettua hyvin.

Työllisyysrahaston toimitusjohtajana toimii oikeustieteen kandidaatti Janne Metsämäki. Työsuhteessa olevan henkilöstön määrä oli 171 (162) vuoden 2020 lopussa. Henkilötyövuosina mitattuna henkilömäärä oli keskimäärin 140 (142). Henkilöstömäärän kasvuun vaikuttivat erityisesti lisääntynyt aikuiskoulutustuen kysyntä sekä 1.8.2020 voimaan tullut aikuiskoulutuslain muutos, joka muutti tuen hakemisen mallia ja samalla hakemusten määrää. Lisäksi kasvuun vaikutti aikuiskoulutustuen uudistuksia ja hakemuskäsittelyn automatisointia valmistelleen projektin viivästyminen.

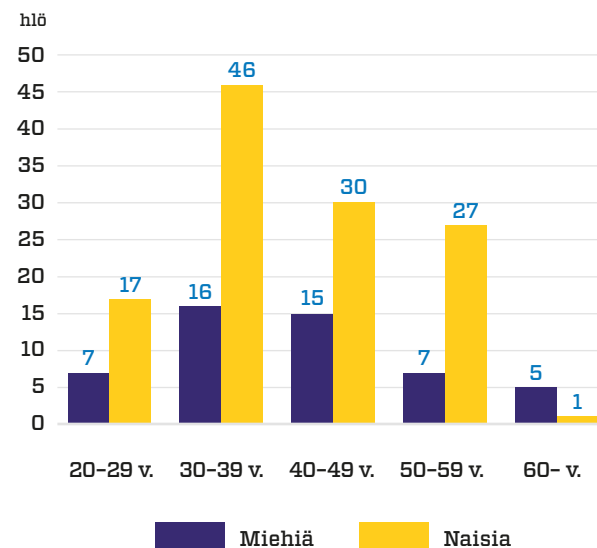
Vuoden 2020 palkanlaskennassa rahastossa oli keskimäärin 160 henkilöä ja

Työllisyysrahaston henkilöstömäärä 2019-2020

palkkoja maksettiin 7 231 357 euroa ja luontoisetuja 172 090 euroa. Rahastossa on käytössä työn vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä sekä rahaston strategisten tavoitteiden toteutumista tukeva

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 2020

tavoitepalkkio-ohjelma. Rahaston henkilökunnasta 50 (46) oli miehiä ja 121 (116) naisia. Henkilökunnan keski-ikä oli 40 (40) vuotta ja keskimääräinen palvelusaika rahastossa oli 5,5 vuotta.

Hyvinvoiva henkilöstö on toimintamme perusedellytys, ja hyvinvointia seurataan rahastossa jatkuvasti. Henkilöstön työhyvinvoinnin tilannetta selvitettiin Terveenä työssä -kyselyllä. Työkyvyn keskiarvo oli 7,9 asteikolla 1-10 (vertailuaineiston arvo 7,3). Henkilöstöstämme 92 % uskoi olevansa työkykyisiä vielä kahden vuoden kuluttua. Kyselyn perusteella henkilöstömme arvostaa etätyötamahdollisuutta ja itseohjautuvuutta tehtävissä toivotaan lisää. Sairauspoissaolot vähenivät vuoteen 2019 verrattuna. Poissaolot olivat keskimäärin 10,35 päivää/henkilö (13,9 vuonna 2019), EK:n tilaston mukaisesti laskettuna 3,23 % (4,4 % vuonna 2019).

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Vuonna 2020 henkilöstön koulutusten painopiste oli digitaitojen lisääminen, mikä näkyi käytännössä esimerkiksi rahaston sisäisen digiakatemian käynnistämisenä. Digitaalisten lisäämistarpeen taustalla oli siirtyminen O365-palveluiden ja niihin kuuluvien uusien työkalujen, kuten Teamsin ja Plannerin, käyttöön. Office 365 -ohjelmista koostuva digitaalinen työympäristö oli osana onnistunutta etätyöhön siirtymistämme.

Toinen koulutusten painopistealue oli esimiesakatemia. Tavoitteenamme on aikaansaada erinomaista esimiesosaamista ja joh-

tamista rahastoon valmentavan johtamisen menetelmin. Panostamalla esimiesten koulutamiseen pyrimme entisestään parantamaan esimiestyön laatua ja sitä kautta työn tuloksisuutta ja työntekijöiden motivaatiota.

Vuoden 2020 aikana aloitimme rahastossa myös Studia Generalia -luentosarjan, jossa vierailevat asiantuntijat luennoivat koko henkilöstöllemme. Luentojen tavoitteena oli hyvinvoinnin ja itsensä johtamisen taitojen lisääminen. Digi- ja esimiesakatemia sekä Studia Generalia -luentosarjat jatkuvat myös vuonna 2021. Koulutuspäivien määrä henkilöä kohti oli keskimäärin 2,26 päivää (2,46 vuonna 2019).

Kurkistus tulevaan vuoteen

Toimintavuoden aikana Työllisyysrahastossa jatkettiin perustan rakentamista rahaston lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi sekä vietiin eteenpäin strategisiin tavoitteisiin liittyviä hankkeita. Tämä työ jatkuu myös vuonna 2021.

Työllisyysrahaston maksamien etuuksien ilmoittaminen tulorekisteriin ja etuustietojen hyödyntäminen aikuiskoulutustuen myöntämisessä on otettu onnistuneesti käyttöön alkuvuodesta 2021. Aikuiskoulutustuen uudistuksen vaikutuksia arvioidaan ja niistä raportoidaan eduskunnalle loppuvuodesta 2021.

Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti myös Työllisyysrahaston toimintaan vuonna 2020. Pandemia jatkuu vielä pitkälle vuotta 2021, vaikka rokotukset ovatkin jo alkaneet. Odotuksissa on talouden kääntyminen lievään nousuun. Työllisyyden ja työttömyyden arvioidaan pysyvän vuonna 2021 keskimäärin edellisen vuoden tasolla. Työllisyysrahaston nettovarallisuuden muutoksen arvioidaan olevan selvästi alijäämäinen vuonna 2021. Suhdanepuskurin nettovarallisuuden määrä vuoden 2021 lopussa on arvion mukaan noin 500 miljoonaa euroa.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Työllisyysrahaston selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2020 on laadittu arvopaperimarkkinalain ja Suomen listayhtiöiden 1.1.2020 voimaan tulleen hallinnointikoodin raportointia koskevan suosituksen mukaisesti.

SUOMEN LISTAYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKOODIN (CORPORATE GOVERNANCE) 2020 NOUDATTAMINEN JA SUOSITUKSISTA POIKKEAMINEN

Työllisyysrahasto on lakisääteinen itsenäinen laitos, joka ei ole laskenut liikkeelle julkisen kaupankäynnin kohteena olevia omistus-osuuksia tai osakkeita. Työllisyysrahasto on laskenut liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja noteerattavaksi Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä. Tämän vuoksi rahasto on päättänyt noudattaa soveltuvien osin toiminnassaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Selvitys rahaston hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan 1.1.2020 lukien voimaan tulleen vuonna 2019 uudistetun hallinnointikoodin mukaisesti (hallinnointikoodit ovat julkisesti saatavissa

Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilta osoitteesta www.cgfinland.fi).

Työllisyysrahaston toimintaa ja sen toimielinten tehtäviä säätelevät laki työttömyysetuuksien rahoituksesta (555/1998), asetus työttömyysetuuksien rahoituksesta (1176/1998) ja Työllisyysrahaston ohjesäännöstä annettu asetus (862/1998).

Työllisyysrahaston toimintamuodosta ja taustasta johtuen sen toiminta poikkeaa hallinnointikoodista seuraavien suositusten osalta:

- **Suosituks 1, 2, 3 ja 4:** Työllisyysrahaston korkeinta päätäntävaltaa ei käytä yhtiökokous tai vastaava elin, vaan valtioneuvoston nimittämä hallintoneuvosto Työllisyysrahaston ohjesäännöstä annetussa asetuksessa (862/1998) säädetyn mukaisesti. Asetuksessa säädetään mm. hallintoneuvoston kokouksissa päätettävistä asioista ja menettelyistä

sekä kokouskutsusta. Siksi yhtiökokousta, yhtiökokouskutsua, yhtiökokouksen asiakirjoja sekä hallituksen valintaa koskevat suositukset eivät sellaisenaan tule sovellettavaksi Työllisyysrahaston toimintaan.

- **Suosituks 5, 6, 7, 8, 9 ja 10:** Työllisyysrahaston hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet Työllisyysrahaston ohjesäännöstä annetussa asetuksessa (862/1998) säädettyjä periaatteita noudattaen. Asetuksessa ei ole rajattu hallituksen jäsenen toimikauden kestoa, mutta käytännössä hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuosittain. Siksi hallituksen jäsenten valintaa ja nimitysvaliokuntaa koskevat suositukset eivät tule sovellettavaksi Työllisyysrahaston toiminnassa.
- **Suosituks 10, 16, 17 ja 18:** Työllisyysrahastolla ei ole osakkeenomistajia tai vastaavia omistajia, joten arvioitavaksi ei tule johdon riippumattomuus merkittävistä osakkeenomistajista.

- **Suositus 19:** Työllisyysrahastolla ei ole osakkeenomistajia tai vastaavia omistajia, joten sovellettavaksi ei tule osakkeenomistajien nimitystoimikuntaa koskeva suositus.
- **Suositus 22:** Työllisyysrahasto ei ole osakeyhtiö, joten palkitsemisperiaatteita ja -raportointia koskeva sääntely ei ole sellaisenaan sovellettavissa Työllisyysrahaston toimintaan. Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö määrää hallintoneuvoston jäsenten kokouspalkkiot ja matkakustannusten korvausperiaatteet. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdoista ja palkitsemisesta sekä muun johdon palkitsemisen periaatteista.
- **Suositus 23:** Työllisyysrahastolla ei ole osakkeenomistajia tai vastaavia omistajia, joten hallituksen jäsenten osake- ja osakeperusteisia palkkioita koskevia suosituksia ei sovelleta.
- **Suositus 28:** Työllisyysrahasto ei ole osakeyhtiö, joten lähipiiriliiketoimia koskeva sääntely ei sellaisenaan ole sovellettavissa Työllisyysrahaston toimintaan. Työllisyysrahasto noudattaa kuitenkin Markkinoiden väärinkäyttöasetuksesta (MAR) johtuvia sisäpiirisäännöksiä jouk-

kovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijan ominaisuudessa.

HALLINTONEUVOSTO

Työllisyysrahaston ohjesäännöstä annetun asetuksen (862/1998) mukaan rahaston korkeinta päätösvaltaa käyttää hallintoneuvosto, jossa on 18 jäsentä. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joista toisen tulee edustaa työnantajia ja toisen työntekijöitä. Puheenjohtajuus on vuorovuosin työnantajien ja työntekijöiden edustajalla.

Valtioneuvosto nimittää Työllisyysrahaston hallintoneuvoston jäsenet siten, että kuusi jäsentä nimitetään Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n, kolme kunnallisen työmarkkinalaitoksen, kolme Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n, kolme Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n ja kolme Akava ry:n asettamista ehdokkaista. Työllisyysrahaston hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolme kalenterivuotta.

Valtioneuvosto nimitti 22.11.2017 työmarkkinaosapuolten esityksestä Työttömyysvakuutusrahaston toimikaudeksi 1.1.2018–31.12.2020.

Työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvostoon nimitetyt jäsenet jatkoivat toimikautensa loppuun 1.1.2019 toimintansa aloittaneen Työllisyysrahaston hallintoneuvostona.

Hallintoneuvoston jäseninä vuonna 2020 toimivat:

Nimi	Syntymävuosi	Koulutus	Päätoimi	Läsnäolo hallintoneuvoston kokouksissa
Antti Zitting, pj.	1956	diplomi-insinööri	hallituksen puheenjohtaja, Sacotec Components Oy	2/2
Annika Rönni-Sällinen vpj.	1976	oikeustieteen kandidaatti	puheenjohtaja, Palvelualojen ammattiliitto PAM	2/2
Riku Aalto	1965	hallintotieteiden maisteri	puheenjohtaja, Teollisuusliitto	2/2
Teija Asara-Laaksonen	1957	ylioppilas	toimialajohtaja, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL	2/2
Jorma Haapanen	1964	maatalous- ja metsätieteiden maisteri	palvelujohtaja, Kymsote	2/2
Jari Jokinen	1967	diplomi-insinööri	toiminnanjohtaja, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry	2/2
Tauno Kekäle (30.4.2020 saakka)	1961	kauppatieteiden tohtori	toimitusjohtaja, rehtori, Vaasan ammattikorkeakoulu Oy	0/2
Teemu Kokko (1.5.2020 alkaen)	1961	kauppatieteiden tohtori	toimitusjohtaja, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	1/2
Antti Korpiniemi	1961	maatalous- ja metsätieteiden maisteri	toimitusjohtaja, Berner Oy	2/2
Kirsi-Marja Lievonen	1962	oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari	henkilöstö- ja konsernijohtaja, Vantaan kaupunki	2/2
Petri Lindroos	1965	kasvatustieteiden maisteri	neuvottelujohtaja, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry	2/2
Salla Luomanmäki	1963	filosofian maisteri	toiminnanjohtaja, Akavan Erityisalat	2/2
Jorma Malinen	1959	automaatiosuunnittelija	puheenjohtaja, Ammattiliitto Pro	0/2
Matti Mettälä	1963	varatuomari	johtaja, henkilöstö, Kesko Oyj	2/2
Taina Niiranen	1966	hallintotieteiden maisteri	terveys- ja hyvinvointijohtaja, Parkanon kaupunki	2/2
Olli Nikula	1967	kauppatieteiden maisteri	toimitusjohtaja, Saint-Gobain Finland Oy	1/2
Harri Ojanperä	1961	Master of Business Administration	ketjujohtaja, SOK:n matkailu- ja ravitsemuskauppa	2/2
Silja Paavola	1956	apuhoitaja	puheenjohtaja, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry	2/2
Millariikka Rytönen	1975	kätilö-sairaanhoitaja, ylempi AMK-tutkinto	puheenjohtaja, Sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestö Tehy	1/2

Kokouskäytäntö ja tiedonsaanti

Hallintoneuvoston varsinainen kokous pidetään kahdesti vuodessa, kevätkokous ennen toukokuun loppua ja syyskokous viimeistään lokakuussa. Hallintoneuvoston ylimääräinen kokous pidetään silloin, kun hallintoneuvoston puheenjohtaja tai hallitus pitää sitä tarpeellisena, tai silloin, kun vähintään kaksi hallintoneuvoston jäsentä sitä ilmoitetun asian vuoksi kirjallisesti pyytää.

Kokouskutsu on toimitettava todisteellisesti hallintoneuvoston jäsenille viimeistään kahdeksan päivää ennen kokousta.

Hallintoneuvoston kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet hallintoneuvoston jäsenistä on läsnä tai osallistuu kokoukseen etäyhteyden avulla. Sekä työnantajien että palkansaajien tulee tällöin olla edustettuina. Hallintoneuvoston päätökseksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö on kannattanut. Äänen mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut. Jos kysymys on vaalista ja äännet menevät tasan, ratkaistaan vaalin tulos arvalla. Jos kysymys on esityksestä työttömyysvakuutusmaksuiksi ja äännet menevät tasan, päätökseksi tulee se mielipide, jota sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja on kannattanut.

Hallintoneuvosto valitsee hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Vuonna 2020 hallintoneuvosto kokoontui 2 kertaa ja piti lisäksi 1 sähköpostikokouksen.

Hallintoneuvoston jäsenet

Valtioneuvosto nimitti 22.11.2017 työmarkkinaosapuolten esityksestä Työttömyysvakuutusrahaston, 1.1.2019 lukien Työllisyysrahaston, hallintoneuvoston jäsenet toimikaudeksi 1.1.2018–31.12.2020.

HALLITUS

Työllisyysrahaston ohjesäännöstä annetun asetuksen (862/1998) mukaan Työllisyysrahastolla on hallitus. Hallituksella on 14 (neljätoista) varsinaista jäsentä, jotka hallintoneuvosto nimittää siten, että seitsemän hallituksen jäsentä edustaa työmarkkinaosapuolen työnantajia ja seitsemän työntekijöitä. Hallituksessa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, joista toisen tulee edustaa työnantajia ja toisen työntekijöitä. Puheenjohtajuus on vuorovuosin työnantajien ja työntekijöiden edustajalla. Jos hallituksen jäsenen paikka vapautuu kesken toimikauden, hallintoneuvosto nimittää edellä kuvatun edustavuuden mukaisesti seuraajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään seitsemän muuta jäsentä on kokouksessa läsnä tai osallistuu kokoukseen tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Sekä työnantajien että työntekijöiden tulee olla edustettuina. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö on kannattanut. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut. Jos kysymys on vaalista ja äänet menevät tasan, ratkaistaan vaalin tulos arvalla. Jos kysymys on esityksestä työttömyysvakuutusmaksuiksi ja äänet menevät tasan, päätökseksi tulee se mielipide, jota sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja on kannattanut.

Hallitus huolehtii Työllisyysrahaston hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus seuraa Työllisyysrahaston kehitystä johdon kuukausiraporttien sekä muun johdon toimittaman informaation avulla. Työllisyysrahaston nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin ja hallituksen antamien valtuutuksien mukaisesti hallituksen jäsen, toimitusjohtaja tai Työllisyysrahaston toimihenkilö yksin. Työllisyysrahaston hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet määritellään kirjallisessa työjärjestyksessä. Hallitus arvioi kerran vuodessa toimintaansa.

Hallituksen jäseninä vuonna 2020 toimivat:

Nimi	Syntymävuosi	Koulutus	Päätoimi	Läsnäolo hallituksen kokouksissa
Antti Palola, pj.	1959	merikapteeni	puheenjohtaja, STTK	12/12
Vesa Rantahalvari, vpj.	1967	hallintotieteiden maisteri	johtava asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK	12/12
Tuomas Aarto	1973	varatuomari	toimitusjohtaja, Palvelualojen työnantajat PALTA ry	12/12
Minna Etu-Seppälä	1972	varatuomari, LL.M.	johtaja, Kemianteollisuus	11/12
Sture Fjäder	1958	kauppatieteiden maisteri	puheenjohtaja, Akava	8/12
Riikka Heikinheimo	1963	filosofian tohtori	johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK	12/12
Minna Helle	1971	oikeustieteen kandidaatti	työmarkkinajohtaja, Teknologiateollisuus	12/12
Markku Jalonen	1960	yhteiskuntatieteiden lisensiaatti	työmarkkinajohtaja, Kuntatyönantajat	9/12
Ilkka Kaukoranta	1986	valtiotieteiden maisteri	pääekonomisti, SAK	12/12
Ida Mielityinen	1973	valtiotieteiden maisteri	kehityspäällikkö, Akava	12/12
Katarina Murto	1971	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari	johtaja, STTK	11/12
Jorma Palola	1954	oikeustieteen lisensiaatti	neuvottelupäällikkö, Kuntatyönantajat	11/12
Saana Siekkinen	1972	yhteiskuntatieteiden maisteri	johtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK	12/12
Pirjo Väänänen	1971	sosionomi, ylempi AMK-tutkinto	sosiaaliasioiden päällikkö, SAK	11/12

Kokouskäytäntö ja tiedonsaanti

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu hallituksen kokoukseen toimitetaan kaikille hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta varmistetaan hallituksen jäsenten mahdollisuudet osallistua kokouksiin. Hallitus kokoontuu 8–12 kertaa vuodessa ja tarvittaessa useammin. Hallituksen kokous voidaan pitää kiireellisessä tapauksessa yksittäistä asiaa varten myös puhelin- tai sähköpostikokouksena, jos kaikki jäsenet sen hyväksyvät.

Puheenjohtajan tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Vuonna 2020 puheenjohtajana toimi Antti Palola.

Hallituksen puheenjohtaja

- kutsuu hallituksen kokoukset koolle
- hyväksyy toimitusjohtajan laatiman esityslistan hallituksen kokouksia varten
- vastaa siitä, että jokaisesta hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja
- pitää tarpeen mukaan yhteyttä sekä toimitusjohtajaan että hallituksen jäseniin kokousten välissä

- vastaa siitä, että hallituksen työskentelyssä noudatetaan tämän työjärjestyksen määräyksiä
- hyväksyy toimitusjohtajan laskut.

Hallituksen toiminta

Vuonna 2020 hallitus kokoontui yhteensä 12 kertaa ja piti yhden sähköpostikokouksen. Hallituksella ei ole Työllisyysrahastoa koskevien säännösten perusteella pysyviä valiokuntia. Hallitus voi kuitenkin asettaa työryhmiä tai valiokuntia, jotka avustavat hallitusta valmistelemalla hallitukselle kuuluvia asioita. Vuodesta 2019 hallituksella on ollut tarkastusvaliokunta, jonka lisäksi vuonna 2020 ei ollut muita valiokuntia.

Tarkastusvaliokunta

Työllisyysrahaston hallituksella on tarkastusvaliokunta, johon kuuluu neljä hallituksen jäsentä. Hallitus on valinnut tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet keskuudestaan. Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen, joka sisältää valiokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmis-

telun pohjalta. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi valiokunnan työstä valiokuntaa seuraavassa hallituksen kokouksessa. Valiokunnan pöytäkirjat toimitetaan hallituksen jäsenille tiedoksi.

Vuonna 2020 Työllisyysrahaston tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat: Minna Helle pj., Ilkka Kaukoranta vpj., Ida Mielityinen ja Jorma Palola. Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa. Jäsenet olivat läsnä kaikissa valiokunnan kokouksissa.

TOIMITUSJOHTAJA

Työllisyysrahastolla on toimitusjohtaja, joka johtaa rahastoa Työllisyysrahaston hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että Työllisyysrahaston kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Työllisyysrahaston toimitusjohtajana toimii oikeustieteen kandidaatti Janne Metsämäki (s. 1960).

JOHTORYHMÄ

Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa Työllisyysrahaston toiminnan johtamisessa sekä Työllisyysrahaston strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamisessa. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti viikoittain.

Johtoryhmän jäsenenä vuonna 2020 toimivat:

Nimi	Syntymävuosi	Koulutus	Tehtävä/vastuut
Janne Metsämäki	1960	oikeustieteen kandidaatti/ maisteri	toimitusjohtaja
Virpi Halme	1976	oikeustieteen maisteri	johtaja, sisäiset palvelut ja lakiasiat
Katja Knaapila	1966	Master of Business Administration	johtaja, HR ja viestintä
Juho Oksanen	1978	kauppatieteiden maisteri, yhteiskuntatieteiden maisteri	johtaja, kehitys ja uudistaminen
Tapio Oksanen	1958	kauppatieteiden maisteri	johtaja, talous ja rahoitus, toimitusjohtajan varahenkilö
Merli Vanala	1964	Master of Arts	johtaja, asiakkuudet

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PÄÄPERIAATTEET

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä Työllisyysrahaston menettelyjä ja toimintatapoja, joiden avulla hallitus ja johto voivat saada kohtuullisen varmuuden tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta, taloutta ja toimintaa koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta sekä toiminnan lainmukaisuudesta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa tarkoittaen järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutumista Työllisyysrahastossa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt kytkeytyvät osaksi Työllisyysrahaston hallinto- ja johtamisjärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua.

Työllisyysrahastolla on hallituksen päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Näiden ohella Työllisyysrahaston sisäinen valvonta perustuu hallintoneuvoston päättämiin sijoitusperiaatteisiin, hallituksen päättämiin sijoitussuunnitelmaan, (tarvittaessa) velanhoitosuunnitelmaan, tietoturvaoperaatioihin ja sisäisen tarkastuksen toimintaohjeeseen sekä rahaston muihin menettelyohjeisiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Työllisyysrahaston sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on kyse menettelyistä, joilla pyritään saavuttamaan kohtuullinen varmuus seuraavista tekijöistä:

Tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan tuloksellisuus

- Työllisyysrahasto kerää ja jakaa tehokkaasti ja lainmukaisesti sen kannettavana olevat työttömyysvakuutus- ja omavastuumaksut sekä muut tulot.
- Työllisyysrahaston hallussa oleva omaisuus säilyy, ja sitä hoidetaan hyvin ja resurssit turvataan menetyksiltä, jotka aiheutuvat tehtävien huonosta hoidosta, tuhlaamisesta, virheistä, väärinkäytöksistä tai muusta sääntöjen ja ohjeiden vastaisesta toiminnasta.
- Työllisyysrahaston toiminta ja varojen käyttö on tuloksellista niin, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista, tuottavaa ja vaikuttavaa.
- Taloutta ja toimintaa koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottaminen.
- Työllisyysrahaston toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta on saatavilla tuloksellisen johtamisen edellyttämät tiedot

ja kyseisiä tietoja myös hyödynnetään johtamisessa.

- Toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta sekä tuloksellisuudesta raportoidaan Työllisyysrahaston hallitukselle ja hallintoneuvostolle oikeat ja riittävät tiedot.

Toiminnan lain- ja vaatimustenmukaisuus

Työllisyysrahaston toiminnassa noudatetaan lakia, sitä koskevia ohjeita ja määräyksiä sekä hyvän hallinnon vaatimuksia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut

Työllisyysrahaston hallitus päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että Työllisyysrahaston toiminnot järjestetään siten, että sen kaikilla tasoilla ja kaikessa toiminnassa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Työllisyysrahaston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat kaikkia Työllisyysrahaston toimintoja, ja niiden toteuttaminen on jokaisen työntekijän vastuulla.

Työllisyysrahaston sisäinen valvonta rakentuu kolmen puolustuslinjan periaatteelle seuraavalla sivulla olevan mukaisesti.

Ensimmäinen puolustuslinja

- Hallitus ja johto

Ensimmäinen puolustuslinja muodostuu hallituksesta ja toimiston johdosta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallintatoimenpiteiden järjestämisvastuu on hallituksella ja toteuttamisvastuu toimiston johdolla.

Toinen puolustuslinja

- Compliance ja riskienvalvonta

Toisen puolustuslinjan muodostavat riippumattomat Compliance- ja riskienvalvontatoiminnot, joiden ensisijaisena tehtävänä on kehittää, ylläpitää ja valvoa yleisiä sisäisen valvonnan periaatteita ja riskienhallinnan toimivuutta rahastossa.

Kolmas puolustuslinja

- Sisäinen tarkastus

Kolmannen puolustuslinjan muodostava sisäinen tarkastus on muista toiminnoista erillinen ja riippumaton yksikkö, jonka tehtävänä on varmistaa, että Työllisyysrahaston sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Sisäinen tarkastus on toiminnallisesti sisäisistä palveluista ja lakiasioista vastaavan johtajan alaisuudessa ja raportoi havainnoistaan toimitusjohtajan lisäksi hallitukselle. Sisäinen tarkastus voi hallituksen hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaan kohdistua kaikkiin Työllisyysrahaston toimintoihin ja yksiköihin. Työllisyysrahaston sisäisen tarkastuksen yhteisönä toimi 30.6.2020 saakka BDO Oy. Tämän jälkeen rahaston sisäisen tarkastuksen yhteisönä aloitti PricewaterhouseCoopers Oy.

TILINTARKASTUS

Työllisyysrahaston tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Marcus Tötterman. Hallintoneuvosto päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio ja kulut korvataan rahaston hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastajan tilintarkastusta koskevat palkkiot olivat 85 453 euroa ja muut palkkiot 60 512 euroa vuonna 2020.

SISÄPIIRIHALLINNON JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Työllisyysrahasto laski liikkeeseen vuoden 2020 aikana kaksi kooltaan 600 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaa. Joukkovelkakirjalainojen liikkeeseen laskun myötä Työllisyysrahasto noudattaa sisäpiirilainsäädännöstä johtuvia vaatimuksia, mukaan lukien kesällä 2016 voimaan tullutta Markkinoiden väärinkäyttöasetusta (MAR) siltä osin kuin vaatimukset koskevat joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijaa. Sisäpiirihallinnossa noudatettavat periaatteet ja ohjeet on hyväksytty Työllisyysrahaston hallituksessa.

VALVONTAYMPÄRISTÖ

Työllisyysrahaston toimitusjohtaja on yhdessä johtoryhmän kanssa ylin operatiivinen päätöksentekijä. Johtoryhmä vastaa siitä, että rahaston toiminnoilla on käytössään riittävät resurssit niiden tehtävien hoitamiseksi, jotka on määritelty lainsäädännössä tai Työllisyysrahaston hallituksen tekemin päätöksin. Työllisyysrahaston julkaiseman talousinformaation tavoite on antaa oikea ja riittävä kuva sen taloudellisesta asemasta.

Työllisyysrahaston taloudellinen raportointi ja valvonta perustuvat vuosittain laadittavaan ja hallituksen vahvistamaan talousarvioon sekä kuukausittain tehtävään tulosraportointiin.

Työllisyysrahasto valmisteleo lakisääteisen vuositilinpäätöksen ja laatii kuukausittain kattavan tulosraportoinnin Työllisyysrahaston lakisääteisten menojen ja tulojen kehityksestä sekä sijoitus- ja velkaerien arvoista.

Työllisyysrahasto saa Finanssivalvonnalta säännöllisesti tiedot työttömyyskassojen maksamien työttömyysturvamenojen määristä, joita se analysoi ja vertaa tiedossa olevaan työttömyyden kehitykseen ja talousarviossa määriteltyihin menoihin nähden.

Vertailu tehdään sekä Työllisyysrahaston rahoitusvastuulla olevien että valtion vastuulla olevien menojen osalta eriteltyinä.

Työllisyysrahasto pitää yllä taloushallinnon järjestelmiä ja tiedottaa tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen liittyvät periaatteet.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta

Työllisyysrahasto ylläpitää jatkuvasti riskienhallinnan tilannekuvaa. Työllisyysrahaston merkittävin taloudelliseen raportointiin liittyvä riski on nettovarallisuuden määrän (suhdannepuskuri) ja maksuvalmiuden arviointi talousarviota laadittaessa. Talousarvio ja siihen kiinteästi liittyvä maksuesitys on laadittava laissa todetuin määräyksin siten, että Työllisyysrahasto kykenee suorittamaan vastuullaan olevat sitoumukset. Toimintavuotta edeltävän vuoden elokuun loppuun mennessä laadittavan talousarvion valmistelu on taloudesta ja

rahoituksesta vastaavan yksikön vastuulla. Talousarvio perustuu laissa todettujen seikkojen lisäksi sekä rahaston itsensä laatimiin että valtiovarainministeriön, ennustelaitosten ja pankkien tekemiin arvioihin kansantalouden kehityksestä työttömyyden, työllisyyden ja palkkasumman kehityksen suhteen.

Talousarvion ja tilinpäätöksen osoittaman vuosituloksen välinen ero on riskinä merkittävä, ja sen suuruus on ollut viime vuosina keskimäärin noin 5 % Työllisyysrahaston maksamien rahoitusosuuksien määrästä.

Tätä riskiä hallitaan nettovarallisuuden eli suhdannepuskurin avulla huolehtimalla siitä, että talousarvioon merkityn suhdannepuskurin määrä ylittää riittävällä marginaalilla suhdannepuskurin lakisääteisen vähimmäismäärän.

Maksuvalmius pyritään turvaamaan kohdentamalla sijoitusvarat riittävässä määrin sellaisiin kohteisiin, joista ne ovat tehokkaasti realisoitavissa ilman, että realisoinnista ai-

heutuu merkittävää riskiä markkina-arvon tai tuoton suhteen.

Sijoitusomaisuuden arvoihin kohdistuvat riskit on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaateissa sijoitusluokittain. Työllisyysrahastossa seurataan sijoitusten ja velkaerien arvojen ja tuottojen kehitystä päivittäin tehtävillä arvostusraporteilla. Rahoitus- ja kirjanpitoyksiköissä seurataan sijoitussuunnitelman noudattamista päivittäin tehtävillä täsmäytyksillä

ja laaditaan raportit johdolle ja hallitukselle kuukausittain.

Työllisyysrahaston hallitus seuraa ja valvoo kuukausittain talousosaston laatimien raporttien avulla Työllisyysrahaston tulosta, nettovarallisuutta, sijoitussuunnitelman noudattamista ja velkarahoitusta.

”

Hallitus seuraa ja valvoo kuukausittain Työllisyysrahaston tulosta, nettovarallisuutta, sijoitussuunnitelman noudattamista ja velkarahoitusta.

Palkitsemisraportti

Työllisyysrahasto ei ole osakeyhtiö, joten palkitsemisperiaatteita ja -raportointia koskeva sääntely ei ole sellaisenaan sovellettavissa Työllisyysrahaston toimintaan. Tämän vuoksi Työllisyysrahaston palkitsemisraportti 2020 on laadittu Työllisyysrahastoon soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaiseman Hallinnointikoodin 2020 (www.cgfinland.fi) mukaisesti.

HALLINTONEUVOSTON JÄSENTEN PALKKIOT JA MUUT ETUUDET

Valtioneuvosto nimitti 22.11.2017 työmarkkinaosapuolten esityksestä Työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvoston jäsenet toimikaudeksi 1.1.2018–31.12.2020.

Sosiaali- ja terveysministeriö määrää hallintoneuvoston jäsenten kokouspalkkiot ja matkakustannusten korvauseriaatteet. Sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt 12.9.2019,

että hallintoneuvoston jäsenten palkkiot ovat: puheenjohtajan kuukausipalkkio 300 euroa kuukaudessa ja kokouspalkkio 400 euroa, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten kokouspalkkio 300 euroa.

Vuonna 2020 hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa ja piti yhden sähköpostikokouksen. Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.

Vuonna 2020 hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkioita seuraavasti:

Nimi	Hallintoneuvoston jäsenen kokouspalkkio	Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio	Matka-kustannus	31.12.2020 yhteensä	Läsnäolo hallintoneuvoston kokouksissa
Zitting Antti, pj.	800	3 600	123,90	4 523,90	2/2
Rönni-Sällinen Annika, vpj.	600			600,00	2/2
Aalto Riku	600			600,00	2/2
Asara-Laaksonen Teija	600			600,00	2/2
Haapanen Jorma	600		120,40	720,40	2/2
Jokinen Jari	600			600,00	2/2
Kekäle Tauno (30.4.2020 asti)	0			0,00	0/2
Kokko Teemu (1.5.2020 alkaen)	300			300,00	1/2
Korpiniemi Antti	600			600,00	2/2
Lievonen Kirsi-Marja	600			600,00	2/2
Lindroos Petri	600			600,00	2/2
Luomanmäki Salla	600			600,00	2/2
Malinen Jorma	0			0,00	0/2
Mettälä Matti	600			600,00	2/2
Niiranen Taina	600			600,00	2/2
Nikula Olli	300			300,00	1/2
Ojanperä Harri	600			600,00	2/2
Paavola Silja	600			600,00	2/2
Rytkönen Millariikka	300			300,00	1/2
Yhteensä	9 500	3 600	244	13 344	

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT JA MUUT ETUDET

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. **Hallintoneuvosto päätti 29.8.2019, että hallituksen jäsenille maksetaan palkkioita näillä perusteilla:**

	Palkkio euroa/kk	Palkkio euroa/kokous
Hallituksen puheenjohtaja	1 000	400
Hallituksen varapuheenjohtaja	800	300
Hallituksen muu jäsen	500	250

Hallituksen jäsenillä ei ole käytössä muita palkitsemisjärjestelmiä tai lisäeläkejärjestelmiä.

Vuonna 2020 hallitus kokoontui 12 kertaa ja piti yhden sähköposti-kokouksen. Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.

Vuonna 2020 hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita seuraavasti:

Nimi	Hallituksen vuosi- palkkio	Hallituksen kokous- palkkio	31.12.2020 yhteensä	Läsnäolo hallituksen kokouksissa
Palola Antti, pj.	12 000	4 800	16 800	12/12
Rantahalvari Vesa, vpj.	9 600	3 600	13 200	12/12
Aarto Tuomas	6 000	3 000	9 000	12/12
Etu-Seppälä Minna	6 000	2 750	8 750	11/12
Fjäder Sture	6 000	2 000	8 000	8/12
Heikinheimo Riikka	6 000	3 000	9 000	12/12
Helle Minna	6 000	3 000	9 000	12/12
Jalonen Markku	6 000	2 250	8 250	9/12
Kaukoranta Ilkka	6 000	3 000	9 000	12/12
Mielityinen Ida	6 000	3 000	9 000	12/12
Murto Katarina	6 000	2 750	8 750	11/12
Palola Jorma	6 000	2 750	8 750	11/12
Siekinen Saana	6 000	3 000	9 000	12/12
Väänänen Pirjo	6 000	2 750	8 750	11/12
Yhteensä	93 600	41 650	135 250	

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan kokouspalkkio oli 400 euroa ja valiokunnan jäsenen 250 euroa.

Vuonna 2020 tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa.

Vuonna 2020 tarkastusvaliokunnan jäsenille maksettiin palkkioita seuraavasti:

Nimi	Tarkastusvaliokunta kokouspalkkio	31.12.2020 yhteensä	Läsnäolo tarkastusvaliokunnan kokouksissa
Helle Minna, pj.	1 600	1 600	4/4
Kaukoranta Ilkka, vpj.	1 000	1 000	4/4
Mielityinen Ida	1 000	1 000	4/4
Palola Jorma	1 000	1 000	4/4
Yhteensä	4 600	4 600	

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Toimitusjohtajalla on ollut erillinen hallituksen hyväksymä palkitsemisjärjestelmä vuodesta 2016 lähtien. Toimitusjohtajan palkitseminen koostuu kiinteästä palkasta ja luontoiseduista sekä muuttuvasta tulospalkkio-osasta, joka on enintään 15 prosenttia vuosipalkasta luontoisetuineen. Hallitus päättää mahdollisesta palkkion maksamisesta ennalta vahvistettujen palkkiokriteerien mukaan. Tavoitepalkkio-ohjelman perusteena ovat rahaston strategisten tavoitteiden edistyminen ja tavoitteiden saavuttaminen.

Seuraava taulukko esittää toimitusjohtajan palkkiot ja etuudet vuodelta 2020. Taulukon luvut on esitetty ilman palkkasivukuluja.

Toimi	Palkat ja luontoisedut	Muuttuva tulospalkkio	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toimitusjohtaja	163 306	3 728	167 034	170 786

TOIMITUSJOHTAJAN TOIMISUHTEEN EHDOT

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty hallituksen päätöksellä ja todettu kirjallisessa työsopimuksessa.

Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläkekarttuma määräytyvät yleisen työeläkelainsäädännön mukaan. Toimitusjohtajalla ei ole rahaston puolesta lisäeläkettä.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika määräytyy molemmin puolin työso-
pimuslain mukaan.

JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN

Työllisyysrahaston johtoryhmän palkitseminen koostuu kiinteästä palkasta ja luontoiseduista sekä muuttuvasta tavoitepalkkio-osasta, joka on enintään 10 prosenttia vuosipalkasta luontoisetuineen. Johtoryhmän tavoitepalkkio-osa perustuu hallituksen vuosittain hyväksymään palkkio-ohjelmaan, jonka mukaisesti hallitus päättää mahdollisen palkkion maksamisesta toimitusjohtajan esityksestä ennalta vahvistettujen palkkiokriteerien mukaan.

Seuraava taulukko esittää johtoryhmän palkkiot ja etuudet vuodelta 2020. Taulukon luvut on esitetty ilman palkkasivukuluja.

Toimi	Palkat ja luontoisedut	Muuttuva tulospalkkio	11-31.12.2020	11-31.12.2019
Johtoryhmä	543 112	9 246	552 358	545 975

JOHTORYHMÄN TOIMISUHTEEN EHDOT

Johtoryhmän jäsenten työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa sopimuksessa. Johtoryhmäläisten eläkeikä ja eläkekarttuma määräytyvät yleisen työeläkelainsäädännön mukaan. Johtoryhmän jäsenillä ei ole rahaston puolesta lisäeläkettä.

Johtoryhmäläisten irtisanomisaika on määritelty molemmin puolin työsopimuksessa.

Tilinpäätös

Tilinpäätös (IFRS)

LASKELMA NETTOVARALLISUUDEN MUUTOKSESTA

tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Kerätyt maksut			
Työttömyysvakuutusmaksut	5	3 340 330	3 344 592
Kerätyt maksut yhteensä		3 340 330	3 344 592
Maksetut rahoitusosuudet			
Maksetut rahoitusosuudet	6	-3 926 051	-2 640 206
Hallintokulut	7	-20 672	-18 585
Maksetut rahoitusosuudet yhteensä		-3 946 723	-2 658 791
Nettovoitot sijoitusomaisuuden käypään arvoon arvostamisesta	14	-13 072	9 960
Rahoituskulut	8	-3 344	-1 609
NETTOVARALLISUUDEN MUUTOS		-622 809	694 153

LASKELMA NETTOVARALLISUUDESTA

tuhatta euroa	Liite	31.12.2020	31.12.2019
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	9	730	2 099
Aineettomat hyödykkeet	10	6 902	7 015
Muut saamiset	13	328	328
Pitkäaikaiset varat yhteensä		7 960	9 442
Lyhytaikaiset varat			
Työttömyysvakuutusmaksusaamiset	11	7 097	7 794
Työttömyysvakuutusmaksujen jaksotukset	11	535 768	629 329
Muut saamiset	13	41 751	78 687
Sijoitusomaisuus	15	1 194 442	855 523
Rahavarat	16	636 292	164 300
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 415 352	1 735 632
Varat yhteensä		2 423 312	1 745 074
Nettovarallisuus			
Edellisiltä tilikausilta		1 667 574	969 303
Koulutusrahaston nettovarallisuus 1.1.2019		0	4 118
Tilikaudelta		-622 809	694 153
Nettovarallisuus yhteensä		1 044 765	1 667 574

tuhatta euroa	Liite	31.12.2020	31.12.2019
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
TR joukkovelkakirjalainat	17	1 199 122	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 199 122	0
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	17	87 512	
Työttömyysvakuutusmaksuvelat	11	1 800	5 110
Muut velat	18	90 113	72 390
Lyhytaikaiset velat yhteensä		179 425	77 501
Velat yhteensä		1 378 547	77 501
Nettovarallisuus ja velat yhteensä		2 423 312	1 745 074

RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Kerätyt työttömyysvakuutusmaksut	3 440 824	2 785 411
Tilitetyt maksut	-3 908 302	-2 708 402
Maksetut korot	-5 151	8 461
Varsinaiseen toimintaan käytetyt nettorahavarat	-472 629	85 470
Investointien rahavirrat		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	-43	0
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-2 462	-2 158
Sijoitusinstrumenttien ostot	-2 970 114	-3 905 456
Sijoitusinstrumenttien myynnit ja realisoituneet tuotot	2 629 648	4 173 273
Muut pitkäaikaiset varat	0	0
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	-342 972	265 659
Lainojen nostot ja takaisinmaksut	1 287 593	-603 587
Rahoituksesta kertyneet nettorahavarat	1 287 593	-603 587
Rahavarojen nettolisäys/-vähennys	471 992	-252 458
Rahavarat tilikauden alussa	164 300	416 758
Rahavarat tilikauden lopussa	636 292	164 300

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1 YLEISET TIEDOT

Vuonna 2019 toimintansa aloittanut Työllisyysrahasto ("Rahasto") (Y-tunnus 1098099-7) on työmarkkinaosapuolten hallinnoima sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos, jonka päätehtävänä on työttömyysetuuksien rahoittaminen sekä aikuiskoulutusetuuksien myöntäminen. Rahasto myös ohjaa, kehittää ja valvoo työttömyysvakuutusmaksujen perintämenettelyn toimeenpanoa sekä määrää ja perii työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksun. Lisäksi rahasto käsittelee työnantajan koulutuskorvauksia. Koulutuskorvaus perustuu lakiin koulutuksen korvaamisesta (1140/2013). Työllisyysrahaston kotipaikka on Helsinki ja osoite Kansakoulukuja 1, 00100 Helsinki.

Seuraavassa esitetään rahaston tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

2 YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA TILIKAUSIEN VERTAILUKELPOISUUS

2.1 Laatimisperusta

Työllisyysrahaston tilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti noudattaen 31.12.2020 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Tilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävän kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Työllisyysrahasto on julkiseen valtaan sidoksissa oleva, voittoa tavoittelematon rahasto, jonka toiminta perustuu lakiin työttömyysetuuksien rahoituksesta, asetukseen työttömyysetuuksien rahoituksesta ja Työllisyysrahaston ohjesäännöstä annettuun asetukseen, kuten kohdassa 1 on todettu.

Työllisyysrahasto kerää ja tilittää työttömyysvakuutusmaksuja. Rahasto ei harjoita sellaista liiketoimintaa, jossa tavaroiden myynnistä tai palveluiden tuottamisesta kertyisi tuottoja. Rahaston toiminnan luonteesta johtuen sillä ei ole liikevaihtoa, eikä tavanomaisia tulouttamisperiaatteita voida soveltaa. IFRS-standardit eivät suoraan sääntele Työllisyysrahaston kaltaisen rahaston IFRS-tilinpäätöksen rakennetta eivätkä sen liiketoimien kirjaamis- ja arvostamisperusteita. Työllisyysrahaston IFRS-tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu IFRS-standardien viitekehystä ja standardien yleisiä kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita. Mainituista seikoista johtuen rahaston IFRS-tilinpäätöksen pää-

laskelmat ovat laskelma nettovarallisuuden muutoksesta, laskelma nettovarallisuudesta sekä rahavirtalaskelma.

Kerättyjen ja tilitettyjen työttömyysvakuutusmaksujen sekä sijoitus- ja rahoituserien summana muodostuu yhteisön tilikauden nettovarallisuuden muutos. Rahaston varojen ja velkojen erotus kuvastaa kertynyttä nettovarallisuutta, josta käytetään myös termiä suhdannepuskuri. [Liitetiedossa 4.2](#) kuvataan tarkemmin suhdannepuskuria. Työllisyysrahastolla ei ole osakkeita eikä omaa pääomaa. Tästä syystä IFRS-tilinpäätös ei sisällä laskelmaa oman pääoman muutoksista, vaan nettovarallisuuden muutos esitetään erillisessä pääälaskelmassa.

Esitetyillä tilikausilla rahastolla ei ole ollut sellaisia liiketoimia, jotka olisi tullut kirjata muihin laajan tuloksen eriin. Tästä syystä IFRS-tilinpäätös ei sisällä laskelmaa muista laajan tuloksen eristä. Työllisyysrahasto ei toimi vakuutuksenantajana, eli se ei myy eikä osta vakuutus- tai jälleenvakuutus sopimuksia. Tästä syystä rahaston toiminta ei kuulu IFRS 4 Vakuutus sopimukset -standardin soveltamisalaan. Tilinpäätöksen pääasiallinen arvostamisperusta on alkuperäinen hankintameno, josta poiketen käypään arvoon

tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon. Tilinpäätöksen luvut on esitetty euroina, ellei muuta mainita.

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä. Lisäksi se edellyttää johdolta harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. [Liitetiedossa 3](#) kuvataan keskeisiä kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja.

Uusilla jo julkaistuilla, mutta ei vielä voimassa olevilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkinnoina ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Työllisyysrahastolle.

2.2 Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Työllisyysrahaston toiminta- ja esittämismuuttua. Rahaston ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluuttan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin. Valuuttasidonaiset talletukset arvostetaan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, jolloin valuuttakurssien vaikutukset on esitetty osana käyvän arvon kokonaisuudesta.

2.3 Työttömyysvakuutusmaksut

Työllisyysrahasto määrää ja perii työttömyysvakuutusmaksut työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 7. luvun mukaisesti. Työnantajat ovat ilmoittaneet 1.1.2019 alkaen maksetut palkat tulorekisteriin. Työttömyysvakuutusmaksut on määrätty tulorekisteriin ilmoitettujen palkkatietojen perusteella. Samalla maksuja on ryhdytty määräämään ajantasaistemmin toteutuneeseen palkkasummaan perustuen. Työttömyysvakuutusmaksut määrätään neljä kertaa vuodessa, kolmen edeltävän kalenterikuukauden aikana maksettujen palkkatietojen perusteella. Työttömyysvakuutusmaksutuotot kirjataan tilinpäätökseen suoriteperusteisesti ja vuoden viimeisen vuosineljänneksen työttömyysvakuutus tuotot kirjataan taseen siirtosaamisiin. Tilinpäätökseen tehtävä jaksotus viimeisen kvartaalin työttömyysvakuutusmaksujen laskutuksesta perustuu vuodenvaihteessa tehtyyn arvioon. Tulorekisterin tietoihin myöhemmin tulleilla päivityksillä on vaikutusta seuraavan tilikauden maksutuloon.

Toteumamallin lisäksi pienellä osalla Työllisyysrahaston asiakkaista on käytössään aiemmin kaikille asiakkaille sovellettu niin sanottu ennakkomalli, jossa työttömyysvakuutusmaksuennakot määrätään vakuutusvuotta edeltävänä vuonna ja kirjataan tuloksi

vakuutusvuonna. Vakuutusvuonna määrättävät maksut, kuten uusien maksuvelvollisten työnantajien maksut, kirjataan suoraan tuloksi työttömyysvakuutusmaksua määrättäessä. Ennakot laskutetaan vuoden aikana neljässä tasasuuruudessa erässä.

Työnantajien enakkoon suorittamat seuraavaa vakuutusvuotta koskevat työttömyysvakuutusmaksut kirjataan siirtosaamisiin ja -velkoihin. Niiltä osin, kun maksuja ei ole suoritettu etukäteen, työttömyysvakuutusmaksuennakot huomioidaan tilinpäätöksessä. Lähes kaikki maksuvelvolliset työnantajat siirtyivät vuoden 2019 alusta käyttämään toteutamallia, ja vuonna 2020 enakkomallia käytti enää 64 työnantajaa.

Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksut

Työllisyysrahasto määrää ja perii työnantajilta työttömyysturvan omavastuumaksuja. Työttömyysturvan omavastuumaksu koskee työnantajia, joiden työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma ylittää 2 125 500 euron alarajan (vuonna 2020).

Työnantaja voi olla velvollinen maksamaan työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksua, jos se on irtisanonut tai lomauttanut ikääntyneen työntekijän, jonka työsuhde on kestänyt vähintään kolme vuotta, ja työntekijä on jäänyt pitkäaikaisesti työttömäksi tai lomautetuksi. Omavastuumaksuilla rahoitetaan näistä aiheutuneita työttömyysetuusmenoja.

Työttömyyspäivärahojen kustannusten kattamiseksi kerätyt omavastuumaksut kirjataan tilikauden tuloksi, kun tulojen määrä on luotettavasti määritettävissä. Lisäpäivärahan kustannusten kattamiseksi kerätyt omavastuumaksut kirjataan tuloksi useamman tilikauden kuluessa perustuen arvioon niitä vastaavien kulujen realisoitumisesta.

Työsopimuslain 12:3:n mukainen yhteensovitus

Työsopimuslain mukaan tuomioistuimen on yhteensovitusasiaa käsitellessään varattava Työllisyysrahastolle tilaisuus tulla kuulluksi. Työntekijälle työsuhteen perusteettoman päättämisen johdosta tuomittavasta vahingonkorvauksesta vähennetään pääsäännön

mukaan 75 % työntekijälle korvausta vastaavalta ajalta maksetusta ansioon suhteutetusta työttömyyspäivärahasta. Tuomioistuimen on määrättävä työnantaja tilittämään vähennys Työllisyysrahastolle ja toimitettava asiassa annettu lainvoiman saanut tuomio tai päätös Työllisyysrahastolle tiedoksi. Vähennys rahastolle tehdään myös työnantajan ja työntekijän sopiessa työsuhteen perusteettoman päättämisen johdosta maksettavasta korvauksesta.

Perinnässä olevat saamiset

Rahasto perii ja valvoo laiminlyödyt, ulosotossa olevat, vireillä olevissa konkurseissa ja vapaaehtoisissa velkasaneerauksissa olevien yritysten työttömyysvakuutusmaksut. Rahasto on käyttänyt IFRS 9:n sallimaa yksinkertaistettua mallia, sillä saamiset eivät sisällä merkittävää rahoituskomponenttia.

2.4 Tukimaksut työttömyyskassoille

Tukimaksut työttömyyskassoille

Työllisyysrahasto vastaa työttömyysetuuk-sien rahoituksesta annetun lain (555/1998) nojalla ansioon suhteutetun työttömyystur-

van rahoituksessa työttömyyspäivärahojen, työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavien päivärahojen ja vuorottelukorvauksen aiheuttamista menoista siltä osin, kun valtio ja yksittäiset työttömyyskassat eivät ole niistä vastuussa. Tässä mainitut etuudet maksetaan työttömyyskassoista.

Lisäksi Työllisyysrahasto vastaa työttömien ja aikuiskoulutustukea saavien työttömyysvakuutusmaksusta, joka maksetaan Eläketurvakeskuksen kautta työeläkelaitoksille. Työttömyyskassalain täytäntöönpanoasetuksen (272/2001) mukaan työttömyyskassojen ennakkohakemusten käsittely ja maksatuksesta päättäminen sekä ennakoiden riittävyyden seuranta kuuluvat Työllisyysrahaston tehtäviin. Rahasto maksaa ennakonsa työttömyyskassoille kaksi kertaa kuukaudessa edellisen tilikauden lopussa hyväksytyin talousarvion mukaisesti. Finanssivalvonta toimittaa rahastolle kuukausittain tilastot kassojen asiakkailleen maksamien tukien kertymästä, jonka perusteella rahasto on joulukuun lopussa jaksottanut ennakkomaksujen

ja toteutuneen kassamaksun kassakohtaisesti saamiseksi tai velaksi kirjanpidossaan. Jaksotus on tehty etuisuuslajikohtaisesti.

Varat työttömyyskassoille maksettaviin valtionosuuksiin saadaan sosiaali- ja terveysministeriöltä. Rahasto hoitaa valtionosuuksien ennakot työttömyyskassoille kerran kuukaudessa sen ensimmäisenä pankkipäivänä. Vuonna 2020 sosiaali- ja terveysministeriö maksoi rahastolle valtionosuuksien ennakkoa kuukausittain tasasuuruisiin eriin jaettuna, ellei Työllisyysrahasto muuta esittänyt. Valtio osallistui vuonna 2020 lomautuspäivärahojen rahoittamiseen työttömyyspäivärahan peruspäivärahaa vastaavalla osuudella jaksolta 1.4.-31.12.2020.

Tulot ministeriöiltä ja menot työttömyyskassoille on kirjattu sen suuruisina, minkä verran työttömyyskassat ovat maksaneet kutakin etuutta asiakkailleen. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa työttömyyskassojen tilinpäätökset lopullisten tietojen perusteella kesällä 2021, jolloin rahasto suorittaa tasauk-

set tiliasemissa työttömyyskassojen ja valtion kanssa.

Työllisyysrahasto vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:n nojalla yksin työttömyysturvalain 6 §:ssä säädetyn korotetun ansio-osan rahoittamisesta. Vuoden 2015 alusta lukien ylempien ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahojen laskentasääntöä muutettiin siten, että päivärahojen taso alentui hieman. Korotettuun ansio-osaan tehtiin sama muutos. Muutoksella toteutettiin Suomen hallituksen kehyspäätökseen sisältynyt päivärahamenojen leikkaus. Muutos on pienentänyt ansiopäivärahamenoa. Valtiontalouden säästön toteuttamiseksi Työllisyysrahasto tilittää säästön määrän (noin 50,3 miljoonaa euroa) vuosittain Kansaneläkelaitokselle perusturvan rahoitukseen työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 23 §:n nojalla.

Maksut Eläketurvakeskukselle ja Valtion Eläkerahastolle sekä niiden korkoutus

Työllisyysrahaston toiseksi suurin menoerä on ollut Eläketurvakeskukselle suoritettava maksu, jolla katetaan työttömyyden sekä koulutus- ja vuorotteluvapaan ajan huomioon ottamisesta aiheutuvaa eläkevastuuta ja -kuluja (työntekijän eläkelain (395/2006) 74 ja 182 §). Tämä maksu määrätään siten, että sen arvioidaan vastaavan määrää, joka saatetaan, jos mainituilta palkattomilta kausilta kertyvän työeläketurvan perusteena olevista tuloista suoritettaisiin keskimääräistä työeläkemaksua. Rahasto vastaa edellä sanottua vastaavasti valtion eläkelain (1295/2006) 62 ja 133 §:ssä tarkoitetun maksun suorittamisesta Valtion Eläkerahastolle.

Eläketurvakeskukselle työntekijän eläkelain 12 c §:n (561/1998) mukaan tilikaudelta suoritettavat maksut perustuvat Eläketurvakeskuksen antamaan arvioon, jota tarkennetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Suoritettujen maksujen ja tarkistetun arvion erotus kirjataan siirtosaamiseksi tai -velaksi. Lopullisen maksun määrä saadaan Eläketurvakeskukselta tilikautta seuraavan vuoden keväällä, ja lopul-

lisen ja tilinpäätöksessä käytetyn maksuarvion erotus esitetään korjauksena edellisen vuoden tasausmaksuna tilikautta seuraavan vuoden tilinpäätöksessä. Vuoden tarkistettu ennakko ja edellisen vuoden tasausmaksu on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Eläketurvakeskus korkouttaa Työllisyysrahaston maksettavaksi määrätyt veloitukset TyEL-vakuutusmaksukorkoa käyttäen. Tilinpäätöksessä käytetty tarkistettu maksu on korkoutettu tilikauden loppuun (veloituskorko). Eläketurvakeskus hyvittää rahastolle korkoa tämän suorittamien todellisten maksujen ja todellisten maksuajankohtien mukaan (hyvityskorko).

Tilikautta seuraavana vuonna selvitettävä lopullinen maksu korkoutetaan Eläketurvakeskuksen ja Työllisyysrahaston sopimaan selvitysajankohtaan (edellisen vuoden veloituskorko). Rahaston kaikille edelliseltä vuodelta suorittamille maksuille lasketaan vastaavalla tavalla hyvityskorko (edellisen vuoden maksun hyvityskorko). Valtion Eläkerahaston osalta maksujen veloitus- ja hyvityskorko lasketaan vastaavalla tavalla.

Työttömyyskassoihin kuulumattomien palkansaajien työttömyysvakuutusmaksun tulon tilitys Kansaneläkelaitokselle

Rahasto tilittää työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 8 ja 23 §:n nojalla palkansaajien työttömyysvakuutusmaksutulosta Kansaneläkelaitokselle ennakkona vuosittain määrän, joka vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien palkansaajien osuutta kaikista palkansaajista. Tämän osuuden arviointi perustuu Tilastokeskuksen aineistoon, ja arvion vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö. Maksun lopullinen määrä perustuu sosiaali- ja terveysministeriön tekemään laskelmaan siitä, kuinka paljon Kansaneläkelaitos on maksanut tällä tavoin rahoitettavia etuuksia tilikauden aikana.

Aikuiskoulutusetuudet

Työllisyysrahasto myöntää ja maksaa henkilöille aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea ja ammattitutkintostipendejä. Työllisyysrahasto vastaa myös palkansaajan aikuiskoulutustuen ja muiden kuin valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta. Yrittäjän aikuiskou-

lutustuen ja valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta vastaa valtio. Rahoitusvastuusta on säädetty aikuiskoulutusetuuksista annetun lain 30 §:ssä.

Palkkaturvan rahoitus

Työllisyysrahasto vastaa palkkaturvasta annetun lain (866/98) 31 §:n nojalla valtion palkkaturvamenoista. Palkkaturvameno maksetaan kerran vuodessa yleensä menoja seuraavan vuoden keväällä työ- ja elinkeinoministeriölle sen lähettämän laskun mukaan.

Työttömyysturvan jäsenvaltiolaskutus

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 (perusasetus) 65 artiklassa säädetään niistä tilanteista, joissa henkilö jää työttömäksi työskenneltyään muussa jäsenvaltiossa kuin asuinvaltiossaan. Suomessa Työllisyysrahasto on säädetty toimivaltaiseksi laitokseksi ansiosidonnaisen työttömyysvakuutuksen osalta EU:n perusasetusta toimeenpantaessa. Rahaston tehtävä on mm. perusasetuksen 65 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisten työttömyyskassan jäsenenä olleille maksetuista työttömyyspäivärahoista aiheutuvien korvausten maksaminen ja periminen.

Rahasto hakee korvauksia jäsenvaltioilta sen mukaan, miten työttömyyskassat ovat maksaneet työttömyyskorvauksia niille, jotka ovat työskennelleet toisessa jäsenvaltiossa. Jäsenvaltiot puolestaan hakevat korvausta Työllisyysrahastolta. Etuudet korvataan täysimääräisesti, mutta enintään sen suuruisena kuin ne olisi maksettu työskentelymaassa. Tulot ja menot kirjataan maksuperusteisesti.

Koulutuskorvaus

Työllisyysrahasto käsittelee työnantajan koulutuskorvauksia. Koulutuskorvaus perustuu lakiin koulutuksen korvaamisesta (1140/2013). Koulutuskorvaus on taloudellinen tuki osaamisen kehittämistoimiin niille työnantajille, joilla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinoverolain tai maatalouden tuloverolain perusteella. Tällaisia työnantajia ovat muun muassa kunnat ja seurakunnat sekä järjestöt. Koulutuskorvauksen tarkoituksena on parantaa työnantajan mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen ammatillista osaamista kehittävää koulutusta.

Koulutuskorvauksen saa enintään kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden vuodessa. Koulutuskorvauksen rahoituksesta on säädetty, että valtiovarainministeriö maksaa kalenterivuositain hakemuksesta Työllis-

syysrahastolle sen määrän, jonka rahasto on hyvittänyt työnantajille koulutuskorvauksina.

Eläkkeet ja työsuhde-etuudet

Työllisyysrahastolla on yksinomaan maksuperusteisia eläkejärjestelyjä. Lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiössä. Suoritukset eläketurvaan liittyen kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Rahaston henkilökunnalla on palkkio-ohjelma. Hallitus päättää mahdollisen palkkion maksamisesta toimitusjohtajan esityksestä vahvistettujen palkkiokriteerien mukaan. Realisoitunut palkkio kirjataan palkkio-ohjelmaa koskevan tilikauden kuluksi.

2.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat rahaston koneet, laitteet ja kalusto sekä vuokratiloissa tehdyt perusparannustyöt. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan nettovarallisuuslaskelmassa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappiolla.

Perusparannusmenot lisätään toimitilojen perusparannuksen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että niistä koitua vastainen taloudellinen hyöty koituu rahaston

hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nol-
lan suuruiseksi. Omaisuuserien jäännösarvot ja taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistoaikoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

- Perusparannustyöt vuokratiloissa 5 vuotta
- Koneet ja kalusto 3 vuotta

Käyttöomaisuuden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot laske-
taan saatujen nettotulojen ja kirjanpitoarvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät nettovarallisuuden muutoslaskelmassa hallintokuluihin.

2.6 Aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulko-
puolelta hankitut ja sisäisesti tuotetut ohjel-
mistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on

todennäköistä, että niistä johtuva odotettavis-
sa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu
rahaston hyväksi ja hyödykkeiden hankinta-
meno on luotettavasti määriteltävissä.

Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyö-
dykkeen hankintameno määräytyy hyödyk-
keelle välittömästi kohdistettavien menojen
summana.

Tietokoneohjelmistojen ylläpitoon liitty-
vät menot kirjataan kuluksi toteutuessaan.
Tutkimusmenot kirjataan kuluksi kuluvana
tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämis-
menoista, jotka johtuvat uusien ohjelmistojen
suunnittelusta ja testauksesta tai jo olemassa
olevien ohjelmistojen merkittävistä paran-
nuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät
edellä mainitut nettovarallisuuslaskelmaan
kirjaamisen edellytykset.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen
taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kerty-
neillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla
vähennettyyn alkuperäiseen hankintahintaan.
Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapois-
toin niiden taloudellisen vaikutusajan kules-
sa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödy-
keryhmittäin ovat seuraavat:

- Tietokoneohjelmat 3 vuotta
- Ohjelmistojen kehittämismenot 3 vuotta

2.7 Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, antavat-
ko tapahtumat tai olosuhteiden muutokset
viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykkeisiin
tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin
kuuluvan omaisuuserän, eli poistojen koh-
teena olevan omaisuuserän, arvo saattaa olla
muuttunut. Jos arvonalentumisesta on viittei-
tä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä
oleva rahamäärä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on
omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luo-
vutuksesta johtuvilla menoilla tai sen käyt-
töarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi.
Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä
saatavissa olevia arvioituja nettorahavirtoja,
jotka diskontataan nykyarvoonsa määritel-
tyä korkoprosenttia käyttäen. Määrä, jolla
omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä
kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirja-
taan nettovarallisuuden muutoslaskelmassa
arvonalentumistappiona. Kirjaamisen yhtey-
dessä poistettavan omaisuuserän taloudelli-
nen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappiot puretaan, jos olosuh-
teissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä
kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttu-

nut arvonalentumistappion kirjaamisajan kohdasta, ei kuitenkaan enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

2.8 Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Työllisyysrahasto soveltaa International Accounting Standards Boardin julkaisemaa IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2018. IFRS 9 -standardi sisältää ohjeistuksen rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen sekä odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin ja yleiset suojauslaskennan vaatimukset. IFRS 9:n mukaan rahoitusvarat on luokiteltava kolmeen arvostusryhmään: jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat, käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat ja käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat. Rahoitusvelkojen osalta standardi vastaa useimpia IAS 39:n mukaisia vaatimuksia. Arvonalentumisen osalta käytetään odotettuihin luottotappioihin perustuvaa mallia.

Työllisyysrahaston rahoitusvarat muodostuvat sijoitusomaisuudesta sekä rahavaroista. Rahaston johto luokittelee rahoitusvarat

niiden hankintapäivänä niiden hankinnan tarkoituksen perusteella ryhmiin, jotka määrittävät niiden arvostusperusteet. Kaikki rahoitusvarat kirjataan kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jolloin sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän.

Sijoitusomaisuuden rahoitusvarat esitetään nettovarallisuuslaskelmassa lyhytaikaisissa varoissa, paitsi milloin niiden erääntymiseen on yli 12 kuukautta ja johdolla on aikomus luopua niistä yli 12 kuukauden kuluttua raportointipäivästä.

Sijoitusomaisuus kirjataan alun perin käypään arvoon. Transaktiomenot kirjataan suoraan kuluksi. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sijoitusomaisuus arvostetaan käypään arvoon jokaisena raportointipäivänä ja käyvän arvon sekä realisoituneet että realisoitumattomat muutokset kirjataan nettovarallisuuden muutoslaskelmaan sillä kaudella, kun ne syntyvät. Käyvän arvon nettomuutokset esitetään nettovarallisuuden muutoslaskelmassa rivillä ”Nettovoitot sijoitusomaisuuden käypään arvoon arvostamisesta”. Kaikki sijoitusomaisuuden korko- ja osinkotuotot sisältyvät käyvän arvon nettomuutokseen. Käyvän arvon määrittämisperusteet on esitetty [liitetiedossa 15](#).

Rahoitusvarat kirjataan pois varoista, kun oikeudet rahavirtoihin ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle niin, että riskit ja edut ovat siirtyneet.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisen rahan ja vaadittaessa maksettavat talletukset.

Lainat

Otetut lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön. Saadun määrän (vähennettynä transaktiomenoilla) ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään nettovarallisuuden muutoslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa.

Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen osaksi tai kokonaan on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan nettovarallisuuslaskelmaan, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan maksuvalmiuspalveluista suoritettuna ennakkomaksuna siirtosaamisiin ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

2.9 Vuokrasopimukset

Rahasto on vuokralle ottajana soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 alkaen. IFRS 16 määrittelee kirjaamista, arvostamista ja tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Standardi määrittelee yhden laskentamallin vuokralle ottajille. Lähtökohtaisesti kaikki yli vuoden mittaiset vuokrasopimukset merkitään taseeseen, paitsi silloin kun vuokrasopimuksen kohteena olevan hyödykkeen arvo on alhainen. Vuokrasopimuksen alkamispäivänä vuokralle ottaja kirjaa velan velvollisuudesta suorittaa vuokramaksuja (i.e. vuokrasopimusvelka) ja omaisuuserän oikeudestaan käyttää omaisuuserää (i.e. käyttöomaisuuserä). Vuokralle ottajan on kirjattava velasta korkokulua ja omaisuuserästä suunnitelman mukaisia poistoja. Lisäksi vuokralle ottajan on määritettävä vuokravelan suuruus uudelleen tiettyjen tapahtumien yhteydessä (esimerkiksi muutos vuokra-ajassa tai indeksikorotuksista aiheutuva muutos vuokranmaksuissa). Rahasto on ottanut IFRS 16:n käyttöön yksinkertaistettua menetelmää noudattaen siten, että vertailutietoja ei oikaista. Rahasto hyödyntää IFRS 16 -standardin sallimia helpotuksia lyhytaikaisten vuokrasopimusten (kestoltaan alle 12 kuukautta) ja arvoltaan vähäisten hyödykkeiden osalta.

3 KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin että tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteumatiedot voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Työllisyysrahaston talouden suunnittelu ja ohjaaminen perustuvat pitkälti ennusteisiin työttömyysasteen, työttömyysmenon, työllisyyden sekä palkkasumman kehityksestä. Normaalioloissa rahaston on asetettava vakuutusmaksut sellaisiksi, että niistä saatavilla vakuutusmaksutuloilla voidaan kattaa ennakoidut menot. Työttömyysvakuutusmaksut (maksuprosentit) määrätään kalenterivuodeksi kerrallaan. Maksuja muutettaessa toimi-

taan siten, että yhtä suuri prosenttiyksiköissä laskettu muutos tehdään sekä työnantajan keskimääräiseen että palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuun. Tilikautta edeltävän vuoden elokuussa laadittavan talousarvion ja runsasta vuotta myöhemmin laadittavan tilinpäätöksen erotuksena syntyvä rahaston tuloksen ennustepoikkeama on ollut keskimäärin 5 % menoista viimeisten viiden vuoden aikana. Vuonna 2020 ennustepoikkeama oli koronapandemiasta seuranneesta äkillisestä työttömyysmenojen kasvusta johtuen selvästi keskimääräistä suurempi.

Rahasto käyttää tarvittaessa harkintaa soveltaessaan käyvän arvon määrittämisessä käytettyjä arvostusmenetelmiä siltä osin, kun käyvät arvot eivät tule suorina hintoina aktiivisilta markkinoilta.

Lyhytaikaisten rahamarkkinasijoitusten käyvän arvon määrittäminen perustuu diskontattuihin rahavirtoihin, ja johto on käyttänyt harkintaa arvioidessaan, että sijoitusten luottoriskin muutoksella ei ole olennaista vaikutusta sijoitusten käyvän arvon muutokseen niiden lyhytaikaisuudesta ja korkeasta luottokelpoisuudesta johtuen. Rahaston keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epä-

varmuustekijät liittyvät edellä mainittuihin tekijöihin.

Luottotappiot

Työllisyysrahasto soveltaa IFRS 9 -standardin mukaista odotettavissa olevien luottotappioiden mallia arvioitaessa epävarmoihin työttömyysvakuutusmaksusaataviin liittyvää arvonalentumista. Mallissa odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan rahoitusvarojen koko voimassaoloajalta, ja sen pohjana on erääntyneiden saamisten määrä ja se, kuinka kauan ne ovat olleet erääntyneitä. Mallissa sovelletut parametrit pohjautuvat arvioon raportointitieteen luottotappioksi kirjattavien työttömyysvakuutusmaksusaatavien, omavastuumaksusaatavien, tsl-saatavien, etuussaatavien sekä korkosaatavien määristä. Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kertomalla maksamattomien saamisten bruttomääräinen kirjanpitoarvo odotetulla tappio-osuudella. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset kirjataan tulokseen.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin lisättiin johdon harkintaan perustuva negatiivisen bruttokansantuotteen lisäkerroin. Mikäli kansantalouden kehitys bruttokansantuot-

teella mitattuna muodostuu negatiiviseksi, kuten koronapandemian aikana, varaudutaan tästä mahdollisesti syntyviin lisäluottotappioihin bruttokansantuotteen kehitykseen perustuvalla lisäkertoimella. Maksuhistorian perusteella odotettavissa olevat euromääräiset luottotappiot kerrotaan lisäksi negatiivisen BKT:n mukaisella prosentilla korottaen näin luottotappiovarausta.

Segmenttiraportointi

IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin peruseräteen mukaan yhteisön on annettava tietoja, joiden avulla sen tilinpäätöksen käyttäjät voivat arvioida sen harjoittamien liiketoimintojen ja taloudellisten toimintaympäristöjen luonnetta ja taloudellisia vaikutuksia. Standardin määritelmän mukaan toimintasegmentti on yhteisön osa

- A. joka harjoittaa liiketoimintaa, josta se voi saada tuottoja ja josta voi aiheutua kuluja
- B. jonka toiminnan tulosta yhteisön ylin operatiivinen päätöksentekijä säännöllisesti tarkastelee tehdäkseen päätöksiä resurssien kohdistamisesta kyseiselle segmentille ja arvioidakseen sen tuloksellisuutta ja
- C. josta on saatavissa erillistä taloudellista informaatiota.

Edelleen standardin määritelmän mukaan ylimmän operatiivisen päätöksentekijän toimen tehtävänä on resurssien kohdistaminen yhteisön toimintasegmenteille ja niiden tuloksellisuuden arviointi.

Työllisyysrahaston tehtävänä on kerätä työttömyysvakuutusmaksuja, joiden taso on määritetty julkisen vallan toimesta. Rahasto tilittää keräämänsä maksut eteenpäin, pääasiassa työttömyyskassoille.

Keräämillään maksuilla Työllisyysrahasto harjoittaa konservatiivista sijoitustoimintaa kattaakseen maksussa olevia rahoitusosuuksia. Mahdollista alijäämää rahasto kattaa myös lainarahoituksella.

Työllisyysrahasto on voittoa tavoittelematon, julkiseen valtaan sidoksissa oleva rahasto. Rahaston johto seuraa yhteisön toimintaa yhtenä kokonaisuutena, joka muodostuu kerätyistä ja tilitetyistä maksuista sekä niiden erotuksena muodostuvasta nettovarallisuuden muutoksesta. Rahaston johto ei varsinaisesti kohdistaa resursseja yhteisön toiminnolle tai tarkastele toimintojen tuloksellisuutta.

Näistä syistä johtuen Työllisyysrahaston johto arvioi, että segmenttitietojen esittäminen

ei ole tarkoituksenmukaista. Segmenttitietojen esittäminen ei parantaisi tilinpäätöksen lukijan kykyä arvioida rahaston toimintojen ja toimintaympäristön luonnetta ja taloudellisia vaikutuksia. Työllisyysrahaston johdon arviota mukaan rahaston toimintojen ja toimintaympäristön luonne ja taloudelliset vaikutukset käyvät ilmi IFRS-tilinpäätöksestä.

4 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan riskit pyritään rajaamaan sellaiselle tasolle, että riskien realisoituminen ei aiheuta rahastolle merkittäviä menetyksiä, jotka aiheuttaisivat paineita maksujen korotuksiin tai vaarantaisivat rahaston likviditeetin. Työllisyysrahaston sijoitus- ja rahoitustoimintaa ja riskirajoja säädellään tarkemmin hallintoneuvoston hyväksymissä sijoitustoiminnan periaatteissa sekä hallituksen hyväksymässä sijoitussuunnitelmassa ja velanhoitosuunnitelmassa.

Sijoitusten markkinariskejä mitataan lähinnä ns. stressitestimenetelmällä, jossa kullekin sijoitusluokalle määritellään historialliseen vaihteluun perustuva riskiluku ilmaistuna vuotuisena volatilitteettina. Työllisyysrahaston rahoitusriskit liittyvät lähinnä sijoituksiin, ja ne koostuvat markkinariskistä, luottoriskistä, vastapuoliriskistä ja likviditeettiriskistä.

Rahoitusriskin vähentämiseksi sijoituksia tehdään hallintoneuvoston vahvistamia sijoitusperiaatteita noudattaen erilaisiin omaisuusluokkiin ja hajauttaen.

Riskirajat asetetaan siten, että riskin realisoituminen ei aiheuta rahastolle sellaisia menetyksiä, jotka aiheuttaisivat paineita työttömyysvakuutusmaksujen korotuksiin. Suojaamistarkoituksessa voidaan tehdä johdannaisinstrumentteja. Johdannaisia ei käytetty esitettävänä kausina.

Rahasto arvostaa kaikki sijoitukset käypään arvoon, sillä ne on luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Sijoitusten erittelyt ja niiden käyvät arvot luokittain sekä käyvän arvon määrittämissä periaatteet on esitetty [liitteessä 15](#).

4.1 Rahoitusriskin osatekijät

Markkinariski

Työllisyysrahaston sijoitussalkun markkinariskiä seurataan hallituksessa kuukausittain ja sitä ohjataan sijoitusperiaatteiden ja sijoitussuunnitelman mukaisesti allokaatiopäätösten kautta. Allokaatiopäätösten teossa otetaan huomioon kulloinkin markkinatilanne ja markkinanäkymät. Lisäksi sijoituspäätösten teossa otetaan kulloinkin huomioon rahaston nettovarallisuus ja sijoitusperiaatteissa määritelty alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvien sijoitusten minimimäärä.

Sijoitussuunnitelmassa on määritelty tavoiteallokaatiot eri omaisuusluokille ja sijoitussalkuille sekä riskilimiitit eri vastapuolille.

Markkinariskiä mitataan stressitestimenetelmällä, jossa kullekin sijoitusluokalle määritetään historialliseen vaihteluun perustuva riskiluku ilmaistuna vuotuisena volatilitteettina. Vuonna 2020 osakesijoitusten riskiluku oli 25 (25) %, joukkolainojen osalta 4-7 (4-7) %, vaihtoehtoisten sijoitusten osalta 10 (0) %, rahamarkkinasijoitusten 1 (1) % ja pankkitilien osalta 0,5 (0,5) %. Markkinariskit 31.12.2020 ja 31.12.2019 olivat seuraavat:

31.12.2020	Riski %	Pääoma tuhatta euroa	Riski tuhatta euroa
Pankkitilit	0,50 %	739 733	3 699
Rahamarkkinat	1,00 %	287 607	2 876
Jvk valtiot ja kunnat	4,00 %	395 552	15 822
Jvk pankit	4,50 %	307 391	13 833
Jvk yritykset	5,00 %	78 879	3 944
Osakkeet	25,00 %	4	1
Vaihtoehtoiset sijoitukset	10,00 %	21 476	2 148
Kokonaisriski	2,31 %	1 830 641	42 322

31.12.2019	Riski %	Pääoma tuhatta euroa	Riski tuhatta euroa
Pankkitilit	0,50 %	164 295	821
Rahamarkkinat	1,00 %	281 734	2 817
Jvk valtiot ja kunnat	4,00 %	162 378	6 495
Jvk pankit	4,50 %	259 950	11 698
Jvk yritykset	5,00 %	113 704	5 685
Osakkeet	25,00 %	17 741	4 435
Vaihtoehtoiset sijoitukset	10,00 %	19 485	1 949
Kokonaisriski	3,33 %	1 019 287	33 901

Kokonaisriski oli 2,31 (3,33) % rahaston varallisuudesta ja 1,2 (1,1) % rahaston vuoden 2020 tuloista. Sijoitussalkun riski on maltillinen, mikä johtuu salkun varsin konservatiivisesta ja vähän riskillisiä arvopapereita sisältävästä rakenteesta.

Korkoriski on rahaston markkinariskin pääasiallinen osatekijä. Korkosijoituksilla (joukkovelkakirjalaina- ja rahamarkkinasijoitukset) on hallitseva rooli rahaston sijoitussalkuissa. Sijoitusinstrumentteihin voidaan sijoittaa joko suoraan tai epäsuorasti rahastojen kautta. Tilinpäätöspäivänä 17,0 (13,4) % sijoituksista oli epäsuoria sijoituksia.

Rahamarkkinasijoitukset ovat kokonaisuudessaan vaihtuvakorkoisia. Joukkovelkakirjalainoista vaihtuvakorkoisia sijoituksia oli 9 (24) %. Vaihtuvakorkoiset sijoitukset altistavat rahaston rahavirran korkoriskille, kun taas kiinteäkorkoiset sijoitukset altistavat rahaston käyvän arvon korkoriskille.

Jos euribor-korot ja korkokäyrä (swap-korot) olisivat tilinpäätöspäivänä olleet 0,5 prosenttiyksikköä korkeammat kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, nettovarallisuuden muutos olisi ollut 8 400 (5 182) tuhatta euroa pienempi. Ja vastaavasti, jos euribor-korot ja korkokäyrä (swap-korot) olisivat tilinpäätöspäivänä olleet 0,5 prosenttiyksikköä matalammat, nettovarallisuuden muutos olisi ollut 8 402 (5 183) tuhatta euroa suurempi.

Tämä johtuu korkosijoitusten käyvän arvon muutoksista. Sijoitukset osakkeisiin on rajattu enintään kolmeen prosenttiin rahaston varallisuudesta, ja niiden hintariski on siten suhteellisen vähäinen koko varallisuuteen suhteutettuna.

Luottoriski

Rahaston sijoituksista aiheutuvaa luottoriskiä hallinnoidaan liikkeeseenlaskijakohtaisten limiittien avulla. Limiittien määrittelyssä otetaan huomioon liikkeeseenlaskijan absoluuttinen koko, taloudellinen asema ja tulevaisuuden näkymät. Liikkeeseenlaskijoiden luottoluokitusta ja näkymiä seurataan jatkuvasti ja muutosten perusteella limiittejä joko kasvatetaan tai pienennetään. Pääasiallisina sijoituskohteina käytetään pohjoismaisia sekä OECD-maiden pankkeja, joilla on korkeat luottoluokitukset, parhaan luottoluokituksen omaavia valtioita (Suomi, Saksa, Hollanti ja Ruotsi, Ranska, Belgia, Itävalta), kotimaisia ja OECD-maiden yrityksiä sekä kotimaisia kuntia. Rahavaroja pidetään vain korkean luottoluokituksen pankeissa.

Sijoituksia voidaan tehdä sellaisiin sijoitusrahastoihin, joissa keskimääräinen luottoluokitus on BBB- (S&P) tai Baa3 (Moody's). Sijoitusrahaston yksittäisen sijoituksen on lisäksi kuuluttava ns. investment grade -luokkaan ja luokituksen on oltava vähintään BB- (S&P). Seuraava taulukko kuvaa Työllisyysrahaston korkosijoitusten määrää ja luoton laatua luokittain jaoteltuina, luvut tuhansina euroina.

Sijoitukset liikkeeseenlaskijan luokituksen mukaan jaettuina (tuhatta euroa)*	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
		(%)		(%)
AAA	139 286	7,8 %	29 834	3,00 %
AA+	206 946	11,5 %	149 966	14,90 %
AA	63 630	3,5 %	48 930	4,90 %
AA-	757 915	42,2 %	333 753	33,30 %
A+	74 842	4,2 %	38 075	3,80 %
A	118 532	6,6 %	22 447	2,20 %
A-	122 900	6,8 %	95 344	9,50 %
BBB+	46 341	2,6 %	62 096	6,20 %
BBB	137 429	7,7 %	103 345	10,30 %
BBB-	54 679	3,0 %	29 326	2,90 %
BB+	22 913	1,3 %	2 357	0,20 %
BB	6 280	0,3 %	-	0 %
BB-	-	0,0 %	2 999	0,30 %
B+	-	0,0 %	-	0 %
B	220	0,0 %	6 410	0,60 %
CCC+	8 008	0,4 %	-	0 %
CCC	198	0,0 %	-	0 %
NR	35 231	2,0 %	78 436	7,8 %
Yhteensä	1 795 350	100 %	1 003 319	100 %

* Rahaston sijoitukset koostuvat pääasiassa valtioiden ja pankkien joukko-velkakirjalainoista. Niiden luoton laatu on määritetty käyttäen S&P:n luottoluokituksia. Suurimmalla osalla sijoituskohteena olevista pankeista on hyvät luottoluokitukset. Kaikilla alueellisilla pankeilla ja yrityksillä ei ole virallista luottoluokitusta, jolloin näiden luottoluokitus määritellään kolmannelta osapuolelta saaduilla luokituksilla.

Työllisyysrahaston sijoitussalkku on hyvin hajautettu. Yritysriskin osuus kaikista korkosijoituksista saa olla enintään 35 (35) %. Sijoitussuunnitelmassa on määritelty, että sijoitus yksittäisen yrityksen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin ei saa ylittää 10 (10) % kaikista sijoituksista yritysten velkainstrumentteihin. Sijoitukset yrityksiin jakautuivat 53 eri yritykseen 31.12.2020, mikä vastaa 17,4 % kaikista korkosijoituksista (90 yritykseen 31.12.2019 ja 20,0 % korkosijoituksista).

Rahamarkkinasijoitukset tehdään Finanssivalvonnan valvomiin talletuspankkeihin, valtion velkasitoumuksiin, kuntatodistuksiin ja sijoitussuunnitelmassa hyväksytyjen yritysten liikkeeseen laskemiin yritystodistuksiin. Suurimpien pohjoismaisten pankkien luottoluokitukset ovat vahvoja. Kaikilla kohdeyrityksillä ei ole luottoluokitusta. Kuntariski on Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan valtioriskin tasoa.

Sijoitussalkun keskimääräisen luokituksen osalta luokitusvaatimus on BBB (2019: BBB) (S&P). Vastapuoliriskiä hallinnoidaan siten, että Työllisyysrahastolla on käytössään useita hyvän luottoluokituksen saaneita vastapuolia sekä omaisuudenhoidossa että sijoitusten välityksessä. Hallitus hyväksyy vuosittain rahaston sijoitustoiminnassa käytettävät arvopaperivälittäjät ja muut vastapuolet.

Maksuvalmiusriski

Rahasto pyrkii hallitsemaan maksuvalmiusriskiä seuraavasti:

1. Likvidit sijoitukset
2. Lyhyt lainanotto
3. Vakuutusmaksujen korottaminen

Maksuvalmiuden turvaamiseksi pidetään alle vuoden korkosijoituksissa vähintään yhden kuukauden menoja vastaava määrä.

Likviditeettipuskurin pienentyessä tämän rajan alapuolelle käytetään lyhytaikaisia lainoja tilapäisten maksuvajeiden täyttämiseen. Tähän tarkoitukseen rahastolla on 300 (300) miljoonan euron yritystodistusohjelma ja lisäksi 800 miljoonan euron komittoidut luottolimiitit (RCF) valtion takauksella toteutettuna viiden liikepankin kanssa. Taulukon luvut ovat miljoonina euroina.

Käyttämättömät komittoidut luottolimiitit milj. euroa	31.12.2020	31.12.2019
Vuoden kuluessa erääntyvät limiitit		
RCF (valtion takaama)		400
Yli vuoden kuluttua erääntyvät limiitit		
RCF (valtion takaama)	800	
Yhteensä	800	400

Ei-komittoidut luotto-ohjelmat milj. euroa	31.12.2020	31.12.2019
Yritystodistusohjelma	300	300
Yhteensä	300	300

Rahasto turvautuu tarvittaessa maksuvalmiuden rahoittamisessa pääosin pääomamarkkinoihin ja kotimaisiin yritystodistusmarkkinoihin. Vuoden 2020 lopussa rahastolla oli nostettuja lainoja yhteensä 1 287 500 000 euroa.

Rahastolla on seuraavat Standard & Poors'n vahvistamat liikkeeseenlaskijaluottoluokitukset (29.9.2020):

- Pitkäaikainen luottoluokitus AA+, vakaat näkymät
- Lyhytaikainen luottoluokitus A-1+, vakaat näkymät

Vuoden 2020 lopussa yritystodistusrahoitusta oli käytössä 88 (0) miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia pankkilainoja yhteensä 0 (0) miljoonaa euroa. Rahaston velkojen erittely on esitetty [liitetiedossa 18](#). Nettovarallisuuslaskelmassa olleiden velkojen korkosidonnaisuusajat olivat seuraavat. Luvut ovat miljoonina euroina. Liitteessä esitetyt velat selvityksessä olevista arvopapereista erääntyvät muutaman päivän kuluessa tilinpäätöspäivästä.

31.12.2020 Laina	Nimellisarvo milj. euroa	Korkosidonnaisuus- aika vuosina	Korko- prosentti (%)	Eräpäivä	Luotto- luokitus
Jvk 2023	600	2,46	0,00 %	16.6.2023	AA+
Jvk 2027	600	6,46	0,01 %	16.6.2027	AA+
Yritystodistukset	88	0,18	-0,12 %	1-12 kk	ei luokitusta
Yhteensä	1 288	4,16			

31.12.2019 Laina	Nimellisarvo milj. euroa	Korkosidonnaisuus- aika vuosina	Luotto- luokitus
Yritystodistukset	0	0	NR
Limiittiluotot	-	-	-
Yhteensä	0	0	

Seuraavissa taulukoissa esitetään Työllisyysrahaston rahoitusvelat jäljellä olevien sopimuksiin perustuvien juoksuaikojen mukaisiin ryhmiin.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat maturiteetit (tuhatta euroa) 31.12.2020	Alle 6 kk	6-12 kk	1-3 vuotta	4-7 vuotta	Sopimukseen perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpitoarvo varat (-) / velat
Ostovelat	418				418	418
Lainat	87 560	0	600 120	600 180	1 287 860	1 286 634
Käyttöoikeusomaisuusvelat	574				574	574
Yhteensä	88 552	0	600 120	600 180	1 288 852	1 287 626

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat maturiteetit (tuhatta euroa) 31.12.2019	Alle 6 kk	6-12 kk	1-3 vuotta	4-7 vuotta	Sopimukseen perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpitoarvo varat (-) / velat
Ostovelat	382				382	382
Lainat						
Käyttöoikeusomaisuusvelat	619	619	682		1 920	1 920
Yhteensä	1 001	619	682		2 302	2 302

Sijoitussalkun vastuullisuus

Rahaston hallintoneuvosto päätti vastuullisen sijoittamisen periaatteista 19.4.2018. Vastuullisuudella tarkoitetaan Työllisyysrahaston sijoitustoiminnassa sitä, että rahasto pyrkii sijoittamaan tuottavasti ja turvaavasti sekä huolehtimaan tätä kautta vastuustaan rahoittaa ansiosidonnaisen työttömyysturvan etuuksia. Vastuullisuus sijoitustoiminnassa merkitsee käytännössä sitä, että huomioimme vastuullisuusasiat sijoituspäätöstä tehtäessä ja uskomme siihen, että pystymme tätä kautta parantamaan sijoitusten tuotto/riski-suhdetta.

Sijoitussalkun vastuullisuuden mittaaminen ja kehityksen seuraaminen

Sijoitusten vastuullisuuskehityksen seuraamisessa ja arvioimisessa käytetään asiantuntijana pohjoismaisen pankin varallisuudenhoitoyksikköä. Yhteistyö on alkanut vuoden 2018 loppupuolella.

Sijoitusten vastuullisuuskehityksen seurannassa pyritään arvioimaan operatiivisten ESG-kriteerien, kuten hiilijalanjäljen, vesi- ja jätetehokkuuden, tasa-arvon, hyvän hallintotavan ja palkkatasa-arvon, toteutumista sijoituskohteiksi valikoiduissa yrityksissä. Lisäksi työvälillä mitataan yritysten ja niiden edustamien toimialojen vaikuttavuustekijöitä ympäristöön, uusien työpaikkojen luomiseen sekä muihin YK:n määrittämiin kestävä kehityksen tavoitteisiin. Vastuullisuusraportointia täydennetään muilla vastuullisuutta mittaavilla analyysimenetelmillä.

Arvio sijoitussalkun vastuullisuudesta

Vastuullisuusarvio sijoitussalkusta tehtiin 31.12.2020 tilanteesta. Pohjoismaisen pankin varallisuudenhoitoyksikön asiantuntijan mukaan Työllisyysrahaston listatut sijoitukset täyttävät Työllisyysrahastolle asetetut yleiset vastuullisuustavoitteet.

4.2 Suhdannepuskuri

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 3 §:n mukaan Työllisyysrahastolla on maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi rahaston tulojen ja menojen erotuksena muodostuva suhdannepuskuri. Puskurin enimmäismäärä oli vuonna 2020 kuuden prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaava vuotuisten menojen määrä. Suhdannepuskurissa voi olla syvässä suhdannetaantumassa alijäämää vastaava menojen määrä. Puskuriin kertyneiden varojen sijoittamista säännellään rahaston sijoitusperiaatteissa sekä vuosittain vahvistettavassa sijoitussuunnitelmassa. Velkarahoituksen käyttöä säännellään lisäksi velanhoidosuunnitelmassa.

Puskurin enimmäismäärä lasketaan siten, että Työllisyysrahaston vastuulla olevat vuotuiset menot jaetaan kyseisen vuoden keskimääräisellä työttömyysaste prosentilla ja kerrotaan luvulla 6. Alla olevasta taulukosta selviää suhdannepuskurin määrä sekä laissa tarkoitetut puskurin enimmäis- ja vähimmäismäärä.

milj. euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Suhdannepuskurin määrä	1 045	1 668
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	2 078	2 062
Suhdannepuskurin vähimmäismäärä	-2 078	-2 062

5 TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUT

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut		
Työnantajan vakuutusmaksut	990 144	1 234 633
Työnantajan vakuutusmaksut, osaomistajat	2 003	2 416
Yhteensä	992 147	1 237 048
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksut		
Palkansaajan vakuutusmaksut	1 070 893	1 374 385
Palkansaajan vakuutusmaksut, osaomistajat	1 157	3 884
Yhteensä	1 072 050	1 378 269
Perimiskulut tuotot ja luottotappiot		
Työnantajamaksujen viivästys- ja yliaikakorot	268	594
Palkansaajamaksujen viivästys- ja yliaikakorot	445	756
Perimiskulut tulot	190	483
Yhteensä	903	1 834
Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksut		
Omavastuumaksut	14 113	21 975
Jaksotus	12 266	17 299
Yhteensä	26 379	39 275
Työsopimuslain (TSL) mukaiset korvaukset		
TSL:n mukaiset korvaukset ja lomautustulot	1 046	1 012
Tilitys sosiaali- ja terveysministeriölle (STM)	-635	-467
Yhteensä	412	545
Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) tilitys		
Ansiopäiväraha	882 897	674 061
Lomautuspäiväraha	333 360	
Vuorottelukorvaus	9 800	11 241
Edellisen vuoden tasauserä		98
Aikuiskoulutusetuudet	2 381	2 222
Hallintokulujen lisärahoitus	20 000	
Yhteensä	1 248 438	687 621
Työttömyysvakuutusmaksut yhteensä	3 340 330	3 344 592

6 MAKSETUT RAHOITUSOSUUDET

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Työllisyysrahaston maksamat osuudet		
Muu ansiopäiväraha	-820 091	-663 136
Lisäpäivä-päiväraha	-118 512	-120 744
Lomautuspäiväraha	-413 129	-146 572
Vuorottelukorvaus	-12 641	-14 913
Hallintokulukorvaus	-8 716	-9 537
Edellisen vuoden tasausmaksu	622	936
Yhteensä	-1 372 467	-953 965
Työttömyyskassoille maksetut valtion osuudet		
Muu ansiopäiväraha	-866 040	-660 000
Lomautuspäiväraha	-333 360	
Vuorottelukorvaus	-9 800	-11 241
Työttömyyspäiväraha/yrittäjät	-10 201	-6 491
Hallintokulukorvaus	-6 656	-7 569
Hallintokulujen lisärahoitus	-20 000	
Edellisen vuoden tasausmaksu	937	-98
Yhteensä	-1 245 120	-685 399
Eläketurvakeskus		
Edellisen vuoden tasausmaksu	-17 813	-10 379
Kuluvan tilikauden maksu	-851 800	-566 300
Yhteensä	-869 613	-576 679
Valtion Eläkerahasto		
Edellisen vuoden tasausmaksu	-571	2 051
Kuluvan tilikauden maksu	-8 625	-9 770
Yhteensä	-9 196	-7 719

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Kansaneläkelaitos		
Edellisen vuoden tasausmaksu	0	-28
Perusturva, korotusosa	-207 300	-205 703
Yhteensä	-207 300	-205 731
Aikuiskoulutusetuudet		
Stipendit	-10 617	-10 539
Aikuiskoulutustuet	-186 858	-176 598
Etuuksien perintäkulut	-4	
Yhteensä	-197 479	-187 137
Työ- ja elinkeinoministeriö		
Edellisen vuoden tasausmaksu	0	-18
Kuluvan tilikauden maksu	-24 909	-23 572
Yhteensä	-24 909	-23 590
Työttömyysturvan jäsenvaltiolaskutus		
Jäsenvaltioiden laskutus	-85	-44
Rahaston laskutus	119	60
Yhteensä	33	16
Maksutilitykset yhteensä	-3 926 051	-2 640 206

7 HALLINTOKULUT

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Henkilöstökulut		
Palkat, palkkiot ja etuudet	-6 955	-6 784
Eläkekulut		
- maksupohjaiset järjestelyt	-1 118	-1 217
Henkilösivukulut	-211	-146
Yhteensä	-8 283	-8 148
Henkilöstökuluista johdon palkat ja palkkio-osuus		
Johtoryhmä (pl. toimitusjohtaja)	-563	-587
Toimitusjohtaja	-162	-167
Hallitus ja hallintoneuvosto	-153	-90
Eläkekulut		
- maksupohjaiset järjestelyt	-134	-144
Yhteensä	-1 013	-989
Muut hallintokulut		
IT-kulut	-2 735	-1 992
Muut henkilöstökulut	-715	-965
Toimistotiloihin liittyvät kulut	-188	-208
Toimistokulut	-1 430	-1 647
Muut kulut	-2 968	-2 058
Poistot	-4 268	-3 603
Muut tulot	0	134
Yhteensä	-12 304	-10 339
Tilintarkastajien palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-85	-76
Muut palkkiot	0	-22
Yhteensä	-85	-98
Hallintokulut yhteensä	-20 672	-18 585

Henkilöstön määrä	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Työntekijät		
Kokoaikaiset työntekijät	139	131
Osa- ja määräaikaiset työntekijät	32	31
Yhteensä	171	162

8 RAHOITUSKULUT

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Lainarahoituksen kulut		
Limittipalkkiot	-2 216	-277
Lainojen korkokulut	146	-2 237
Yhteensä	-2 070	-2 513
Rahoituskulut yhteensä	-2 070	-2 513

9 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

tuhatta euroa	Toimitilojen perusparannus	Koneet ja kalusto	IFRS 16 Käyttöoikeusomaisuus	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	1 013	1 741	3 257	6 011
Lisäykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2020	1 013	1 741	3 257	6 011
Kertyneet poistot 1.1.2020	1 013	1 597	1 302	3 912
Tilikauden poistot	0	100	1 269	1 369
Kertyneet poistot 31.12.2020	1 013	1 697	2 571	5 281
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	0	144	1 955	2 099
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	0	43	686	730

tuhatta euroa	Toimitilojen perusparannus	Koneet ja kalusto	IFRS 16 Käyttöoikeusomaisuus	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 013	1 741	3 257	6 011
Lisäykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2019	1 013	1 741	3 257	6 011
Kertyneet poistot 1.1.2019	986	1 469	0	2 455
Tilikauden poistot	27	128	1 302	1 457
Kertyneet poistot 31.12.2019	1 013	1 597	1 302	3 912
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	27	272	0	299
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	144	1 955	2 099

10 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

tuhatta euroa	Atk-ohjelmat	Ohjelmistojen kehittämismenot	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	787	8 162	2 413	11 362
Lisäykset	123	3 088	2 650	5 861
Vähennykset	0	0	-3 088	-3 088
Hankintameno 31.12.2020	910	11 250	1 975	14 135
Kertyneet poistot 1.1.2020	743	3 603	0	4 346
Tilikauden poistot	60	2 825	0	2 885
Kertyneet poistot 31.12.2020	803	6 428	0	7 231
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	44	4 559	2 413	7 015
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	107	4 821	1 975	6 902
tuhatta euroa	Atk-ohjelmat	Ohjelmistojen kehittämismenot	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	772	1 999	5 838	8 609
Lisäykset	15	6 163	2 738	8 916
Vähennykset	0	0	-6 163	-6 163
Hankintameno 31.12.2019	787	8 162	2 413	11 362
Kertyneet poistot 1.1.2019	689	1 512	0	2 201
Tilikauden poistot	54	2 091	0	2 146
Kertyneet poistot 31.12.2019	743	3 603	0	4 346
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	83	487	5 838	6 408
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	44	4 559	2 413	7 015

* Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet koostuvat aktivoiduista kehittämismenoista ja muodostavat sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen. Vuonna 2020 aktivoidut kehittämismenot koostuvat pääosin vakuutus- ja perintäjärjestelmän sekä koulutusetuksien uutta käsittelyprosessia tukevan tietojärjestelmän kehittämisestä.

11 TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUSAAMISET JA -VELAT

Työttömyysvakuutusmaksusaamiset (luvut sisältävät luottotappiot) tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksusaamiset	4 402	1 836
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusaamiset	1 941	5 075
Viivästyskorko- ja perimiskulusaamiset	658	856
Työttömyysvakuutusmaksusaamiset	7 097	7 794
Jaksotetut työttömyysvakuutusmaksusaamiset	535 768	629 329
Työttömyysvakuutusmaksusaamiset yhteensä	542 769	637 123

Työttömyysvakuutusmaksuvelat tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Ennakkomaksut	332	314
Palautusmaksut	1 468	4 796
Työttömyysvakuutusmaksuvelat yhteensä	1 800	5 110

12 TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUSAAMISISTA JA TAKAISIN PERITTÄVISTÄ AIKUISOPISKELIJAN ETUUKSISTA VÄHENNETYT ODOTETUT LUOTTOTAPPIOT (IFRS 9)

tuhatta euroa	Työnantajan työttömyysvakuutus- maksusaamiset	Palkansaajan työttömyysvakuutus- maksusaamiset	Työttömyysvakuutus- maksujen viivästyskorko ja perimiskulusaamiset	Takaisin perittävät aikuisopiskelijan etuudet *	Yhteensä
1.1.2020	-2 910	-3 834	-150	-1 894	-8 788
Muutos	271	-1 110	-372	1 774	563
31.12.2020	-2 640	-4 944	-522	-120	-8 225
1.1.2019	-1 129	-3 349	0	-1 793	-6 270
Muutos	-1 782	-485	-150	-102	-2 518
31.12.2019	-2 910	-3 834	-150	-1 894	-8 788

* Takaisin perittävien aikuisopiskelijan etuuksien luottotappiomallia muutettu edellisvuodesta.

13 MUUT SAAMISET

Pitkäaikaiset muut saamiset tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Muut saamiset (vuokravakuus)	328	328
Pitkäaikaiset muut saamiset yhteensä	328	328

Lyhytaikaiset muut saamiset tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Siirtosaamiset	0	807
Saamiset työttömyyskassoilta	16 527	38 856
Eläketurvakeskus pääomajaksotus	0	3 100
Eläketurvakeskus hyvityskorko	0	784
Koulutustukisaamiset	1 855	0
Koulutuskorvaussaaamiset valtiolta	0	11 958
Työnantajan omavastuusaamiset ja työsopimuslain mukaiset korvaussaaamiset	637	760
Saamiset Valtion Eläkerahastolta	93	26
Saamiset sosiaali- ja terveysministeriöltä	19 668	0
Saamiset Kelalta	36	1 297
Ennakkomaksut	794	256
Selvityksessä olevat arvopaperit	0	20 493
Verosaamiset	1	1
Palkkaturva (TEM)	2 141	0
Muut	0	10
Lyhytaikaiset muut saamiset yhteensä	41 751	78 348

14 NETTOTAPPIOT SIJOITUSOMAISUUDEN KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTAMISESTA

Sijoitustuotot ja positiiviset arvonmuutokset tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Osinkotuotot	731	431
Korkotuotot	6 785	7 437
Muut tuotot	37	35
Myyntivoitot	2 102	5 751
Valuuttakurssivoitot	147	315
Arvonmuutos	-842	6 320
Sijoitustuotot yhteensä	8 959	20 287

Sijoituskulut ja negatiiviset arvonmuutokset tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Korkokulut ja pääomajaksotukset	-2 775	4 348
Muut kulut	-250	-209
Myyntitappiot	-16 711	-11 050
Valuuttakurssitappiot	0	-304
Arvonmuutos	-2 295	-3 113
Sijoituskulut yhteensä	-22 030	-10 327

Sijoitustuotot ja -kulut yhteensä	-13 072	9 960
--	----------------	--------------

15 Sijoitusomaisuus

Sijoitusomaisuuden rahoitusvarat on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi nimenomaan luokitelluiksi rahoitusvaroiksi ja ne arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu pääasias- sa joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perus- tuen siihen, ovatko markkinat, joilla instrumenteilla käydään kauppaa, toimivat ja ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot mark- kinoilta objektiivisesti todennettavissa seuraavasti:

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusva- rojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinatietoihin.

Alla olevissa taulukoissa on eritelty sijoitusomaisuus rahoitusinstrumenttiluokittain käyvän arvon hierarkian tasoille jaoteltuina. Tilikauden aikana ei ole tapahtunut siirtoja hierarkian tasojen välillä.

tuhatta euroa 31.12.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Valtion ja kuntien joukkovelkakirjat	295 501	100 121		395 623
Pankkijoukkovelkakirjat	287 424			287 424
Yritysjoukkovelkakirjat	78 879			78 879
Rahasto- ja osakesijoitukset	168 447	13 847		182 295
Mezzanine-rahastot			2 904	2 904
Talletukset		62 370		62 370
Sijoitustodistukset		41 078		41 078
Kuntatodistukset				
Yritystodistukset		125 283		125 283
Vaihtoehtoiset sijoitukset			18 566	18 566
Yhteensä	830 252	342 700	21 470	1 194 422

tuhatta euroa 31.12.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Valtion ja kuntien joukkovelkakirjat	162 378			162 378
Pankkijoukkovelkakirjat	259 950			259 950
Yritysjoukkovelkakirjat	113 202			113 202
Rahasto- ja osakesijoitukset	87 292	17 864		105 156
Mezzanine-rahastot			2 036	2 036
Talletukset		51 433		51 433
Sijoitustodistukset		13 007		13 007
Kuntatodistukset		48 144		48 144
Yritystodistukset		81 734		81 734
Vaihtoehtoiset sijoitukset			17 449	17 449
Yhteensä	622 822	212 182	19 485	854 489

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

tuhatta euroa	1.1.2020	Realisoitumattomat voitot/tappiot	Realisoituneet voitot/tappiot	Ostot	Myynnit	31.12.2020
Mezzanine-rahastot	2 037	877		10	-19	2 905
Vaihtoehtoiset sijoitukset	17 449	-756	421	2 009	-558	18 566
Yhteensä	19 485	121	421	2 019	-577	21 470

tuhatta euroa	1.1.2019	Realisoitumattomat voitot/tappiot	Realisoituneet voitot/tappiot	Ostot	Myynnit	31.12.2019
Mezzanine-rahastot	1 992	419		15	-389	2 037
Vaihtoehtoiset sijoitukset	3 953	-140		16 000	-2 364	17 449
Yhteensä	5 944	278	0	16 015	-2 753	19 485

Tasolle 2 luokitellut talletukset, sijoitus- sekä yritys- ja kuntatodistukset on arvostettu diskontattujen rahavirtojen menetelmällä perustuen raportointipäivien euribor- tai swap-käyrään sekä termiinkurssiin siltä osin kuin mukana on vieraan valuutan elementtejä. Johdon harkinnan perusteella diskonttaustekijää on oikaistu sijoituskohteen luottoriskin muutoksen vaikutuksella. Oikaisulla ei ole ollut merkittävää vaikutusta.

Tasolle 3 luokitellut sijoitukset ovat mezzanine-rahastot, joiden arvostus perustuu rahastoyhtiön laatimiin arvostuksiin. Sijoitusrahastot on arvostettu hallinnoijan ilmoittamaan, raportointipäivään perustuvaan substanssiarvoon ja ne on luokiteltu tasolle 1, 2 tai 3 rahaston markkinoiden aktiivisuuden ja niiden jälkimarkkinakelpoisuuden perusteella. Osakesijoitukset on noteerattu Helsingin pörssissä ja ne on luokiteltu tasolle 1. Osakesijoitusten määrä on vähäinen.

16 RAHAVARAT

Rahavarat tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Pankkitilit	636 292	164 300
Rahavarat yhteensä	636 292	164 300

17 LAINAT

Pitkäaikaiset lainat tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Työllisyysrahasto joukkovelkakirjalainat	1 199 122	0
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	1 199 122	0

Lyhytaikaiset lainat tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Työllisyysrahasto joukkovelkakirjalainat	0	0
Yritystodistukset	87 512	0
Limittituotot (RCF)	0	0
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	87 512	0

18 MUUT VELAT

tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Ostovelat	418	382
Siirtovelat	4 995	5 035
Ostavastuumaksutulon jaksotus	19 561	31 052
Eläketurvakeskus pääomajaksotus	1 000	0
Työ- ja elinkeinoministeriö, palkkaturvajaksotus	27 049	23 572
Eläketurvakeskus veloituskorko	1 366	0
Valtion Eläkerahasto jaksotus	914	0
Sosiaali- ja terveysministeriö velka	8	4
TSL STM-osuus	687	475
Hallintokulujaksotuksia	207	295
Velat työttömyyskassoille	28 069	8 611
Lomapalkkavelka	1 096	1 044
Vuokrasopimusvelka	574	1 920
Etuudet ennakonpidätysvelka	4 143	3 319
Korkojaksotukset	26	0
Muut velat yhteensä	90 113	72 390

19 NETTOVARALLISUUSLASKELMAN ULKOPUOLISET VASTUUT JA SAAMISET

Sijoitussitoumukset, pääomarahastot ja vaihtoehtoiset sijoitukset tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Kokonaissitoumus	5 250	5 250
Toteutunut	-5 027	-5 019
Sijoitussitoumukset yhteensä	223	231

Sijoitusrahastot kutsuvat sijoituksia rahaston sijoitustarpeiden mukaisesti. Sitoumuksilla ei ole eräpäivää.

Vuokravastuut

Rahasto on vuokrannut toimisto- ja varastotiloja sekä ajoneuvon vuokrasopimuksilla, jotka eivät ole purettavissa. Tilinpäätöshetkellä toimiston ja varastotilojen vuokra-aikaa on jäljellä yksi vuosi. Vuokrasopimukset jatkuvat toistaiseksi voimassa olevana 12 kuukauden irtisanomisajalla. Auton vuokrasopimusaikaa on jäljellä 1 vuosi ja 9 kuukautta.

Vuokrasaamiset

Rahasto on alivuokrannut osan vuokraamistaan toimitiloista.

Vuokrasaamiset tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Vuoden kuluessa	0	6
1-5 vuotta	0	0
Yli 5 vuotta	0	0
Yhteensä	0	6

20 LÄHIPIIRI

Rahaston lähipiiriin kuuluvat hallintoneuvosto, hallitus ja johtoryhmä. Valtioneuvosto nimittää Työllisyysrahaston hallintoneuvoston työmarkkinaosapuolten esityksestä. Hallintoneuvosto tekee työttömyysvakuutusmaksuja koskevan esityksen syyskokouksessaan. Hallintoneuvosto nimittää rahaston hallituksen. Finanssivalvonta valvoo Työllisyysrahaston toimintaa. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriöllä on tiedonsaantioikeus rahaston toiminnasta.

Työttömyyskassoille tilittävä valtion osuus saadaan sosiaali- ja terveysministeriöltä. Rahasto tilittää säännöllisesti maksuja Eläketurvakeskukselle, Valtion Eläkerahastolle, Kansaneläkelaitokselle sekä työ- ja elinkeinoministeriölle.

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenvedona lähipiirin palkat, palkkiot ja etuudet. Lukuihin sisältyvät palkkasivukulut. Tarkemmat erittelyt toimielinkohtaisesti löytyvät vuosikertomuksen luvusta [Työllisyysrahaston palkitsemisraportti vuodelta 2020](#).

Hallituksen ja hallintoneuvoston palkkiot ja muut etuudet

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Palkat, palkkiot ja etuudet	153	90
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	24	16
Yhteensä	177	107

Johtoryhmän palkat ja palkkiot (toimitusjohtajaa lukuun ottamatta)

tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Palkat, palkkiot ja etuudet	563	587
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	85	99
Yhteensä	648	686

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Palkat, palkkiot ja etuudet	162	167
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	25	29
Yhteensä	187	196

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 23.3.2021

Vesa Rantahalvari,
puheenjohtaja

Saana Siekkinen,
varapuheenjohtaja

Tuomas Aarto

Patrizio Lainà

Minna Etu-Seppälä

Antti Palola

Sture Fjäder

Jorma Palola

Riikka Heikinheimo

Heikki Taulu

Minna Helle

Pirjo Väänänen

Markku Jalonen

Janne Metsämäki,
toimitusjohtaja

Ilkka Kaukoranta

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 23. maaliskuuta 2021

KPMG Oy Ab
Marcus Tötterman
KHT

Tilintarkastuskertomus

Työllisyysrahaston hallintoneuvostolle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Työllisyysrahaston (y-tunnus 1098099-7) tilinpäätöksen tili-kaudelta 1.1.-31.12.2020. Tilinpäätös sisältää laskelman nettovarallisuudesta, laskelman nettovarallisuuden muutoksesta, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan rahaston taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia rahastosta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet rahastolle muita kuin tilintarkastuspalveluja.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olellisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olellisuus. Olellisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olellisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olellaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

Työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen ja kerääminen (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetieto 5)

- Työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen ja niiden kerääminen on Työllisyysrahaston lainsäädännöllinen tehtävä ja tilinpäätöksen laskelmassa nettovarallisuuden muutoksesta esitetyt työttömyysvakuutusmaksut tilikaudelta 2020 ovat 3,3 miljardia euroa.
- Työttömyysvakuutusmaksut on määritettävä siten, että Työllisyysrahasto kykenee suorittamaan vastuullaan olevat velvoitteet. Työttömyysvakuutusmaksut määrätään edellisen vuoden aikana kalenterivuodeksi kerrallaan.
- Työllisyysrahasto tekee maksujen määrää koskevan esityksen ja muodostaa eduskunnan vahvistamien maksuprosenttien ja työnantajien tulorekisteriin ilmoittamien toteutuneiden palkkasumm tietojen perusteella maksupäätökset ja kerää maksusuoritukset.
- Työllisyysrahasto valvoo työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuuden laiminlyöntejä.
- Työttömyysvakuutusmaksujen määrä on tilinpäätöksen kannalta merkittävän suuruinen ja maksun määräämiseen ja keräämiseen liittyy lainsäädäntöön perustuvia vaatimuksia, minkä takia tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Tarkastustoimipiteisiimme on sisältynyt työttömyysvakuutusmaksujen määräämisen prosessin läpikäyntiä ja valvontaympäristön arviointia.
- Olemme arvioineet työttömyysvakuutusmaksujen laskutuksen, perinnän ja valvonnan prosessia sekä suorittaneet tapahtumavirtojen aineistotarkastusta.
- Olemme arvioineet ja testanneet kontrolleja, jotka liittyvät maksujen määrittämiseen ja vastaanottamiseen sekä maksusuoritusten valvontaan.
- Olemme varmistuneet sovellettujen maksuprosenttien oikeellisuudesta ATK-järjestelmäympäristössä.
- Olemme perehtyneet menettelyihin koskien työttömyysvakuutusmaksujen jaksottamista suoriteperusteen mukaisesti ja työttömyysvakuutusmaksusaamisten arvonalentumisen laskentaan.
- Tarkastus on kohdistunut myös keskeisten tietovirtojen ja transaktioiden käsittelyn valvontaan, muutoshallintaan ja järjestelmien väliseen tiedonsiirtoon.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan rahaston kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos rahasto aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoi-

menpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon rahaston sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja

teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä rahaston kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei rahasto pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitel-

lusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Työllisyysrahasto aloitti toimintansa 2019 ja siitä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö tilikauden 2020 aikana. Olemme toimineet rahaston tilintarkastajana sen toiminnan alkamisesta alkaen.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 23. maaliskuuta 2021

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
KHT

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund